

БОЕН КЛУБ FIGHT CLUB

Ти не си твоята работа. Не си парите, които имаш.
Не си колата, която караш. Едва когато загубиш всичко,
си свободен да правиш каквото искаш...

ЧЪК ПАЛАНЮК

ЧЪК ПАЛАНЮК БОЕН КЛУБ

Превод: Светлана Комогорова

chitanka.info

Ти не си твоята работа. Не си парите, които имаш.
Не си колата, която караш.

Едва когато загубиш всичко, си свободен да правиш
каквото искаш...

Още с появата си през 1996 г. „Боеен клуб“ спечели славата на една от най-оригиналните и провокативни книги на десетилетието.

Тайлър Дърдън е млад и дързък анархист, който не иска да живее в свят, изпълнен с подлост и лъжи. А „облагите“ на кухнята консуматорска култура не могат да укротят неговия гняв.

Така се ражда идеята за боеен клуб. Тайните боксови мачове се превръщат в отдушник на стаената агресия за хиляди млади мъже с успешна кариера и провален живот. Тайлър е убеден, че тази радикална форма на психотерапия е единственият начин да преодолеят рамките на безцелното си съществуване и да бъдат свободни. Защото в неговия живот няма правила, граници, спирачки.

„Боеен клуб“ е скандална и отрезвяваща сатира на консуматорския начин на живот. Книгата взриви световната литература и вдъхнови едноименния филм с участието на Брад Пит и Едуард Нортън. Апокалиптичният роман на Паланюк определено не е за хора със слаби сърца, но затова пък умело убеждава и най-задоволения читател, че това, което притежаваме, всъщност притежава нас...

*На Каръл Мийдър,
която се примирява с лошото ми поведение*

1.

Тайлър ми намира работа като келнер, после Тайлър набутва пистолет в устата ми и казва — първата стъпка към вечния живот е смъртта. Въпреки това ние с Тайлър дълго време бяхме най-добрите приятели. Хората все ме питат знаел ли съм за Тайлър Дърдън.

Заврял дулото на пистолета в гърлото ми, Тайлър казва:

— Ние всъщност няма да умрем.

Напипвам с език дупките на заглушителя, които пробихме в дулото. Шумът при изстрел се предизвиква най-вече от разширяващите се газове и мъничкият звуков бум на куршума се дължи на високата му скорост. За да направиш заглушител, просто пробиваш дупки в дулото на пистолета. Много дупки. Газовете излизат през тях и скоростта на куршума пада под тази на звука.

Ако пробиеш дупките кофти, пистолетът ще ти отнесе ръката.

— Това не е истинска смърт — казва Тайлър. — Ние ще се превърнем в легенда. Никога няма да остареем.

Избутвам с език дулото към бузата си и му казвам:

— Тайлър, мислиш ни за вампири.

Сградата, върху която се намираме, след десет минути няма да я има. Вземате деветдесет и осем процента концентрат на димяща азотна киселина и го смесвате с три пъти същото количество сярна киселина. Правите това в ледена баня. После добавяте глицерин капка по капка с пипета. Получавате нитроглицерин.

Знам го, защото Тайлър го знае.

Смесвате нитроглицерина с талаш и получавате хубав пластичен експлозив. Много хора го смесват с памук и добавят английска сол за сулфат. И така става. Някои използват парафин в комбинация с нитроглицерина. За мен парафинът никога, ама никога не е вършил работа.

И така, двамата с Тайлър сме на върха на Паркър Морис Билдинг, дулото е в устата ми и чуваме трошене на стъкла. Поглеждам през ръба. Денят е облачен — дори и на тази височина. Това е най-високата

сграда в света — на тази височина вятърът е винаги студен. Тук, на високото, е толкова тихо, че започваш да се чувстваш така, сякаш си някоя от онези маймуни в Космоса. Вършиш си дребната задача, за която си обучен.

Дърпаш лост.

Натискаш копче.

Нищичко не разбираш от това, а после просто умираш.

На височина сто деветдесет и един етажа поглеждаш през ръба на покрива. Улицата долу е изпъстрена с хора — същинска парцалена черга. Стоят и гледат нагоре. Счупеното стъкло е прозорецът точно под нас. Прозорецът отнася цялата стена на сградата, после оттам изскача кантонерка колкото черен хладилник. Точно под нас кантонерка с шест чекмеджета се изсулва от нащърбеното лице на сградата и пада, въртейки се бавно, пада и става все по-малка, пада и изчезва в гъмжилото.

Някъде из сто деветдесетте и един етажа под нас космическите маймуни^[1] от Комитета по пакости на Проекта „Разгром“ беснеят и унищожават историята до шушка. Старата поговорка, дето винаги убиваш тези, които обичаш — ами вижте, важи и обратното.

С пистолет в устата и с дулото между зъбите, можеш да говориш само с гласни.

Остават ни последните десет минути.

Още един прозорец се пръсва — политат стъкла, пръскат се като ято гълъби, а после бюро от тъмно дърво, тикано от Комитета по пакости, изпълзва сантиметър по сантиметър от сградата. Най-накрая се катурва, плъзга се и се преобръща във вълшебен летящ предмет, който се изгубва сред тълпата.

След девет минути Паркър Морис Билдинг няма да я има. Вземате достатъчно избухлив желатин и увивате подпорните колони на каквото и да било — можете да гръмнете всяка сграда по света. Трябва да го намачкате яко и да уплътните с чували с пясък, за да избухне към колоната, а не към подземния паркинг около нея.

Тя работи — как се прави това и онова — ги няма в книгите по история.

Има три начина за приготвяне на напалм. Първи начин — смесвате равни части бензин и замразен концентрат от портокалов сок. Втори начин — смесвате равни части бензин и диетична кола. Трети

начин — разтваряте сухи котешки лайна в бензин, докато сместа стане гъста.

Питайте ме как се прави нервнопаралитичен газ. О, всички тия щури бомби за коли.

Девет минути.

Паркър Морис Билдинг ще се срути, всичките сто деветдесет и един етажа — бавно, като дърво, което рухва в гората. Дървета. Можеш да бутнеш каквото си щеш. Чувствам се шантаво при мисълта, че мястото, на което стоим, ще се превърне в точица в небето.

Ние с Тайлър — на ръба на покрива, пистолетът — в устата ми. Чудя се колко ли е чист тоя пистолет.

Напълно забравяме за Тайлъровата идея за убийство-самоубийство, докато гледаме как поредната кантонерка се изхлузва навън, чекмеджетата се отварят във въздуха, течението подхваща купчините бяла хартия и вятърът ги разнося.

Осем минути.

После димът — димът започва да бълва от счупените прозорци. Отрядът по разрушението ще задейства първоначалния заряд някъде след осем минути. Първоначалният заряд ще взриви основния, подпорните колони ще рухнат и фотосерията с Паркър Морис Билдинг ще влезе във всички учебници по история.

Серия от пет последователни снимки. Ето тук сградата е цяла. Втора снимка — сградата е под ъгъл осемдесет градуса. После — под ъгъл седемдесет градуса. На четвъртата снимка сградата е под ъгъл четирийсет и пет градуса — скелетът е започнал да поддава и кулата леко се извива в дъга. Последна снимка — кулата, всичките сто деветдесет и един етажа, рухва върху националния музей, който е истинската мишена на Тайлър.

— Това е нашият свят, сега светът е наш — казва Тайлър. — А всички тези древни хора са мъртви.

Де да знаех докъде ще доведе всичко това, в момента щях да съм повече от щастлив, ако бях мъртъв и се намирах на небето.

Седем минути.

На покрива на Паркър Морис Билдинг, с пистолета на Тайлър, пъхнат в устата ми. Докато бюра, кантонерки и компютри ваят като метеори върху насъбралата се долу тълпа, счупените прозорци бълват дим, а три преки по-надолу по улицата разрушителният отряд гледа

часовника, аз знам всичко. Пистолетът, анархията, взривът — всичко това всъщност е заради Марла Сингър.

Шест минути.

Тук си имаме работа с нещо като триъгълник. Аз искам Тайлър. Тайлър иска Марла. Марла иска мен.

Аз не искам Марла, а Тайлър не иска да му се мотая наоколо — вече не. Тук не става въпрос за любов и загриженост. А за собственост и притежание.

Без Марла Тайлър не би имал нищо.

Пет минути.

Може да се превърнем в легенда, може и не. Няма, казвам аз, но чакайте — къде щеше да е Исус, ако никой не беше написал евангелията?

Четири минути.

Избутвам с език дулото към бузата си и му казвам:

— Щом искаш да бъдеш легенда, Тайлър, човече, ще те направя легенда. Тук съм от самото начало.

Помня всичко.

Три минути.

[1] Така са наричали маймуните, изпращани с ракети в Космоса, за да се изследват биологичните ефекти на космическия полет върху тях. — Б.ред. ↑

2.

Едрите ръчища на Боб се сключват, за да ме прегърнат, и аз съм притиснат в тъмното между новите му потни цици, увиснали и огромни — такива си представяме циците на Господ. Срещаме се всяка вечер, докато обикаляме мазето на църквата, пълно с мъже. Това е Арт, това е Пол, това е Боб. Яките рамене на Боб ми напомнях за хоризонта. Гъстата му руса коса беше онова, което се получава, когато брилянтинът се нарече силно фиксираща пяна: толкова гъста и руса, а пътят — толкова прав.

Боб ме е прегърнал и дланите му притискат главата ми към новите му цици, поникнали върху широката му гръд.

— Всичко ще се оправи — казва той. — А сега ти си поплачи.

От глава до пети усещам химическите реакции на изгаряне на храна и кислород, протичащи вътре в Боб.

— Може би са го открили достатъчно рано — казва той. — Може би е само семином. Почти сто процента от болните от семином оживяват.

Раменете на Боб се издуват, изправят се бавно, после рухват, рухват, рухват в спазматични ридания. Повдигат се. Рухват, рухват, рухват.

Идвам тук всяка седмица от две години — и всяка седмица Боб ме гушва и аз плача.

— Сега е твой ред, поплачи си — казва Боб, поема дъх и хлъц-хлъц-хълца. — Давай, поплачи си.

Едрото мокро лице се отпуска върху главата ми и аз се изгубвам вътре. Точно в този момент се разреждам. Подходящо е да се разплачеш в задушния мрак, затворен в някого — когато виждаш, че всичко, което някога би постигнал, ще свърши на боклука.

Всичко, с което се гордееш, ще бъде изхвърлено.

И потъвам.

Сега съм най-близо до съня от почти седмица насам.

Така се запознах с Марла Сингър.

Боб плаче, защото преди половин година са махнали тестисите му. След това — хормонална терапия. Боб има цици, защото му дават прекалено много тестостерон. Когато нивото на тестостерона скочи прекалено много, тялото ви започва да произвежда повече естроген, за да постигне равновесие.

Тъкмо в този момент се разплаквам, защото точно сега животът ти се превръща в нищо, даже не и нищо — забрава.

Твърде много естроген — и ти поникват курвенски цици.

Лесно се плаче, когато разбираш, че всички, които обичаш, ще те отхвърлят или ще умрат. Мине ли достатъчно време, шансът за оцеляване на всекиго ще падне до нула.

Боб ме обича, защото си мисли, че и на мен са ми махнали тестисите.

Около нас, в мазето на епископалната църква „Света Троица“ с карираните канапета, купени втора ръка, има двајсетина мъже и само една жена, всичките прегърнати по двойки. Повечето плачат. Някои двойки са приведени един към друг, долепили ухо до ухо, както борците застават в блок. Мъжът, който е с единствената жена, отпуска лактите си на раменете ѝ, от двете страни на главата. Главата ѝ е между ръцете му, той плаче, притиснал лице във врата ѝ. Лицето на жената се изкривява на една страна, ръката ѝ вади цигара.

Надничам изпод мишницата на Големия Боб.

— Целият ми живот — плаче Боб. — Защо изобщо живея, не знам.

Единствената жена тук, в „Оставаме мъже“, групата за взаимопомощ за болни от рак на тестисите, тази жена пуши цигарата си под тежестта на един непознат, а погледът ѝ среща моя.

Измамница.

Измамница.

Измамница.

Къса матовочерна коса, големи очи като в японска анимация, слаба като обезмаслено мляко и с жълтеникав като пълномаслено мляко тен, облечена в рокля с тапетен десен на тъмни рози — тази жена беше и в туберкулозната група в петък вечер. В сряда вечерта се появи и на кръглата маса за болни от меланом. В понеделник вечер беше в групата за левкемия „Твърда вяра“. Пътят в косата ѝ е назъбена светкавица от бяла кожа.

Като погледнеш, тези групи за взаимопомощ до една имат двусмислени, изтъркани имена. Групата ми за кръвни паразити в четвъртък вечер се нарича „Свободни и чисти“. Групата за мозъчни паразити, която посещавам, се нарича „Над и отвъд“.

А в неделя следобед, при „Оставаме мъже“ в мазето на епископалната църква „Света Троица“, тази жена отново е тук.

Но най-лошото е, че не мога да плача, когато тя ме гледа.

Това би трябвало да е любимият ми момент — да ме прегръщат и да плача с Големия Боб без надежда. Всички ние през цялото време се скапваме от работа. Само тук мога да се отпусна и да си почина.

Това е моята отпуска.

За първи път посетих група за взаимопомощ преди две години, след като пак ходих при лекаря си заради безсънието.

Не бях мигнал цели три седмици. Три седмици без сън — и започваш да излизаш от тялото си. Докторът ми каза: „Безсънието е само симптом на нещо по-голямо. Открий какво всъщност не е наред. Вслушай се в тялото си“.

А аз исках само да спя. Исках малки сини хапченца амиталнатрий, по двеста милиграма парчето. Исках червено-сини капсули туинал. Аленочервен секонал.

Моят лекар ме посъветва да дъвча валерианов корен и да правя гимнастика. Все някога съм щял да заспя.

Ако видехте скапаното ми лице — като натъртен, гнил плод, щяхте да ме помислите за умрял.

Докторът ми каза, че ако искам да видя истинско страдание, трябвало във вторник вечер да намина към „Първо причастие“. Да видя мозъчните паразити. Дегенеративните костни болести. Органичните мозъчни дисфункции. Да видя как я карат болните от рак.

И аз отидох.

В първата група, която посетих, имаше представяне: това е Алис, това е Бренда, това е Доувър. Всички се усмихват под невидимото дуло, опряно в главата им.

В групите за взаимопомощ никога не се представям с истинското си име.

Дребничката жена-скелет на име Клоуи с увисналото дъно на панталоните, тъжно и празно, споделя, че най-лошото на това да имаш мозъчни паразити било, че никой не иска да прави секс с нея. Ето я тук, толкова близо до смъртта, че беше изкярила от застраховката си „Живот“ седемдесет и пет хиляди — и всичко, което искаше, беше да се изчука за последно. Не интимност — секс.

Какво да каже един мъж? Какво можеше да кажете де.

Всичкото това умиране започнало с това, че Клоуи се чувствала малко уморена, а сега ѝ беше писнало твърде много, за да се лекува. Порнофилми, имала си вкъщи порнофилми.

По време на френската революция, разказа ми Клоуи, жените в затвора — херцогини, баронеси, маркизи, какви ли не, чукали наред всички мъже, които искали да им се качат. Клоуи диша във врата ми. Да им се качат. Да ги яхнат, нали се сещам.

Чукането помагало да минава времето.

La petite mort^[2], така му викали французите.

Клоуи имала порнофилми, ако ме интересува. Амилнитрат. Лубриканти.

Обикновено в такива случаи получавам ерекция. Ала нашата Клоуи е скелет, топнат в жълт восък.

С този неин вид Клоуи не ми действа никак. Дори не и никак. И все пак рамото ѝ бодва моето, когато сядаме в кръг на мъхестия килим. Затваряме очи. Ред е на Клоуи да ръководи направляваната медитация и тя ни отвежда в градината на покоя. Изкачва ни по хълма към двореца със седем порти. Вътре в двореца са седемте порти — зелената, жълтата, оранжевата. Клоуи ни кара да отворим всяка поред — синята, червената, бялата, и да открием какво има зад тях.

Със затворени очи ние си представяме болката като кълбо от бяла лековита светлина, което се рее край стъпалата ни, издига се до коленете ни, до кръста, до гърдите. Чакрите ни се отварят. Чакрата на сърцето. Чакрата на главата. Клоуи ни отвежда в пещери, където намираме своето енергийно животно. Моето беше пингвин.

Ледът покрива пода на пещерата и пингвинът ми казва: „Плъзгай се“. Без никакви усилия се плъзгаме през тунели и галерии.

После идва времето за прегръдки. Отворете очи.

Това било терапевтичен физически контакт, казва Клоуи. Всеки трябва да си избере партньор. Клоуи се обесва на врата ми и плаче.

Вкъщи имала секси белъо — и плаче. Клоуи има масла и белезници, и плаче, докато аз гледам как секундната стрелка на часовника ми изминава единайсет обиколки.

Така не заплаках първия път, когато отидох в група за взаимопомощ преди две години. Не плаках и втория, и третия път. Не плаках при кръвните паразити, при рака на червата и органичната мозъчна деменция.

Така е с безсънието. Всичко е толкова далечно — копие на копие на копие. Безсънието те отделя от всичко — не можеш да докоснеш нищо и нищо не може да те докосне.

После се появи Боб. Първия път, когато ходих на рака на тестисите, грамадният Боб, Боб Буцата, ме затисна в „Оставаме мъже“ и се разрева. Щом дойде време за прегръдки, грамадният ме заварди от другия край на стаята, с отпуснати ръце, с прегърбени рамене. С опряна в гърдите яка челюст, очите му — вече насълзени. Тътрейки крака, ситнейки невидимо с долепени колене, Боб се плъзна през стаята и се стовари върху мен.

Плъсна се върху мен.

Едрите му ръчища ме обгърнаха.

Големия Боб бил културяга, каза. Всичките тия разтоварителни дни на салати и дианабол, и после якия стероид за коне, вистрол. Собствена зала — Боб бил собственик на зала за тренировки. Три пъти женен. Рекламирали продукти — не съм ли го виждал някой път по телевизията? Цялата тая програма как да разширим гърдния си кош била практически негово изобретение.

Такива простодушни непознати ме карат да омеквам като гума, ако ме разбирате.

Боб не знаел. Може би само това, дето едното му huevo^[3] се било изсипало някога. Той бил наясно, че това е рисков фактор. Боб ми разказа за следоперативната хормонална терапия.

Повечето от културистите, гълтащи прекалено много тестостерон, се сдобивали с така наречените курвенски цици.

Наложи се да го попитам какво означава huevo.

Huevos, каза Боб. Гонади. Орехчета. Ташаци. Тестиси. Топки. В Мексико, където си купуваш стероидите, им викали „яйца“.

Развод, развод, развод, каза Боб, а после ми показа снимка — огромен и на пръв поглед гол, как позира по препаска на някакво

състезание. Тъп начин на живот, каза Боб, но когато си на сцената, напопан и избърснат, разкарал напълно телесните мазнини до някакви си около два процента, а диуретиците те правят студен и твърд като бетон на пипане, и си заслепен от прожекторите, и оглушал от микрофонията, докато съдията не изкомандва:

— Обтегнете десен четириглав мускул, стегнете, задръжете. Обтегнете лява ръка, стегнете бицепса, задръжете.

Това е по-хубаво от реалния живот.

И така, каза Боб, на бързи обороти, чак до рака. После фалирал. Имал две големи деца, които не се обаждали, когато ги търсел по телефона.

Лечението против курвенски цици било докторът да резне под гръдните мускули и да дренира течността.

Само това си спомням, защото Боб ме обгърна с ръцете си, а главата му ме захлупи. После потънах в забрава — тъмна, тиха, пълна, а когато най-сетне се отдръпнах от меките му гърди, ризата му отпред се беше превърнала в мокра маска на моето лице, когато плача.

Това беше преди близо две години, на първата ми вечер с „Оставаме мъже“.

Оттогава Големия Боб ме е разплаквал почти на всяка среща.

Никога повече не отидох при онзи лекар. Не съм дъвкал валерианов корен.

Това беше свобода. Да изгубиш всякаква надежда — това бе свобода. Когато не казвах нищо, хората в групата предполагаха най-лошото. И плачеха по-силно. И аз плачех по-силно. Загледай се в звездите и изчезваш.

Докато се прибирах към къщи след посещение на група за взаимопомощ, се чувствах по-жив отвсякога. Нямах рак, нито кръвни паразити; бях малката топла сърцевина, около която се въртеше светът.

И спях. Даже бебетата нямат такъв здрав сън.

Всяка вечер умирах и всяка вечер се раждах.

Възкръсвах.

До тази вечер — две години успех, до тази вечер, защото не мога да заплача, когато онази жена ме гледа. Тъй като не съм в състояние да достигна дъното, не мога да бъда спасен. Езикът ми си мисли, че съм

дъвкал тапети, толкова здраво си хапя устните. Не съм спал от четири дни.

Когато тя ме гледа, аз съм лъжец. Тя е измамницата. Тя е лъжкията. Тази вечер по време на представянето си казахме имената: аз съм Боб, аз съм Пол, аз съм Тери, аз съм Дейвид.

Никога не се представям с истинското си име.

— Това е групата за рак, нали? — пита тя. После добавя: — Е, здравейте, аз съм Марла Сингър.

Никой не се опитва да обясни на Марла за какъв рак става дума. В този миг всички сме заети да галим детето вътре в нас.

Мъжът продължава да плаче, заровил лице във врата ѝ. Марла отново дръпва от цигарата.

Наблюдавам я измежду тресящите се цици на Боб.

За Марла аз съм измамник. От втората вечер, когато я видях, не мога да спя. И все пак аз бях първият измамник — освен може би ако всички тези хора не се преструваха, че имат увреждания, кашлица и тумори, дори и Големия Боб, грамадата. Буцата.

Само му вижте прическата.

Марла пуши и извърта очи.

Точно в този момент лъжата на Марла отразява моята и аз виждам само лъжи. В центъра на цялата тяхна истина. Всички се прегръщат и рискуват да споделят най-големия си страх — че смъртта се приближава стремглаво и дулото на пистолет е завряно в гърлото им. Е, Марла пуши и върти очи, а аз — аз съм затрупан под хълцащ килим и изведнъж смъртта и умирането стават нещо също толкова незначително, колкото и пластмасовите цветя във видеоклиповете.

— Боб — казвам. — Ще ме смачкаш. — Опитвам се да шептя, после преставам. — Боб. — Опитвам се да говоря тихо, после крясвам: — Боб, трябва да отида до кенефа!

Над мивката в тоалетната виси огледало. Ако продължава така, ще видя Марла Сингър в „Над и отвъд“, групата за паразитни мозъчни дисфункции. Марла ще дойде. Разбира се, Марла ще дойде, и ето какво ще направя — ще седна до нея. А след представянето и направляваната медитация, седемте порти на двореца и кълбото от бяла лековита светлина, след като отворим чакрите си, дойде ли време за прегръдки, ще сграбча малката кучка.

Щом ръцете ѝ се свият към тялото, а устните ми допрат ухото ѝ, ще прошепна:

— Марла, менте такава, измитай се оттук. Това е единственото истинско нещо в живота ми и ти го съсипваш.

Голямата туристка.

Следващия път, когато се срещнем, ще ѝ кажа: „Марла, не мога да спя, когато си тук. Имам нужда от сън. Махай се“.

[2] Малката смърт (фр.) — Б.ред. ↑

[3] Яйце — Б.пр. ↑

3.

Събуждаш се на летище „Еър Харбър Интернешънъл“. Всеки път на излитане и кацане, когато самолетът се килне на една страна, се моля за катастрофа. Този миг лекува моето безсъние с нарколепсия — когато можем да умрем безпомощни, човешки тютюн, натъпкан във фюзелажа.

Така се запознах с Тайлър Дърдън.

Събуждаш се на летище „О’Хеър“.

Събуждаш се на „Ла Гуардиа“.

Събуждаш се на „Логан“.

Тайлър работеше на непълен работен ден като прожекционист. Природата му беше такава — можеше да работи само нощем. Ако някой прожекционист отсъстваше по болест, от съюза викаха Тайлър.

Някои хора са нощни птици. Други са дневни. Аз мога да работя само денем.

Събуждаш се на „Дълес“.

Застраховката „Живот“ се изплаща тройно, ако умреш по време на командировка. Молех се за ефекта на бръснещия вятър. Молех се за пеликани, засмукани в турбините, за разхлабени болтове и заледени криле. На излитане, докато самолетът се отлепяше от пистата, предкрилките се вдигаха, седалките заставаха в право положение, масичките бяха прибрани и всичкият ни ръчен багаж лежеше горе в багажниците, докато краят на пистата се надигаше да ни посрещне, нас и нашите угасени пособия за пушене, аз се молех за катастрофа.

Събуждаш се на „Лав Фийлд“.

Тайлър сменяше ролките в прожекционната кабина, ако киното беше от старите. При смяна на ролките имаш в кабината две прожекционни машини и едната работи.

Знам го, защото Тайлър го знае.

На втората машина е нагласена следващата ролка от филма. Повечето филми представляват шест-седем малки ролки лента, които се прожектират в определен ред. В по-новите кина слепват всички

ролки заедно в една голяма. Така няма нужда от две машини и от постоянна смяна на ролките — ролка номер едно, смяна, ролка номер две на втората машина, смяна, ролка номер три на третата машина.

Смяна.

Събуждаш се на „Сий Так“.

Разглеждам хората на ламинираните инструкции за безопасност. Жена плува в океана, кестенявата ѝ коса се стеле зад гърба ѝ, тя притиска към гърдите си спасителна възглавничка. Очите ѝ са широко отворени, но нито се усмихва, нито се мръщи. На друга снимка хора, спокойни като хиндуистки свещени крави, се протягат от седалките към кислородните маски, провиснали от тавана.

Трябва да е авария.

О...

Налягането в салона спада.

О...

Събуждаш се на „Уилоу Рън“.

Старо кино, ново кино — за да закара филма в следващото кино, Тайлър трябва да го прехвърли обратно на първоначалните шест-седем ролки. Малките ролки се пъхат в два шестоъгълни калъфа. Всеки калъф си има дръжка. Вдигаш го и си изкълчваш рамото. Толкова са тежки.

Тайлър е келнер по банкети — обслужва масите в един хотел в центъра. Тайлър е и прожекционист, член на Съюза на прожекционистите. Не знам откога Тайлър работи през всичките онези ноци, когато аз не мога да заспя.

В старите кина, в които филмът се прожектира на две машини, прожекционистът трябва през цялото време да е там, за да сменя машините точно на секундата — и затова публиката никога не забелязва кога едната ролка свършва и започва другата. Трябва да се внимава за белите точки в горния десен ъгъл на екрана. Това е предупредителният знак. Като гледаш филма, в края на ролката се виждат две точки.

„Изгорено от цигара“ — така им викат в занаята.

Първата бяла точка — това е двуминутното предупреждение. Тогава включваш втората машина, за да загрее.

Втората бяла точка е петсекундното предупреждение. Вълнение. Стоиш между двата проектора. В кабината е страшна жега от

ксеноновите лампи — погледнеш ли право в тях, ослепяваш. Първата точка се мярка на екрана. Звукът във филмите излиза от голям високоговорител зад екрана. Прожекционната кабина е звукоизолирана — вътре тракат зъбците, които въртят филма зад лещата със скорост два метра в секунда, десет кадъра в трийсет и пет сантиметра. Шейсет кадъра се изнизват за секунда и трещят като картчница „Гетлинг“. Двете машини работят, ти стоиш между тях и държиш лостовите за пускане и спиране и на двете. При много старите машини на главината на ролката е монтирана аларма.

Дори когато дават филма по телевизията, предупредителните точки са си на мястото. Даже и когато прожектират филма в самолет.

Щом по-голямата част от лентата се навие на втората ролка, тя започва да се върти по-бавно, а първата трябва да се върти по-бързо. В края на лентата втората ролка се завърта толкова бързо, че алармата започва да звъни, за да те предупреди, че смяната приближава.

Мракът е нажежен от лампите в проекторите. Алармата звъни. Застанете между двата проектора с лост във всяка ръка и наблюдавайте ъгъла на екрана. Втората точка се появява. Пребройте до пет. Дръпнете единия лост надолу. В същото време бутнете другия нагоре.

Смяна.

Филмът продължава. Никой от публиката не усеща нищо. На ролката има аларма, затова прожекционистът може да си подремне. Прожекционистите вършат много неща, които не бива да вършат. Не всяка машина има аларма. Понякога вкъщи се събуждаш в тъмното си легло, обзет от ужас, че си заспал в кабината и си пропуснал смяната. Публиката ще те псува. Публиката — киномечтата ѝ е съсипана, а управителят ще се обади в съюза.

Събуждаш се на „Криси Фийлд“.

Чарът на пътуването е в това, че където и да отида, животът е мини. Отивам при хотелските миниатюрни сапунчета, миниатюрни шампоанчета, масло в разфасовка за еднократна употреба, мъничка тубичка освежител за уста и четка за еднократно ползване. Сгъни се в стандартното самолетно кресло. Ти си великан. Проблемът е, че раменете ти са твърде широки. Краката ти, като на Алиса в Страната на чудесата, изведнъж стават километрични — толкова дълги, че докосват стъпалата на седящия отпред. Пристига обядът: миниатюрен

хоби комплект „Направи си сам пиле кордон бльо“ — един вид играчка за сглобяване, да се намираш на работа.

Пилотът е светнал табелата с надпис „Затегнете коланите“ и ви моли да се въздържате от движение из салона.

Събуждаш се в „Мейгс Фийлд“.

Понякога Тайлър се буди в тъмното, изтръпнал от ужас, че е пропуснал смяната на ролките или че лентата се е скъсала, или се е изместила, колкото зъбците да пробият пунктир от дупки в звуковата пътечка.

Когато лентата е надупчена, лампата свети през звуковата пътечка и вместо говор те удря бумтене на хеликоптер — ууп, ууп, ууп — при всяко избухване на светлина през дупките.

Какво още не бива да прави прожекционистът: Тайлър изрязва най-хубавите отделни кадри от всеки филм. Първото голо тяло, което хората си спомнят да се вижда цялото във филм, е на актрисата Анджи Дикинсън.

Докато копието от този филм стигне от кината по Западното крайбрежие до тези по Източното, голата сцена вече я нямало. Един прожекционист си изрязал кадър. Друг прожекционист си изрязал кадър. Всеки искал да има гола снимка на Анджи Дикинсън. Порното навлиза в кината и някои от тези типове, прожекционистите, си правят колекции, които стигат до епични размери.

Събуждаш се на „Боинг Фийлд“.

Събуждаш се на „Ел Ей Екс“.

Довечера самолетът ще лети почти празен, така че спокойно приберете средните облегалки и се изтегнете. Изпъваш се на зигзаг, сгънат в коленете, сгънат в кръста, сгънат в лактите върху три-четири седалки. Превърташ часовника си с два часа напред или три часа назад, тихоокеанско, планинско, централно или източно време. Губиш час, печелиш час.

Това е животът ти и той свършва минута по минута. Събуждаш се на „Кливланд Хопкинс“.

Събуждаш се на „Сий Так“, отново.

Ти си прожекционист и си уморен и ядосан, но най-вече ти е скучно. Започва се с това, че вземаш порнографски кадър от колекцията на някой друг прожекционист, която си намерил сбутана на

скришно в кабината, и монтираш тоя кадър с щръкнал червен пенис или зейнала влажна вагина в друг филм.

Това е някой от онези приключенски филми с животни, дете пътуващо семейство зарязва кучето и котката и те трябва да намерят пътя към дома. В трета ролка, точно след като кучето и котката, които говорят с човешки глас и си приказват помежду си, са яли от кофата за боклук, се мярва ерекция.

Това е работа на Тайлър.

Един-единствен кадър от филм минава на екрана за една шейсета от секундата. Разделете една секунда на шейсет равни части. Толкова трае ерекцията. Членът се извисява колкото четириетажна сграда над хрупавата пуканки аудитория, хлъзгав, червен и ужасен, и никой не го вижда.

Събуждаш се на „Логан“, пак.

Ужасно е да се пътува така. Ходя на срещите, на които шефът ми не иска да ходи. Водя си бележки. Ще ви се обадя.

Където и да отида, прилагам формулата. Ще запазя тайната непокътната.

Проста аритметика.

Това е текстова задача.

Ако една нова кола, произведена от моята компания, тръгне от Чикаго на запад с шейсет мили в час, задният диференциал блокира и колата катастрофира и изгори заедно с пътниците, то дали компанията ми ще започне акция по замяна на тази серия автомобили?

Вземете броя на действащите превозни средства (А), умножете го по вероятния процент на злополуки (В), а после умножете резултата по средната цена на извънсъдебните споразумения (С).

А по В по С е равно на Х. Толкова би ни струвало, ако не започнем акция по замяна на тази серия.

Ако Х е по-голямо от цената на акцията за замяна, ние я започваме и никой не е ощетен.

Ако Х е по-малко, не я започваме.

Навсякъде, където отида, ме чака изгоряла, смачкана черупка от кола. Знаем къде са всички скелети. Смятайте го за гаранция, че няма да загубя работата си.

Хотелско време, ресторантска храна. Навсякъде, където отида, заформям мънички приятелства със седящите до мен хора от „Логан“

през „Криси“ до „Уилоу Рън“.

Работя като координатор по кампаниите за замяна на коли с фабрични дефекти, обяснявам на приятеля за еднократна употреба, седящ до мен, но смятам да изградя кариера като мияч на чинии.

Събуждаш се на „О’Хеър“, пак.

След това Тайлър монтира пениси във всичко. Обикновено в едър план. Или пък вагини колкото Големия каньон с ехо, четири етажа високи и пулсиращи от изпълнилата ги кръв, докато Пепеляшка танцува с принца и хората ги гледат. Никой не се оплаква. Хората ядат и пият, но вечерта вече не е същата. На хората им се гади или се разплакват, без да знаят защо. Само колибри^[4] би могло да сгаци Тайлър на местопрестъплението.

Събуждаш се на летище „Кенеди“.

Омеквам и се подувам в мига на приземяването, когато едното колело докосва пистата, но самолетът се килва настрана и се колебае да се изправи ли, или да се преобърне. В този миг нищо няма значение. Загледай се в звездите и изчезваш. И багажът ти няма значение. Нищо няма значение. Лошият ти дъх — също. Навън, зад прозорците, е тъмно, а отзад реват турбините на моторите. Корпусът виси накриво под рева на турбините и никога вече няма да ти се налага да попълваш формуляр за разходи. За разходи на стойност над двайсет и пет долара се изисква фактура. Никога вече няма да ти се налага да се подстригваш.

Тъп удар — и второто колело се приземява върху пистата. Стакатото на сто закопчалки на колани, които щракват, а приятелят за еднократна употреба, седящ до тебе, с когото за малко да умрете заедно, казва:

— Надявам се да успеете да се прекачите навреме.

Да, и аз също.

Толкова трае твоят миг. И животът продължава.

И така, по някаква случайност се срещнахме с Тайлър.

Беше време за почивка.

Събуждаш се в „Ел Ей Екс“.

Пак.

Как се запознахме с Тайлър: отидох на нудистки плаж. Беше в самия край на лятото и заспах. Тайлър беше гол и се потеше целият в пясък. Косата му беше мокра и сплъстена и влизаше в очите му.

Тайлър го е имало дълго преди да се срещнем.

Тайлър вадеше плавей от водата и го изкарваше на брега. Вече беше наредил полукръг от дънери в мокрия пясък — забити през десетина сантиметра един от друг, високи до очите му. Бяха четири и когато се събудих, го видях да влачи пети по плажа. Изкопа дупка под единия край, после повдигна другия край, докато дънерът се плъзна в дупката и застана прав, под лек ъгъл.

Събуждаш се на плажа.

Бяхме единствените хора на плажа.

Тайлър начерта с пръчка линия в пясъка на около метър от дънера и се върна да го изправи, като натрупа и отъпка пясък в основата му.

Бях единственият, който го гледаше.

Тайлър ми подвижна:

— Знаеш ли колко е часът?

Винаги нося часовник.

— Знаеш ли колко е часът?

— Къде? — попитах аз.

— Тук — отвърна Тайлър. — Сега.

Беше четири и шест минути следобед.

След малко Тайлър седна по турски в сянката на стърчащите дънери. Седя така няколко минути, стана, поплува, навлече тениска и анцуг и се приготви да си тръгва. Трябваше да попитам.

Трябваше да знам с какво се занимава Тайлър, докато спя.

Щом можех да се събудя на друго място по друго време, дали не можех да се събудя и като някого другиго?

Попитах Тайлър дали е художник.

Той сви рамене и ми показа как петте стърчащи дънера са пошироки в основата. Показа ми линията, която бе начертал върху пясъка, и как я използва, за да измерва сянката на всеки дънер.

Понякога се събуждаш и трябва да попиташ къде си. Тайлър бе сътворил сянката на гигантска ръка. Само че сега пръстите бяха дълги като на Носферату, а палецът — твърде къс, но той каза, че точно в четири и половина ръката ще е свършена. Гигантската ръка-сянка бе свършена в продължение на една минута и една свършена минута Тайлър седя в сянката на свършената длан, създадена от самия него.

Събуждаш се — и си никъде.

Една минута е достатъчна, каза Тайлър — човек трябвало да се потруди здравата за нея, но една минута съвършенство си струва усилията. Един миг — само толкова можеш да очакваш от съвършенството.

Събуждаш се и това е достатъчно. Името му беше Тайлър Дърдън. Прожектираше филми и беше член на съюза. Беше и банкетен келнер в хотел в централната част на града. Даде ми телефона си.

Та така се запознахме.

[4] Колибрито има изключително бърза обмяна на веществата, пулсът му достига 1000 удара в минута, а броят на маховете на крилата в секунда — до 1000 — Б.ред. ↑

4.

Всичките обичайни мозъчни паразити са тук тази вечер. В „Над и отвъд“ винаги се събира много публика. Това е Питър. Това е Алдо. Това е Марси.

Здравейте.

Представянето: здравейте всички, това е Марла Сингър, тя е за първи път с нас.

Здравей, Марла.

В „Над и отвъд“ започваме с Обмен на новините. Групата не се нарича „Паразитни мозъчни паразити“. Никога няма да чуете никого да казва „паразит“. Всички неизменно вървят към подобрене. О, това ново лекарство. Всеки тъкмо е прескочил трапа. И все пак навсякъде се забелязват следи от петдневно главоболие. Жена избърсва неволни сълзи. Всеки получава табелка с името си и хората, с които от година се срещаш всеки четвъртък вечер, идват при теб с протегната за поздрав ръка и с поглед, забит в табелката ти.

Не мисля, че се познаваме.

Никой никога не казва „паразит“. Казва се „статогенен агент“.

Не се казва „лечение“. Казва се „терапия“.

При Обмена на новини някой обяснява как агентът се е разпространил в гръбначния му стълб и как изведнъж изгубил контрол над лявата си ръка. Агентът, ще каже друг, бил изсушил мозъчната му обвивка и сега мозъкът му се отдръпва от черепа и предизвиква пристъпи.

Последния път, когато бях тук, жената на име Клоуи събщи единствената си добра новина. Клоуи се надигна, отблъсквайки се от дървените облегалки на стола, и заяви, че вече не се страхува от смъртта.

Тази вечер, след представянето и Обмена на новини едно непознато за мен момиче с табелка, на която пише Гленда, съобщава, че е сестра на Клоуи и че миналия четвъртък в два часа сутринта Клоуи най-сетне е починала.

О, би трябвало да е много сладко. Две години подред, дойдеше ли времето за прегръдки, Клоуи плачеше в ръцете ми, а сега е мъртва, мъртва в пръстта, мъртва в урна, в мавзолей, в колумбарий. Ех, доказателството за това, че един ден мислиш и се мъкнеш насамнатам, а на другия си студен тор, мезе за червеите. Това е невероятното чудо на смъртта и то щеше да е тъй сладко, ако не беше, хм, онази.

Марла.

О, и Марла пак ме гледа, открояваща се сред всичките мозъчни паразити.

Лъжкиня.

Менте.

Марла е ментето. Ти си ментето. Всички наоколо, когато ги втресе или се разтреперят и рухнат на земята, задавени от кашлица, а чаталът на джинсите им потъмнява — ами всичко това е просто една голяма поза.

Направляваната медитация тази вечер изведнъж не ме отвежда доникъде. Зад всичките седем порти на двореца — зелената порта, оранжевата порта — е Марла. Синята порта — Марла е застанала там. Лъжкиня. По време на медитацията, когато влизам в пещерата на моето енергийно животно, то се оказва Марла. Тя пуши цигара, Марла, и шари с очи. Лъжкиня. Черна коса и пухкави френски устни. Менте. Устни с цвят на италианско тъмно кожено канапе. Не можеш да избягаш.

Клоуи беше автентичният артикул. Клоуи изглеждаше като скелета на Джони Мичъл, ако го накарате да се усмихва, да обикаля из компанията и да се държи изключително прелюбезно с всички. Представете си популярния скелет на Клоуи с размери на насекомо как тича из мазетата и коридорите на своите вътрешности в два часа сутринта. Пулсът ѝ като сирена, която предупреждава: пригответи се за смърт след десет, девет, осем секунди. Смъртта ще започне след седем, шест...

През нощта Клоуи е тичала из лабиринта на собствените си гърчещи се вени и спукани канали, пръскащи гореща лимфа. Нервите изплуват в тъканта като заплетена тел. Абсцеси се подуват в тъканта като горещи бели перли.

Генералното отброяване: пригответе се за изпразване на червата след десет, девет, осем, седем...

Пригответе се за изпразване на душата след десет, девет, осем...
Клоуи цамбурка през плитката резерва от бъбречна течност,
изтичаща от съсипаните ѝ бъбреци.

Смъртта ще започне след пет.

Пет, четири.

Четири.

Край нея вълна от нови паразити покрива сърцето ѝ.

Четири, три.

Три, две.

Клоуи се катери по съсирената вътрешност на собственото си
гърло.

Смъртта ще започне след три, две.

Лунната светлина влиза през отворената ѝ уста.

Пригответе се за последна глътка въздух, сега.

Изпразвайте се.

Сега.

Душа, освободена от тялото.

Сега.

Смъртта започва.

Сега.

О, би трябвало да е толкова сладко, споменът за топлия хаос на
Клоуи, все още в прегръдките ми, а тя, Клоуи — мъртва някъде там.

Но не, Марла ме наблюдава.

По време на медитацията разтварям ръце и прегръщам
вътрешното си дете, а детето е Марла, която си пуши цигарата. Няма
бяло лечебно кълбо от светлина. Лъжкиня. Никакви чакри.
Представете си как чакрите ви се отварят като цветя, а в центъра на
всяка чакра — експлозия от сладка светлина в забавен каданс.

Лъжкиня.

Чакрите ми си остават затворени.

Щом медитацията приключва, всички се протягат, въртят глави и
се изправят на крака, за да се подготвят. Терапевтичен физически
контакт. За прегръдките правя три крачки и заставам срещу Марла. Тя
ме гледа в очите, докато наблюдавам останалите, за да получа знак.

Хайде всички — идва знакът — да прегърнем някого до нас.

Ръцете ми се сключват около Марла.

Тази вечер изберете някого, който има особено значение за вас.

Цигарените ръце на Марла са приковани на кръста ѝ.

Кажете на този някой как се чувствате.

Марла няма рак на тестисите. Марла няма туберкулоза. Тя не умира. Добре де, в онзи, дълбокомисления, премъдър философски смисъл всички ние умираме, но Марла не умира така, както умираше Клоуи.

Знакът идва — споделете.

И тъй, Марла, ти как ги обичаш ябълките?

Разкрийте се напълно.

И така, Марла, махай се. Махай се. Махай се.

Давай, разреви се, щом трябва.

Марла ме гледа втренчено. Очите ѝ са кафяви. Ушите ѝ са набръчкани около дупките за обеци. Няма обеци. Напуканите ѝ устни са побелели от мъртви кожички.

Давай, разплачи се.

— И ти не умираш — казва Марла.

Около нас двойките ридаят, крепейки се взаимно.

— Ако ме издадеш — казва Марла, — и аз ще те издам.

В такъв случай можем да си поделим седмицата, предлагам. Нека Марла вземе костните болести, мозъчните паразити и туберкулозата. Аз ще задържа рака на тестисите, кръвните паразити и органичната мозъчна деменция.

Марла пита:

— Ами напредналият рак на червата?

Момичето си знае уроците.

Рака на червата ще си го поделим. Тя получава първата и третата неделя на месеца.

— Не — казва Марла.

Не, иска всичко. Ракът, паразитите. Очите на Марла се присвиват. Не била мечтала дори, че ще се чувства така изумително. Чувствала се истински жива. Кожата ѝ се изчиствала. Откак се е родила, не била виждала мъртвец. Не усещала живота истински, защото нямала на какво да го противопостави. Ах, но сега имало умирање, смърт, загуба, скръб. Ридания и тръпки, ужас и разкаяние. Сега, когато знае къде отиваме всички, Марла изживява всеки миг от живота си.

Не, нямало да напусне нито една група.

— Няма да се върна към предишното си усещане за живота — казва Марла. — Работех в погребално бюро единствено за да се чувствам добре само защото дишам. И без това не можех да си намеря работа по специалността.

Върни се в погребалното бюро тогава, казвам.

— Погребенията са нищо в сравнение с това — казва Марла. — Погребенията са просто абстрактна церемония. Тук изживяваш смъртта истински.

Двойките около нас бършат сълзи, подсмърчат, тупат се по гърба и се разделят.

Не можем да идваме и двамата, казвам.

— Тогава не идвай.

Имам нужда от това.

— Тогава ходи по погребения.

Всички останали са се пуснали и се хващат за ръце за заключителната молитва. Пускам Марла.

— От колко време идваш тук?

Заклучителната молитва.

От две години.

Един мъж в молитвения кръг ме хваща за ръка. Друг хваща ръката на Марла.

Когато тия молитви почнат, обикновено издишам. О, благослови ни. О, благослови ни в нашия гняв и страх.

— Две години? — Марла накланя глава, за да го прошепне.

О, благослови ни и ни подкрепи.

Всеки, който може да ме е забелязал за тези две години, или е умрял, или е оздравял и не се е върнал повече. Помогни ни и пак ни помогни.

— Добре — казва Марла. — Добре де, можеш да вземеш рака на тестисите.

Големия Боб, огромният дръвник, който ме залива със сълзи. Благодаря.

Отведи ни до нашата съдба. Дай ни покой.

— За нищо.

Ето как се запознах с Марла.

5.

Човекът от специалния охранителен отряд ми обясни всичко.

Операторите, обработващи багажа, могат да пропуснат тиктакещ куфар. Човекът от охранителния отряд ги наричаше „хвърлячи“. Съвременните бомби не тиктакат. Но в случай на вибриращ куфар операторите, хвърлячите, трябва да извикат полицията.

Случи се така, че заживях с Тайлър, защото повечето аеролинии имат такава политика по отношение на вибриращия багаж.

При обратния ми полет от „Дълес“ всичко ми беше в оная чанта. Когато пътуваш много, се научаваш за всяко пътуване да вземаш едни и същи неща. Шест бели ризи. Два чифта черни панталони. Минимумът, необходим за оцеляване.

Будилник за пътуване.

Безжична електрическа самобръсначка.

Четка за зъби.

Шест чифта долно бельо.

Шест чифта черни чорапи.

Според човека от охраната излиза, че на излитане от „Дълес“ куфарът ми вибрирал и затова полицията го свалила от самолета. Всичко ми беше в онази чанта. Разтворът ми за контактни лещи. Един брой червена вратовръзка със сини райета. Един брой синя вратовръзка с червени райета. Тези райета са униформени, не клубни. И една червена вратовръзка джус. Списък с всички тези неща висеше на вратата на спалнята ми вкъщи.

„Вкъщи“ беше апартамент на петнайсетия етаж на един небостъргач — нещо като шкаф-картотека за вдовици и млади професионалисти. Рекламната брошура обещавахе трийсет и пет сантиметра бетонен под, таван и стени между мен и всички близкостоящи стереоуредби или включени телевизори. Трийсет и пет сантиметра бетон и климатик — прозорците не се отварят и затова въпреки кленовия паркет и регулаторите на осветлението всичките сто

и петдесет херметично затворени квадратни метра вонят на последното ядене, което си готвил, или на последното ти посещение на тоалетната.

Да, имаше и касапски плот и нисковолтово осветление. И все пак, трийсет и пет сантиметра бетон са важно нещо, когато съседката ти остави батерията на слуховия ѝ апарат да падне и се наложи да си гледа телевизионните състезания със звук, издънен докрай. Или когато вулканичният взрив от горящ газ и отломки, твоите бивши холова гарнитура и лично имущество, пръсва високите от пода до тавана прозорци, срива се в пламъци и оставя подире си твоя апартамент, единствено твой — изтърбушена овъглена бетонна дупка в канарата на зданието.

Стават такива неща.

Всичко, включително твоят сервиз от чинии от зелено стъкло, ръчна изработка, с мъничките мехурчета и несъвършенства, с мъничките песъчинки — доказателство, че са изработени от честните, прости, трудолюбиви туземни народи, където и да било — е, всичките тези чинии са издухани от взрива. Представете си как пламтящите завеси плющят и се разпадат на парцали в горещия вятър.

Петнайсет етажа над града всичко това се разхвърчава в пламъци, сипе се върху хорските коли и ги потрошава.

Докато аз си пътувам на запад, заспал на Махово число 0,83, или 455 мили в час — истинска въздушна скорост — ФБР претърсва за бомби куфара ми на опразнена писта в „Дълес“. Девет от десет пъти, казва човекът от отряда, вибрацията е причинена от електрическа самобръсначка. Този път — от моята безжична самобръсначка. Друг път — от вибратор.

Това ми го каза човекът от специалния отряд. Каза ми го, когато пристигнах без куфара си и тепърва щях да хвана такси до вкъщи и да открия фланелените си чаршафи разкъсани на земята.

Представете си, казва онзи от отряда, как съобщавате на пътничка при пристигането ѝ, че нейният вибратор е задържал багажа ѝ на Източното крайбрежие. Понякога дори се случва да е мъж. Политиката на аеролиниите е да не се използват притежателни местоимения в случай на вибратор. Използвайте неопределената форма.

Вибратор.

Никога „вашият вибратор“.

Никога, ама никога не казвайте, че вибраторът случайно се е задействал.

Вибратор се е активирал и е създал спешна ситуация, изискваща евакуация на багажа ви.

Валеше дъжд, когато се събудих на „Стейпълтън“ — там имах прекачване.

Валеше дъжд, когато се събудих на път за дома.

По уредбата ни съобщиха — моля, възползвайте се от възможността да проверите креслата си за някакви лични вещи, които може да сте оставили там. После съобщиха името ми. Бих ли се срещнал с представителя на авиолинията, който ме чака на входа, моля.

Върнах часовника си с три часа назад и пак беше след полунощ.

На входа чакаше представителят на авиолинията, както и човекът от специалния охранителен отряд, за да ми кажат: „Хм, електрическата ви самообръсначка задържа багажа ви за проверка в «Дълес»“. Човекът от отряда нарече операторите на багажа „хвърлячите“. После ги нарече „обирджиите“. За да ми докаже, че може и по-зле, ми каза, че поне не е било вибратор. После, може би защото и двамата сме мъже и е един часът сутринта, ми каза също, че професионалният жаргон за стюардеса бил „космическа келнерка“. Или „въздушен матрак“. Стори ми се, че е облечен в пилотска униформа — бяла риза с малки пагончета и синя вратовръзка. Багажът ми бил освободен, информира ме той, и щял да пристигне на другия ден.

Човекът от охраната взе името, адреса и телефонния ми номер, а после ме попита каква е разликата между презерватива и пилотската кабина.

— В презерватива можеш да напъхаш само един хуй — осведоми ме той.

Хванах такси до вкъщи с последните си десет долара.

И местната полиция беше задала доста въпроси.

Електрическата ми самообръсначка, която не беше бомба, все още се намираще на три времеви зони зад мен.

Нещо, което е било бомба, голяма бомба, беше гръмнало тузарските ми масички за кафе от Нджурунда във формата на жълто-зелен ин и оранжев ян, които съвпадаха и образуваха кръг. Е, сега бяха на трески.

Моята гарнитура „Хапаранда“ с оранжевите калъфки, дизайн на Ерика Пекари, сега се беше превърнала в боклук.

И аз не бях единственият роб на инстинкта си за гнездене. Моите познати, които навремето се затваряха в тоалетната с порнографски списания, сега се затварят там с каталога за мебели на „Икеа“.

Всичките имаме еднакви кресла „Йоханесхоф“ със зелена раирана тапицерия. Моето прелетя, пламтейки, петнайсет етажа надолу и падна в един фонтан.

Всичките имаме еднакви хартиени абажури „Ризлампа/Хар“, направени от тел и екологична неизбелена хартия. Моите сега са на конфети.

Всичкото това седене в тоалетната.

Сервизът от прибори „Ал“. Неръждаема стомана. Подходящ за измиване в миялна машина.

Стенният часовник „Вилд“ от галванизирана стомана — о, трябва да го имам!

Рафтовете „Клипск“, о, да.

Кутии за шапки „Хемлиг“, да.

Улицата пред моя небостъргач блещукаше, посипана с всичко това.

Кувертюрите „Момала“. Дизайн на Томас Харила, предлагат се в следните цветове: орхидея, фуксия, кобалт, абанос, кехлибар, яйчена черупка или меланж.

Цял живот блъсках, за да си купя всичкото това.

Лесният за поддържане лак на моите масички „Каликс“. Комплектът ми от масички „Стег“, влизащи една в друга.

Купуваш си мебели. Казваш си: „Това е последното канапе, което някога ще ми потрябва в живота“. Купуваш го, после една-две години си доволен, че дори и да се обърка нещо, поне си оправил положението с канапетата. После — точният сервиз от чинии. После — идеалното легло. Завесите. Килимът.

После попадаш в капана на хубавичкото си гнезденце и ставаш собственост на нещата, които едно време бяха твоя собственост.

Докато се прибрах от летището.

Портиерът излезе от сянката, за да ми съобщи, че е станало произшествие. Полицията била тук и задавала много въпроси. Може би предупредителната лампичка на печката е изгоряла или пък е имало

забравен котлон, от който е изтичал газ. Газът се е издигнал до тавана и е изпълнил всички стаи в апартамента от горе до долу. Апартаментът беше сто и петдесет квадратни метра, с високи тавани — газът сигурно е изтичал сума ти дни, докато напълни всички стаи. И когато стаите са се напълнили до долу, компресорът на дъното на хладилника е прещракал.

Детонация.

Огромните, заемащи цялата стена прозорци с алуминиева дограма са се пръснали. Канапетата, лампите, чиниите и комплектите спално бельо са пламнали, както и годишниците от гимназията, дипломите, телефонът. Всичко изригва от петнайсетия етаж като малък слънчев протуберанс.

О, не и моят хладилник. Бях събрал цели рафтове най-различни видове горчица — някои млени, други тип „английски пъб“. Имаше четиринайсет различни вида салатени сосове без мазнини и седем вида каперси.

Знам, знам — къщата пълна с подправки, а истинска храна няма.

Портиерът си издуха носа и нещо потъна в носната му кърпа с якото плясване на топка в бейзболна ръкавица.

Можете да се качите на петнайсетия етаж, каза ми портиерът, но никой не може да влезе в жилището. Полицейска заповед. Полицията разпитвала дали нямам някое старо гадже, на което би му се искало да извърши това, или пък не ме е намразил никой, който има достъп до динамит.

— Нямаше смисъл да се качват — каза портиерът. — Оцеляла е единствено бетонната черупка.

Полицията не изключваше палеж. Никой не беше подушил газ. Портиерът вдига вежда. Този тип по цял ден флиртуваше с домашните прислужници и болногледачките, работещи в големите апартаменти на горния етаж, които след работа чакаха в креслата във фойето да ги откарат. От три години живеех тук — и портиерът всяка вечер си седеше и си четеше списанието „Елъри Куин“, докато аз прехвърлях пакети и чанти, за да си отключа входната врата и да вляза.

Портиерът вдигна вежда и разказа как някои хора заминавали на дълго пътешествие и оставяли свещ, дълга-предълга свещ, да гори в голяма локва бензин. Хората с финансови затруднения правят такива работи. Хората, дето искат да се измъкнат.

Помолих да използвам телефона в портиерната.

— Много млади хора се опитват да впечатлят света и купуват прекалено много вещи — каза портиерът.

Обадих се на Тайлър.

Телефонът в квартирата на Тайлър на Пейпър Стрийт иззвъня.

О, Тайлър, моля те, избави ме.

Телефонът звънеше.

Портиерът се наведе през рамото ми и каза:

— Много млади хора не знаят какво искат.

О, Тайлър, моля те, спаси ме. Телефонът звънеше.

— Това, младите, си мислят, че светът е техен.

Избави ме от шведските мебели.

Избави ме от снобското изкуство. Телефонът звънеше и Тайлър вдигна.

— Ако не знаеш какво искаш — каза портиерът, — накрая ти се натрупват сума ти неща, дето не ги искаш.

Нека никога не бъда завършен.

Нека никога не бъда доволен.

Нека никога не бъда съвършен.

Избави ме, Тайлър, от съвършенството и доволството.

С Тайлър се уговорихме да се срещнем в един бар.

Портиерът попита за телефонен номер, на който полицията би могла да ме потърси. Продължаваше да вали. Аудито ми си беше на паркинга, но един халогенен лампион „Дакапо“ се бе забил в предното стъкло.

Срещнахме се с Тайлър, изпихме много бири и Тайлър каза — да, мога да се преместя при него, но ще трябва да му направя една услуга.

На другия ден щеше да пристигне куфарът ми с минимума за оцеляване — шест ризи, шест чифта бельо.

Там, пиян в бара, където никой не гледаше и на никого не му пукаше, попитах Тайлър какво иска от мен.

Тайлър каза:

— Искам да ме удариш възможно най-силно.

6.

Два слайда от презентацията ми за „Майкрософт“ са минали. Усещам вкуса на кръв и трябва да започна да гълтам. Шефът ми не познава материала, но няма да ми позволи да правя презентация с насинено око и половин лице, отекло заради шевове в бузата. Шевовете са се охладили — опипвам ги с език по вътрешността на бузата си. Представете си омотана рибарска корда на плажа. Представям си ги като черните шевове по куче, след като са го оправили, и продължавам да гълтам кръвта. Шефът ми прави презентацията по моя сценарий, а аз обслужвам лаптоп-проектора и затова съм скрит отстрани, в тъмното.

Устните ми стават все по-лепкави от кръвта, докато се опитвам да я оближа. А когато лампите светнат, ще се обърна към консултантите Елън, Уолтър, Норберт, Линда от „Майкрософт“ и ще им кажа „Благодаря, че дойдохте“ с уста, лъснала от кръв — кръвта ще се процежда през пролуките между зъбите ми.

Можеш да изгълташ около половин литър кръв, преди да ти прилошее. Утре е бойният клуб, а аз не смятам да пропускам бойния клуб.

Преди презентацията Уолтър от „Майкрософт“ се усмихва. Подобната му на екскаватор челюст е като маркетингов инструмент — загорял, с цвета на препечено картофче. Уолтър с пръстена-печат стиска ръката ми, обвита в гладката му, мека длан и казва: „Много би ми било неприятно да видя какво е станало с другия“.

Първо правило на бойния клуб: за бойния клуб не се говори.

Казвам на Уолтър, че съм паднал.

Сам съм си го направил.

Преди презентацията, докато седях срещу шефа ми и му обяснявах къде влиза по сценарий всеки слайд, щом поисках да пусна видеосегмента, той ме попита:

— Ти в какво се забъркваш всеки уикенд?

Просто не искам да умра без някой и друг белег по мен, казвам. Да имаш хубаво, стегнато тяло вече не е нищо. Вижте ги тия коли, чисто новички и недокоснати, излезли направо от автосалона през 1955-а — все си мисля каква загуба.

Второ правило на бойния клуб: за бойния клуб не се говори. На обяд сервитьорът идва на масата ти, двете му очи са насинени и е като гигантска панда след събирането миналия уикенд. Тогава си видял как прикlescват главата му между циментовия под и коляното на сто и петдесет килограмов здравеняк, който го бьхти с юмрук между веждите отново и отново с тъпи, резки, млатеци звуци, които си чувал въпреки цялата врява — докато сервитьорът събере най-сетне дъх и пръскайки кръв, каже „стига“.

Ти не му казваш нищо, защото бойният клуб съществува само в часовете между началото и края на бойния клуб.

Срещаш хлапето, което работи в копирния център — преди месец си видял същото това хлапе, дете не се сеца един ордер да прикрепи или да сложи цветни листа между копирните пакети. Но това хлапе за десет минути беше бог, когато изкара с ритник въздуха на един счетоводител два пъти колкото него, а после се метна върху него и го удря, докато онзи омекне — тогава хлапето трябваше да спре. Това е третото правило в бойния клуб — когато някой каже „стига“ или припадне, дори и само да се преструва, боят спира. Всеки път, когато видиш това момче, не можеш да му кажеш колко страхотно се е било.

Боят е само по двойки. Само двама могат да се бият по едно и също време. Без ризи и обувки. Боят продължава, колкото е необходимо. Това са другите правила на бойния клуб. Хората в бойния клуб не са това, което са в реалния свят. Дори и да кажеш на хлапето в копирния център, че се е било добре, няма да го кажеш на същия човек.

В бойния клуб не съм онзи, когото шефът ми познава. След нощ в бойния клуб всичко в реалния свят се спихва. Нищо не може да те вбеси. Думата ти е закон и ако някой наруши този закон или започне да те разпитва, дори и това не те вбесява.

В реалния свят аз съм координатор на кампании за замяна на автомобили, облечен в риза и вратовръзка, който седи в тъмното с уста, пълна с кръв, и сменя чертежите и слайдовете, докато шефът обяснява

на „Майкрософт“ как бил избрал точно този оттенък на бледо метличиново синьо за дадена икона.

Първият боен клуб бяхме само Тайлър и аз — млатехме се.

Навремето, когато се приберях ядосан, знаейки, че животът не следва петгодишния ми план, беше достатъчно да изчистя апартамента или да лъсна колата. Някой ден щях да умра без нито един белег и да оставя страшно хубави апартамент и кола. Страшно, ама страшно хубави — докато ги налегне прахът или следващият собственик. Нищо не е неизменно. Дори и „Мона Лиза“ се разпада. Откакто съществува бойният клуб, мога да клатя половината зъби в устата си.

Може би отговорът не е в самоусъвършенстването.

Тайлър никога не е познавал баща си.

Може би отговорът е в самоунищожението.

Ние с Тайлър продължаваме да ходим в бойния клуб заедно. Бойният клуб сега се намира в мазето на един бар, след като затвори в събота вечер. Всяка седмица, когато отидеш, намираш все повече хора.

Тайлър застава под единствената лампа на сред черното бетонно мазе и вижда как светлината ѝ трепка в тъмното, отразена в сто чифта очи. Първото, което Тайлър изкрещява, е:

— Първо правило на бойния клуб — за бойния клуб не се говори!

— Второ правило на бойния клуб — изкрещява Тайлър — за бойния клуб не се говори!

Колкото до мен, познавах татко близо шест години, но нищичко не си спомням. Горедолу на всеки шест години татко си прави ново семейство в нов град. Не прилича много на семейство — по-скоро основава верига от семейства.

В бойния клуб виждате поколение мъже, отгледано от жени.

Тайлър, застанал под единствената лампа в следполунощния мрак на мазето, пълно с мъже, крещи останалите правила: Боят е само по двойки. Само двама могат да се бият по едно и също време. Без ризи и обувки. Боят продължава, колкото е необходимо.

— А седмо правило — крещи Тайлър — е, че ако това е първата ви вечер в бойния клуб, трябва да се биете.

Бойният клуб не е футбол по телевизията. Не гледате как тайфа непознати мъже през девет земи в десета се бият на живо по сателита с двуминутно забавяне и рекламите ви пробутват бира на всеки десет

минути, а сега пауза за проверка на позициите. След като сте били в бойния клуб, гледането на футбол по телевизията е все едно да гледаш порнофилм, когато можеш да правиш страхотен секс.

Бойният клуб става причина да започнеш да ходиш на фитнес, да си стрижеш косата ниско и да си режеш ноктите. Фитнес залите, в които ходиш, са претъпкани с пичове, опитващи се да изглеждат като мъже — сякаш да си мъж означава да изглеждаш така, както смята някой скулптор или арт директор.

Както казва Тайлър, дори и суфлето изглежда напompано.

Баща ми никога не е учил в колеж и затова беше много важно аз да постъпя в колеж. След колежа му се обадох, междуградски разговор, и го попитах — а сега какво?

Баща ми не знаеше.

Когато си намерих работа и навърших двайсет и пет, попитах — пак междуградски разговор — а сега какво? Баща ми не знаеше, затова ми каза: „Ожени се“.

Аз съм трийсетгодишно момче и се чудя дали нужният ми отговор е поредната жена.

Онова, което се случва в бойния клуб, не може да се изкаже с думи. Някои имат нужда от бой всяка седмица. Тази седмица Тайлър казва: влизат първите петдесет човека и толкова. Край.

Миналата седмица си набелязах един и се записах да се бия. Този тип сигурно беше имал кофти седмица — завря и двете ми ръце зад главата в пълен нелсън и блъска лицето ми в циментовия под, докато зъбите ми не разкъсаха вътрешността на бузата, а окото ми се поду и се затвори — кървеше. След като казах „стига“, погледнах надолу — на пода имаше кървав отпечатък от половината ми лице.

Тайлър застана до мен. И двамата се вгледахме надолу в голямото „О“ на устата ми, цялото омазано с кръв, и малката цепнатинка на окото ми, която ни гледаше втренчено от пода. Тайлър казва: „Жестоко“.

Стиснах ръката на мъжа и му казах „Добър бой“.

Пичът каза: „Какво ще кажеш за другата седмица?“.

Опитах се да се усмихна въпреки отока и отговорих: „Я ме виж. Какво ще кажеш за другия месец?“.

Никъде не си толкова жив, колкото в бойния клуб. Когато сте само ти и другият под онази единствена лампа, сред всички онези,

които ви гледат. Смисълът на бойния клуб не е в това дали печелиш или губиш в боя. В бойния клуб думите не важат. Виждаш някого, дошъл тук за първи път — задникът му е като самун бял хляб. Виждаш същия този пич тук след шест месеца и той изглежда като издялан от камък. Този пич е уверен, че може да се справи с всичко. В бойния клуб има сумтене и шум като във фитнес залата, но тук не се идва, за да изглеждаш добре. Има истерични вопли като в църква и когато се събудиш в събота следобед, се чувстваш спасен.

След последния ми бой човекът, който ме преби, изми пода, докато аз се обаждах в застрахователната ми агенция за предварително одобрение да посетя Спешното. В болницата Тайлър им каза, че съм паднал.

Понякога Тайлър говори вместо мен. Сам си го направих. Навън слънцето изгряваше.

За бойния клуб не се говори, защото с изключение на петте часа от два до седем в неделя сутринта, той не съществува.

Когато измислихме бойния клуб — ние с Тайлър — никой от нас дотогава не се беше бил. Ако никога не си се бил, умуваш. Какво ли е да те заболи, на какво си способен срещу друг човек. Бях първият, когото Тайлър реши, че ще е безопасно да попита. Бяхме пияни в един бар, където на никого нямаше да му пука. И Тайлър каза:

— Искам да ми направиш една услуга. Искам да ме удариш възможно най-силно.

Не исках, но Тайлър ми го обясни — как не щял да умре без никакви белези, как му било писнало да гледа само професионалисти да се бият и искал да научи повече неща за себе си. За самоунищожението.

По онова време животът ми изглеждаше прекалено съвършен — може би трябва да разрушим всичко, за да направим нещо по-добро от себе си.

Огледах се и казах: „Добре“. Добре, казвам, обаче навън, на паркинга.

Така излязохме навън и попитах Тайлър в лицето ли иска или в корема.

— Изненадай ме — отвърна Тайлър.

Казах му, че никога никого не съм удрял.

— Полудей тогава, човече — каза Тайлър.

— Затвори очи — казах му.

— Не — отказа Тайлър.

Както всички първата вечер в бойния клуб, аз поех дъх и замахнах с юмрук към челюстта на Тайлър като във всички каубойски филми, които бяхме гледали. Юмрукът ми забърса врата му.

Мамка му, рекох, това не се брои. Искам да опитам пак.

Тайлър каза: „Не, брои се“, и ме фрасна директно. Бам, също като рисувана боксова ръкавица на пружина от анимационните филмчета в събота сутрин — право в гръдния кош, и се стоварих върху една кола. Стояхме там — Тайлър се търкаше по врата, аз притисках с ръка гърдите си. И двамата знаехме, че сме стигнали някъде, където никога досега не сме били. Досуц като котката и мишката в рисуваните филмчета, все още бяхме живи и искахме да проверим докъде можем да стигнем и пак да си останем живи.

— Страхотно — каза Тайлър.

— Удари ме пак — казах аз.

— Не, ти ме удари — каза Тайлър.

Нацепих го с широк момичешки замах точно под ухото, а Тайлър ме блъсна назад и заби тока на обувката си в корема ми. Онова, което се случи по-нататък, не може да се опише с думи, но барът затвори, хората излязоха на паркинга и се развикаха около нас.

Вместо Тайлър аз почувствах, че най-сетне мога да взема в ръце всичко на този свят, което не вървеше — прането, което ми връщаха с откъснати копчета на яката, банката, която казва, че съм превишил кредитния си лимит със стотици долари. Работата ми, където шефът бе докопал моя компютър и бърникал нещо в командите на DOS-а ми. И Марла Сингър, която ми открадна групите за взаимопомощ.

Краят на боя не разреши нищо, ала и нищо нямаше значение. Първата нощ, в която се бихме, беше неделя — Тайлър не се беше бръснал и кокалчетата ми смъдяха, ожулени от двудневната му брада. Докато лежахме по гръб на паркинга, загледани в единствената звезда, пробила през светлината на уличните лампи, попитах Тайлър срещу какво се е бил. Тайлър отговори — срещу баща си.

Може би няхахме нужда от баща, за да станем завършени личности. В бойния клуб няма нищо лично. Биеш се заради боя. За бойния клуб не бива да се говори, но ние говорехме и следващите няколко седмици, след като барът затвореше, хората се събираха на

паркинга, а щом застудя, друг бар ни приюти в мазето, където се събираме сега.

Щом бойният клуб се събере, Тайлър разяснява правилата, които определихме двамата с него.

— Повечето от вас — крясва Тайлър в конуса от светлина напред мазето, пълно с мъже — са дошли тук, защото някой е нарушил правилата. Някой ви е казал за бойния клуб.

Тайлър продължава:

— Е, по-добре ще е да престанете да говорите или да основете друг боен клуб, защото следващата седмица, когато дойдете тук, ще направим списък. Само първите петдесет имена ще влязат вътре. Влезете ли, решавате веднага с кого ще се биете, ако искате да се биете. Ако не искате — има и такива, които искат, така че по-добре си стойте вкъщи.

— Ако това е първата ви нощ в бойния клуб — крещи Тайлър — трябва да се биете.

Повечето мъже са в бойния клуб заради това, че твърде много се страхуват да се бият. След няколко сбивания страхът ти намалява значително.

Много първи приятели се срещат за първи път в бойния клуб. Сега, когато ходя по събрания и конференции, виждам по масите лица — счетоводители, заместник-директори, адвокати със счупени носове, подпухнали като патладжани под бинтовете или с два шева под окото, или с фиксирана с тел челюст. Това са тихите младежи, които слушат, докато дойде време за решения.

Кимаме си.

По-късно шефът ще ме попита как така познавам толкова много от тези хора.

Според моя шеф в бизнеса има все по-малко и по-малко джентълмени и все повече бандити.

Презентацията продължава.

Уолтър от „Майкрософт“ улавя погледа ми. Ето ви един младок с идеални зъби, чиста кожа и с работа, за която си струва да се напрегнете да пишете до университетското списание, за да попитате как да си я намерите. Знаете, че е твърде млад, за да се е бил във войни, и ако родителите му не са разведени, баща му вечно не си е бил вкъщи. И сега той ме гледа — с половината гладко обръснато лице и

половината цинично ухилен оток, скрит в тъмното. Кръвта лъщи по устните ми. И може би Уолтър си мисли за безмесното, безболезнено угощение, на което е ходил миналия уикенд, или за озона, или за отчаяната нужда да се спре жестокото тестване на продукти върху животни. Но най-вероятно не мисли за това.

7.

Една сутрин мъртвата медуза на употребяван презерватив плува в тоалетната чиния.

Ето как Тайлър се запознава с Марла.

Ставам да пусна една вода и там, на фона на пещерните рисунки от лайна по тоалетната чиния, плува това. Чудиш се какво ли си мисли спермата.

Това!

Това ли е вагиналната кухня!

Какво става тук?

Цяла нощ сънувам, че чукам Марла Сингър. Марла Сингър, която пуши цигара. Марла Сингър, която върти очи. Събуждам се сам в собственото си легло, а вратата към стаята на Тайлър е затворена. Вратата към стаята на Тайлър никога не е затворена. Цяла нощ валя. Шиндите^[5] по покрива лъщят, изкорубват се, огъват се. Дъждът се процежда, събира се под таванската мазилка и капе през елинсталацията.

Когато вали, се налага да вадим бушоните. Не смееш да запалиш лампа. Къщата, която Тайлър държи под наем, е триетажна, с мазе. Разнасяме свещи. Има килери, остъклени веранди и прозорци с тъмни стъкла на стълбищната площадка. В гостната — ниши с прозорци и седалки. Первазът на дюшемето е резбован, лакиран, половин метър висок.

Дъждът се процежда през къщата и всичко дървено се издува и огъва, а пироните, забити във всичко дървено — подовете, дюшемето, рамките на прозорците — пироните се изхлузват навън и ръждясват.

Навсякъде са пръснати ръждиви пирони, които можеш да настъпиш или да набодеш лакътя си на тях. Към седемте спални има само една баня, а сега пък и употребяван презерватив.

Къщата чака да стане нещо — промяна в районирането или да й изтече срокът на завещанието — за да я съборят. Попитах Тайлър откога живее тук и той ми отговори — от около месец и половина.

Някъде преди зората на времето тук живял собственик, който цял живот събирал изданията на „Нешънъл Джиографик“ и „Рийдърс Дайджест“. Огромни, едва крепящи се камари от списания, които стават все по-високи с всеки дъжд. Тайлър казва, че последният наемател си увивал кокаина в лъскавите страници. Входната врата е без ключалка, откакто полицаите или който ще да е там я издънили с шут. Стените в трапезарията са покрити с девет набъбващи слоя тапети — цветя под райета под цветя под птички под нещо мъхесто.

Единствените ни съседи са затворен магазин за машини и през улицата — склад, заемащ цялата пресечка. Вътре в къщата има шкаф с двуметрови ролки за навиване на жакардови покривки, така че да не се мачкат. Има облицован с кедър шкаф за съхраняване на кожи на студено. Плочките в банята са на малки цветенца, по-хубави от тези по сватбените порцеланови сервиси на повечето хора, а в тоалетната плува използван презерватив.

Живея с Тайлър от около месец.

Тайлър идва на закуска — целите му врат и гърди са в смучки, а аз чета стар брой на „Рийдърс Дайджест“. Това е идеалната къща за наркотърговия. Съседи няма. На Пейпър Стрийт няма нищо друго, освен складове и една фабрика за целулоза. Вонята на пръдня е от парата, която пуска хартиената фабрика, а миризмата на дървени стърготини като от клетка за хамстер се носи от оранжевите пирамиди край нея. Това е идеалната къща за наркотърговия, защото денем по улицата минават безброй коли, но нощем двамата с Тайлър сме единствените хора на половин миля наоколо. Открих купища и купища „Рийдърс Дайджест“ в мазето и сега във всяка стая има по една купчина. „Животът в тези Съединени щати“. „Смехът е най-доброто лекарство“. Купчините списания са горе-долу единствената мебелировка.

В по-старите броеве има една поредица от статии, в която органите на човешкото тяло разказват за себе си в първо лице: Аз съм матката на Джейн. Аз съм простатата на Джо.

Без майтап — а Тайлър влиза в кухнята с неговите смучки и без риза и разправя, дрън-дрън, дрън-дрън, снощи се запознал с Марла Сингър и правили секс.

Щом чувам това, цял се превръщам в Жлъчката на Джо. За всичко съм си виновен аз. Понякога правиш нещо и се преобаваш.

Друг път се преебаваш, тъкмо защото не правиш нищо. Снощи се обадох на Марла. Изработили сме си система — ако аз искам да посетя някоя група за взаимопомощ, се обаждам на Марла да провера дали тя смята да ходи. Снощи беше меланомът и затова малко се разочаровах.

Марла живее в хотел „Риджънт“ — нищо повече от едни кафяви тухли, слепени от гадост. Всички дюшеци са запечатани в хлъзгави найлонови торби и затова много хора ходят там да умрат. Седнеш ли накриво на леглото, изхлузваш се на пода заедно с чаршафите и одеялата.

Обадох се на Марла в хотел „Риджънт“, за да провера дали ще ходи на меланома.

Марла откликна в забавен кадър. Това не било истинско самоубийство, каза тя, по-вероятно било нещо като вик за помощ, но погълнала твърде много ксанакс.

Кадърът се премества в хотел „Риджънт“. Гледаме как Марла се мята из гадната си стая и повтаря: Аз умирам. Умирам. Аз умирам. Умирам. У-ми-рам. Умирам.

Може да продължи с часове.

Значи довечера ще си остане вкъщи, така ли?

Щяла да спретне голямата сцена със смъртта, казва ми Марла. Да съм се бил размърдал, ако искам да гледам.

Благодаря все пак, казвам, но имам други планове.

Ами добре, казва Марла, можела да си умре и пред телевизора. Само се надявала да дават нещо, което си струва.

И аз изтичах до меланома. Прибрах се рано. Заспах.

А сега, на закуска на другата сутрин, Тайлър седи целият в смучки и разправя, че Марла била извратена кучка, но това го кефело много.

След снощния меланом се прибрах, легнах си и заспах. И сънувах, че чукам, чукам, чукам Марла Сингър.

А тази сутрин, докато слушам Тайлър, се преструвам, че чета „Рийдърс Дайджест“. Извратена кучка, то си личеше. „Рийдърс Дайджест“. „Хумор в униформа“.

Аз съм Разбуненият жлъчен канал на Джо.

Какви му ги разправяла Марла снощи — казва Тайлър. Никое момиче досега не му било говорило така.

Аз съм Скърцащите зъби на Джо.

Аз съм Пламналите трепкащи ноздри на Джо.

След като Тайлър и Марла правили секс десетина пъти, разправя Тайлър, тя казала, че иска да забременее. Казала, че искала да направи аборт от него.

Аз съм Побелелите кокалчета на Джо.

Как Тайлър да не си падне по такова нещо. Онзи ден вечерта Тайлър седеше сам и изрязваше полови органи от „Снежанка“.

Как да се преборя за вниманието на Тайлър.

Аз съм Разгневеното, пламнало чувство на Джо, че е отхвърлен.

Още по-зле е, че сам съм си виновен за всичко. Снощи, след като съм си легнал, разказва ми Тайлър, той се прибрал от работа — бил на смяна като сервитьор на банкет — и Марла се обадила пак от хотела. Това е краят, казала Марла. Тунелът, светлината, която я води по тунела. Преживяването — смъртта — било толкова готино, че Марла искала да чуя как ми го описва, как излиза от тялото си и се издига нагоре.

Марла не знаела дали духът ѝ може да използва телефона, но искала поне някой да чуе последния ѝ дъх.

Ама не, Тайлър вдига слушалката и разбира погрешно цялата ситуация.

Те не се познават и затова Тайлър мисли, че не е гот Марла да умре.

Нищо подобно.

Не е негова работа, но Тайлър се обажда в полицията и се втурва към хотел „Риджънт“.

Сега, според древния китайски обичай, за който всички знаем от телевизията, Тайлър е отговорен за Марла завинаги, защото е спасил живота ѝ.

Да бях пожертвал две минути и да бях отишъл да гледам как Марла умира, всичко това нямаше да се случи.

Тайлър ми обяснява, че Марла живеела в стая 8G, на последния етаж в хотел „Риджънт“, над осем стълбищни площадки в края на шумен коридор, през чиито врати се носи консервиран телевизионен смях. На всеки две секунди някоя актриса пици или актьор умира с крясъци сред пукот на куршуми. Тайлър стига до дъното на коридора и още преди да почука, една тънка-претънка млечнобяла ръка се стрелва през вратата на стая 8G, сграбчва го за китката и го дръпва вътре.

Заравям се в „Рийдърс Дайджест“.

Веднага щом Марла го дръпва в стаята си, той чува писък на спирачки и сирени, които се събират пред хотел „Риджънт“. На тоалетката има вибратор, направен от същата мека розова пластмаса като милион кукли Барби, и в първия момент Тайлър си представя милион кукли Барби и вибратори, формувани и слизащи от една и съща поточна линия в Тайван.

Марла гледа Тайлър, който зяпа нейния вибратор, завърта очи и казва:

— Не се страхувай. Той не те заплашва с нищо.

Марла избутва Тайлър обратно в коридора и му казва, че съжалява, но не е трябвало той да се обажда в полицията, а вероятно тези долу в момента са точно полицията.

В коридора Марла заключва вратата на стаята и избутва Тайлър към стълбището. На стълбите двамата прилепят гърбове о стената, докато полицията и медицинските лица изтичват покрай тях с кислорода и питат накъде е стая 8G.

Марла им казва — вратата в дъното на коридора.

Марла крещи на полицаите, че момичето, което живеело в 8G, навремето било мило и чаровно, но сега е чудовищна кучка, чудовище. Момичето е заразен човешки боклук, объркана е и се страхува да не се хване с погрешното нещо и затова не се хваща с нищо.

Момичето в 8G няма вяра в себе си — крещи Марла — и се страхува, че колкото повече остарява, ще има все по-малко и по-малко възможности.

— Късмет — крещи Марла.

Полицаите се струпват пред заключената врата на стаята, а Марла и Тайлър се втурват надолу към фойето. Зад тях един полицаи крещи на вратата:

— Нека ви помогнем! Госпожице Сингър, има за какво да живеете! Само ни пуснете вътре, Марла — ще ви помогнем да разрешите проблемите си!

Марла и Тайлър изтичват на улицата, Тайлър набутва Марла в едно такси и вижда как там, високо на осмия етаж, в прозорците на Марла мърдат сенки.

Навън, на магистралата, пълна със светлини и коли — шест платна трафик, препускащ към точката на изчезване — Марла казва на

Тайлър, че трябва да я държи будна цяла нощ. Ако Марла заспи, ще умре.

Много хора искали тя да умре, казала Марла на Тайлър. Тези хора вече били умрели, били в отвъдното и нощем се обаждали по телефона. Марла ходела по барове и чувала как барманът я вика по име, а когато се обаждала, линията заглъхвала.

Тайлър и Марла будували почти цяла нощ в съседната до моята стая. Когато Тайлър се събудил, Марла била изчезнала обратно в хотел „Риджънт“.

Казвам на Тайлър, че Марла Сингър няма нужда от любовник, а от социален работник. Тайлър казва:

— Не му викай на това любов.

Накратко казано, сега Марла е на път да разруши още една част от живота ми. Откакто съм завършил колежа, си намирам приятели. Те се женят. Губя приятели.

Прекрасно.

Чиста работа, казвам. Тайлър ме пита проблем ли е това за мен.

Аз съм Стягащите се черва на Джо.

Не, казвам, всичко е наред.

Допри пистолет до главата ми и оплескай стената с мозъка ми.

Страхотно, казвам. Наистина.

[5] Шинда — дъсчица, която се използва вместо керемидата — Б.ред. ↑

8.

Шефът ме отпраща вкъщи заради многото засъхнала кръв по панталоните ми и аз преливам от радост.

Дупката, пробита в бузата ми, изобщо не заздравява. Ходя на работа и пребитите ми очни орбити са две подпухнали черни понички около малките пикливи дупчици, които съм си оставил, за да гледам през тях. До днес наистина се вбесявах, че съм се превърнал в един такъв напълно съсредоточен дзен майстор, а никой не е забелязал. Все пак правя номерчето с ФАКСА. Пиша малки стихчета ХАЙКУ и ги разпращам по ФАКСА на този и онзи. Когато минавам покрай хора в коридора на работното си място, ставам тотално ДЗЕН направо пред враждебните им ОЧИЧКИ.

*Пчелите работнички могат да си идат,
дори и търтеите — да отлетят.
Царицата е тяхна робиня.*

Отказваш се от цялото си имущество на света, от колата си, и отиваш да живееш в квартала — сметище, където късно нощем чуваш как Марла и Тайлър се наричат един друг „човешко говно“ в неговата стая.

Поеми го, човешко говно.

Хайде, говно.

Задави се с него. Поеми го дълбоко, бейби.

Само за контраст, това ме превръща в малкия спокоен център на света.

Аз, с пребитите очи и засъхналата на огромни черни спечени петна кръв по панталоните, аз казвам ЗДРАВЕЙ на всички на работното си място. ЗДРАВЕЙТЕ! Погледнете ме. ЗДРАВЕЙТЕ! Толкова съм ДЗЕН. Това е КРЪВ. Това е НИЩО. Здравейте. Всичко е нищо и е толкова готино да си ПРОСВЕТЛЕН. Като мен.

Въздишка.
Поглед. През прозореца. Птичка.
Шефът ме пита моя ли е кръвта.
Птичката полита с вятъра. Пиша наум малко хайку.

*Ако го няма гнездото,
птицата може да нарече света свой дом.
Животът е твоята кариера.*

Броя на пръсти: пет, седем, пет^[6].
Кръвта — моя ли е?
Да, казвам. Известна част.
Грешен отговор.

Животът е като голяма сделка. Имам два чифта черни панталони. Шест бели ризи. Шест чифта бельо. Минимумът оцеляване. Ходя на боен клуб. Стават такива неща.

— Върви си вкъщи — казва шефът. — Преоблечи се.

Започвам да се чудя дали Тайлър и Марла не са един и същ човек. Само дето се чукаат всяка нощ в стаята на Марла.

Правят го.

Правят го.

Правят го.

Тайлър и Марла никога не са в една и съща стая. Никога не ги виждам заедно.

Ала все пак и мен и За За Габор никога няма да ни видите заедно, но това не значи, че сме един и същи човек. Тайлър просто не излиза, когато Марла е наоколо.

За да изпера панталоните, Тайлър трябва да ми покаже как се прави сапун. Той е горе — кухнята е изпълнена с миризмата на карамфил и изгорели косми. Марла седи на кухненската маса, гори вътрешността на ръката си с карамфилова цигара и нарича себе си човешко говно.

— Прегръщам собствената си гноясала болна поквара — казва Марла на черешката в края на своята цигара. Притиска с въртене фасата в мекия бял корем на ръката си. — Гори, вещице, гори.

Тайлър е горе в стаята ми — оглежда зъбите си в моето огледало и казва, че ми е намерил работа като сервитьор на банкети, почасово.

— В хотел „Пресман“, ако можеш да работиш вечер — казва Тайлър. — Тази работа ще подкладе класовата ти омраза.

Да, казвам аз, както и да е.

— Ще те накарат да носиш черна папийонка — казва Тайлър. — За да работиш там, ти трябва само бяла риза и черни панталони.

„Сапун, Тайлър“. Казвам, че ни трябва сапун. Трябва да направим сапун. Трябва да изпера панталоните си.

Държа стъпалата на Тайлър, докато той прави двеста коремни преси.

— За да направим сапун, първо трябва да стопим мас. — Тайлър е пълен с полезни сведения.

Освен когато се чукаат, Тайлър и Марла никога не са в една и съща стая. Ако Тайлър е наоколо, Марла го пренебрегва. Позната ситуация. Тъкмо по този начин родителите ми бяха видими един за друг. После баща ми замина да основава веригата си от семейства. Баща ми казваше:

— Ожени се, преди сексът да започне да те отегчава, инак никога няма да се ожениш.

Майка ми казваше:

— Никога не си купувай нищо с найлонов цип.

Родителите ми никога не са казали нищо, дето да ти се прииска да си го избродиращ на възглавничка.

Тайлър прави сто деветдесет и осем коремни преси. Сто деветдесет и девет. Двеста.

Тайлър е облечен в някаква лепкава фланелена хавлия и долнище на анцуг.

— Разкарай Марла от къщата — казва той. — Прати я в магазина за кутия луга. На люспи. Не на кристали. Просто я чупи.

Аз пак съм шестгодишен и разнасям напред-назад съобщения между отчуждените си родители. Мразех това, когато бях на шест. И сега го мразя.

Тайлър започва да прави повдигания с крака, а аз слизам долу да кажа на Марла: луга на люспи. И ѝ давам десетдоларова банкнота и картата си за автобуса. Марла все още седи на кухненската маса и аз измъквам цигарата с карамфил измежду пръстите ѝ. Лесно и просто. Избърсвам с парцал ръждивите петна по ръката ѝ там, където струпеите от изгарянията са се пропукали и са започнали да кървят. После напъхвам стъпалата ѝ в обувки на висок ток.

Марла ме гледа как се правя на принца от приказките с обувките и казва:

— Влязох сама. Мислех, че няма никого въщи. Входната врата не се заключва.

Не казвам нищо.

— Знаеш ли, презервативът е стъклената пантофка на нашето поколение. Слагаш си го, когато срещнеш непознат. Танцувате цяла нощ, после го захвърляш. Презервативът де. Не непознатият.

Не говоря с Марла. Тя може да се бърка на групите за взаимопомощ и на Тайлър, но на мен няма начин да ми стане приятелка.

— Цяла сутрин те чакам.

*Цветята цъфтят и умират,
вятърът довява пеперуди или сняг.
Камъните не забелязват.*

Марла става от кухненската маса — облечена е в синя рокля без ръкави от някакъв лъскав плат. Прихваща подгъва на полата и го обръща, за да видя малките точки на бодовете отвътре. Не носи бельо. И намига.

— Искан да ти покажа новата си рокля — казва Марла. — Това е шаферска рокля, изцяло ръчно ушита. Харесва ли ти? В магазина втора ръка я продавах за един долар. Някой е направил всички тези мънички бодове само за да ушие тази грозна, грозна рокля — казва Марла. — Можеш ли да повярваш?

Полата е провиснала от едната страна, а талията обгръща ниско хълбоците на Марла.

Преди да тръгне за магазина, Марла прищипва полата си, повдига я и танцува около мен и кухненската маса — задникът ѝ хвърчи, обгърнат от полата. Марла обича — казва — всички онези неща, които хората страшно обичат и после, след час или след ден, захвърлят. Както коледната елха е център на внимание, а после, като мине Коледа, виждаш всичките тези мъртви елхички, все още обкичени със станиол, изхвърлени покрай магистралата. Гледаш елхичките и си мислиш за убити на шосето животни или за жертви на сексуални престъпления, облекли бельото си наопаки и овързани с черен изолирбанд. Искам само тя да се махне оттук.

— Най-хубаво е да се ходи в приюта за животни — казва Марла. — Където са всички тези животни, кученцата и котенцата, които хората са обичали, а после са зарязали. Дори и старите животни танцуват, скачат и ти се умилкват, защото след три дни получават свръхдоза натриев фенобарбитал и после — в голямата фурна за домашни любимци.

Големият сън, в стил „Долината на кучетата“^[7].

— Там, където дори и някой да те обича достатъчно, за да ти спаси живота, те кастрират. — Марла ме поглежда, сякаш аз съм този, дето я чука, и додава: — С тебе не мога да изляза на глава, нали?

Марла излиза през задния вход и си пее онази гадна песен, „Долината на куклите“.

Само я гледам как се отдалечава.

Следват един, два, три мига на тишина, докато Марла излезе докрай от стаята.

Обръщам се — Тайлър.

— Разкара ли я? — пита Тайлър.

Нито звук, нито мирис — просто се е появил.

— Първо — казва Тайлър, мята се от кухненската врата към хладилника и започва да рови из него — Първо, трябва да стопим мас.

Колкото до шефа, казва ми Тайлър, ако наистина ме е яд на него, трябва да отида до пощата, да попълня карта за смяна на адреса и да почнат да препращат цялата му кореспонденция в Ръгби, Северна Дакота.

Тайлър започва да вади торбички със замръзнало бяло вещество и да ги пуска в мивката. От мен се очаква да сложа една голяма

тенджера на печката и да я напълня почти догоре с вода. Ако водата е прекалено малко, мазнината ще потъмнее, докато се отдели лойта.

— Тази мас — казва Тайлър — съдържа много сол, тъй че колкото повече вода слагаш, толкова по-добре.

Сложи маста във водата и изчакай водата да заври. Тайлър изстиска бялата каша от всяка торбичка във водата, а после заравя празните торбички чак на дъното на боклука. Тайлър казва:

— Използвай малко въображение. Спомни си всичките онези лайна за пионерите, на които са те учили като бойскаут.

Припомни си уроците по химия от гимназията.

Трудно е да си представиш Тайлър като бойскаут.

Друго, което мога да направя, казва ми Тайлър, е някоя вечер да отида до къщата на шефа и да надяна маркуч на някой външен кран. Слагам маркуча на ръчна помпа — и изстрелвам във водопровода на къщата заряд от индустриална боя. Червена, синя, зелена — и чакам да видя как ще изглежда шефът ми на другия ден. Или пък мога да си седя в храстите и да помпам с помпата, докато в тръбите не се получи свръхналягане от 111 psi. По този начин, когато някой пусне водата в клозета, налягането ще гръмне казанчето. А при 150 psi, ако някой пусне душа, водата ще скъса резбата и бам, главата на душа се превръща в снаряд.

Тайлър ми обяснява всичко това само за да ме накара да се почувствам по-добре. Истината е, че аз харесвам шефа си. Освен това вече съм просветлен. Нали разбирате, поведение само в стил Буда. Паякови хризантеми. Диамантената сутра и Записките от Синята скала. Харе Рама, разбираш ли, Кришна, Кришна. Нали се сещате — Просветлен.

— Ако забодеш пера в гъза си — казва Тайлър, — това не те прави пиле.

Докато маста се топи, лойта изплува на повърхността на кипящата вода.

О — казвам, — значи аз бода пера в гъза си.

Сякаш Тайлър с белезите от цигари, маршируващи по ръцете му, е кой знае колко еволюирала душа. Гус'ин и гус'жа Човешко Говно. Докарвам си спокойно изражение и се превръщам в един от онези хиндуистки човеци-крави, отпратили се на заколение, от самолетната брошура „Как да действваме в случай на злополука“.

Намали огъня под тенджерата.

Разбърквам врящата вода.

Все повече лой ще изплува, докато водата се покрие с дъгоцветен седефен пласт. Използвай голяма лъжица, за да обереш този пласт, и го остави настрана.

Е, казвам, как е Марла?

— Марла поне се опитва да стигне дъното — казва Тайлър.

Разбърквам врящата вода.

Продължавай да обираш, докато лойта престане да изплува. Това, което обираме от водата, е лой. Хубава, чиста лой.

Тайлър казва, че дори не съм се приближил до дъното. И че ако не пропадна чак до долу, не мога да бъда спасен. Исус го бил направил с разпъването на кръста. Не можело само да зарежа парите, имуществото и знанието. Това не ти е бягство за уикенда. Трябвало да избягам от самоусъвършенстването и да се втурна към гибелта. Не можело повече да играя на сигурно.

Това не е семинар.

— Ако те хване шубето, преди да си ударил дъното — казва Тайлър, — никога няма да успееш.

Само след гибелта можем да възкръснем.

— Едва когато си загубил всичко — казва Тайлър, — си свободен да вършиш всичко.

Това, което чувствам, е преждевременно просветление.

— И продължавай да бъркаш — додава Тайлър.

Когато маста се е варила достатъчно и вече не се отделя лой, излей врялата вода. Измий тенджерата и я напълни с чиста вода.

Питам — приближавам ли дъното?

— Там, където си в момента — казва Тайлър, — не можеш дори да си представиш какво е на дъното.

Повтори процеса с отделената лой. Свари лойта във водата. Обирай и продължавай да обираш.

— Маса, която използваме, е богата на сол — казва Тайлър.

— Ако солта е твърде много, сапунът ти няма да се втвърди.

Вари и обирай.

Марла се връща.

Щом Марла отваря вратата, Тайлър се маха на секундата, изчезва, избягва от стаята, изгубва се.

Тайлър се е качил на горния етаж или е слязъл в мазето.

Педал.

Марла влиза през задния вход с туба луга на люспи.

— В магазина имат стопроцентово рециклирана тоалетна хартия — съобщава Марла. — Най-гадната работа на целия свят сигурно е да рециклираш тоалетна хартия.

Поемам тубата с луга и я слагам на масата. Не казвам нищо.

— Може ли да остана тук през нощта? — пита Марла.

Не отговарям. Броя наум: пет срички, седем, пет.

*Тигърът се усмихва,
змията казва „обичам те“.
Лъжата ни прави зли.*

Марла пита:

— Какво готвиш?

Аз съм Точката на кипене на Джо.

Казвам й, върви си, просто се разкарай, махай се. Става ли? Не отмъкна ли вече достатъчно голямо парче от живота ми?

Марла се вкопчва в ръката ми и ме задържа на едно място за секунда, колкото да ме целуне по бузата.

— Моля те, обади ми се — казва тя. — Моля те. Трябва да поговорим.

Казвам да, да, да, да, да.

В мига, в който Марла излиза, Тайлър се появява отново в стаята.

Бързо като във фокус. Нашите правеха този фокус пет години.

Варя и обирам, докато Тайлър разчиства място в хладилника. Във въздуха тегне пара и от тавана на кухнята капе вода. Четирийсетватовата крушка, скрита в дъното на хладилника — бляскаво петно, което не виждам иззад празните бутилки от кетчуп и буркани със саламура от турския и майонеза — слабата светлина от хладилника очертава ярко профила на Тайлър.

Вари и обирай. Вари и обирай. Налей стопената лой в кутии от мляко и ги остави отворени.

Придърпал стол към хладилника, Тайлър наблюдава как лойта се охлажда. В кухненската жега облаци студена мъгла се изливат като

водопад от дъното на хладилника и се събират около стъпалата на Тайлър.

Пълня кутиите от мляко с лой, а Тайлър ги подрежда в хладилника.

Отивам и коленича до Тайлър пред хладилника, а Тайлър ме хваща за ръцете и ми ги показва. Линията на живота. Линията на любовта. Хълмовете на Венера и Марс. Студената мъгла се събира около нас, мъждивата ярка светлина осветява лицата ни.

— Искам да ми направиш още една услуга — казва Тайлър.

Става дума за Марла, нали?

— Никога не й говори за мен. Не говори за мен зад гърба ми. Обещавах ли? — казва Тайлър.

Обещавам. Тайлър продължава:

— Ако някога ме споменеш пред нея, повече няма да ме видиш.

Обещавам.

— Обещавах ли?

— Обещавам.

— Добре запомни, че обеща три пъти — казва Тайлър.

Плътен, прозрачен слой избива върху лойта в хладилника.

Лойта, казвам — утаява се.

— Не се тревожи — казва Тайлър. — По-прозрачният слой е глицерин. Когато правиш сапун, можеш отново да смесиш глицерина с останалото. Или можеш да го отделиш.

Тайлър облизва устни, обръща дланта ми и я поставя на бедрото си, в лепкавия фланелен скут на хавлията.

— Ако смесиш глицерина с азотна киселина, получавах нитроглицерин — казва Тайлър.

Вдишвам със зяпнала уста и повтарям, нитроглицерин. Тайлър облизва устни, мокри и лъскави, и целува опакото на ръката ми.

— Ако смесиш нитроглицерина с натриев нитрат и талаш, получавах динамит — казва Тайлър.

Целувката блести мокра върху опакото на ръката ми. Динамит, казвам, и клякам на пети. Тайлър отвинтва капачката на тубата с луга.

— Можеш да взривяваш мостове — казва той.

— Можеш да смесиш нитроглицерина с още азотна киселина и парафин и ще получиш желатинов експлозив — казва Тайлър.

— Можеш лесно да взривиш сграда — казва Тайлър.

Тайлър накланя тубата на два сантиметра над лъскавата мокра целувка върху опакоето на дланта ми.

— Това е химическо изгаряне — казва Тайлър — и ще боли много по-силно от всичките ти изгаряния досега. По-силно от сто цигари.

Целувката блести върху опакоето на дланта ми.

— Ще ти остане белег — казва Тайлър.

— Ако имаш достатъчно сапун — казва Тайлър, — можеш да взривиш целия свят. А сега запомни обещанието си.

И Тайлър изсипва лугата.

[6] Сричковата схема на стихотворенията хайку е пет-седем-пет срички. В оригинала стиховете отговарят на тази схема, но за съжаление това е твърде трудно да се постигне на български — Б.пр. ↑

[7] Неправителствена организация за спасяване на животни в Темпе, Аризона. — Б.ред. ↑

9.

Слюнката на Тайлър свърши две работи. Мократа целувка върху опакото на дланта ми задържа люспите луга, докато горяха. Това е първата работа. Втората е, че лугата гори само в съчетание с вода. Или слюнка.

— Това е химическо изгаряне — каза Тайлър — и ще боли повече от всички изгаряния досега.

Луга се използва за прочистване на запушени канали.

Затвори очи.

Паста от луга и вода може да прогори алуминиев тиган.

Разтвор от луга и вода разяжда дървена лъжица.

В съчетание с вода лугата се нагрива до над двеста градуса и докато се нагрива, изгаря опакото на ръката ми, а Тайлър покрива с пръсти моите пръсти. Дланите ни са разперени в скута на оплесканите ми с кръв панталони и Тайлър ми казва да внимавам, защото това е най-великият момент в живота ми.

— Защото всичко досега е една история — казва Тайлър — и всичко оттук нататък е една история.

Това е най-великият момент в живота ни.

Лугата, залепнала в точните очертания на целувката на Тайлър, е пожар или клеймо с нажежено желязо, или гръмнал ядрен реактор върху дланта ми в края на дълъг, дълъг път — представям си го на километри далеч от мен. Тайлър ми казва да се върна и да бъда с него. Дланта ми се изгубва, мъничка, зад хоризонта в края на пътя.

Представете си как огънят продължава да гори, ала вече отвъд хоризонта. Залез.

— Върни се при болката — казва Тайлър.

Подобна направлявана медитация използват в групите за взаимопомощ.

Дори не помисляй за думата „болка“.

Направляваната медитация върши работа за рака, трябва да може и сега да свърши работа.

— Погледни си ръката — казва Тайлър.

Не си поглеждай ръката.

Не мисли за думата „обгаряне“, нито за „плът“ или „тъкан“, или „овъглена“. Не слушай как плачеш. Направлявана медитация.

Ти си в Ирландия. Затвори очи.

Ти си в Ирландия, лятото, след като напусна колежа — пиеш в една кръчма до замъка, където всеки ден автобуси изсипват английски и американски туристи, за да целунат Камъка от Бларни^[8].

— Не го изключвай — казва Тайлър. — Сапунът и човешката саможертва вървят ръка за ръка.

Тръгваш си от кръчмата сред поток от мъже, вървиш сред тишината на покритите с капки мокри коли по улиците — току-що е валило. Нощ е. Докато стигнеш до замъка Бларни и неговия Камък.

В замъка подовете са изгнили и се изкачваш по каменните стъпала, а мракът се сгъстява отвсякъде все повече и повече с всяко стъпало нагоре. Всички мълчат при изкачването и пред традицията на този малък бунтарски акт.

— Чуй ме — казва Тайлър. — Отвори очи.

— В древни времена — продължава той — човешките жертвоприношения са се правели на хълм над река. Хиляди хора. Слушай ме. Принасяли са ги в жертва и горели телата на клада.

— Можеш да плачеш — казва Тайлър. — Можеш да отидеш до мивката и да изплакнеш ръката си с вода, но първо трябва да проумееш, че си глупав и ще умреш. Погледни ме.

— Някой ден — казва Тайлър — ще умреш. И докато не го разбереш, за мен си безполезен.

Ти си в Ирландия.

— Можеш да плачеш — казва Тайлър, — но всяка сълза, капнала върху люспите луга на кожата ти, ще те изгори и ще ти остави белег от цигара.

Направлявана медитация. Ти си в Ирландия, лятото след като напусна колежа — може би тогава за пръв път ти се прииска анархия. Години преди да срещнеш Тайлър Дърдън, преди да се изпикаеш в първия си *crète anglais*^[9], си научил за малките бунтове.

В Ирландия.

Стоиш на площадка на върха на стълбището в замък.

— Можем да използваме оцет — казва Тайлър, — за да неутрализираме изгарянето, но първо трябва да се предадеш.

След като стотици хора били принесени в жертва и изгорени, казва Тайлър, гъста бяла гной започнала да се процежда изпод олтара надолу към реката.

Първо трябва да достигнеш дъното.

Намираш се на площадка в един замък в Ирландия. Под ръба на площадката зее бездънен мрак, а пред тебе, на една ръка разстояние в тъмното, има скална стена.

— Дъждът — казва Тайлър — валял върху изгорялата влада години наред. Години наред изгаряли хора, дъждът се просмуквал през пепелта и се превръщал в разтвор от луга, а лугата се смесвала със стопената мас на жертвите и изпод олтара се процедила гъстата бяла гной на сапуна и потекла надолу по хълма към реката.

И ирландците около тебе с техните малки бунтове в тъмното — те се приближават до края на площадката, застават на ръба на бездънния мрак и плачат.

А после те подканят — давай, изпикай луксозната си американска пикня, гъста и жълта от прекалено много витамини. Гъста, скъпа и непотребна.

— Това е най-великият момент в живота ти — казва Тайлър, — а ти си кой знае къде и го пропускаш.

Ти си в Ирландия.

О, и ти го правиш. О, да. Да. И подушваш амоняка и дневната доза витамин Б.

Когато сапунът изтекъл в реката, казва Тайлър, след хиляди години убийства на хора и дъждове, древните люде открили, че дрехите им стават по-чисти, когато ги перат на това място.

Плакая върху Камъка от Бларни.

— Ебаси — казва Тайлър.

Плакая в черните си панталони със засъхналите петна от кръв, които шефът ми не можа да преглътне.

Ти си в къща под наем на Пейпър Стрийт.

— Това означава нещо — казва Тайлър.

— Това е знак — казва Тайлър. Тайлър е пълен с полезни сведения.

Културите, които не разполагат със сапун, обяснява Тайлър, използват своята урина и урината на кучетата си, за да си перат дрехите и да си мият косите — заради пикочната киселина и амонияка.

Долавяш мириxa на оцет и огънят върху дланта ти в края на дългия път угасва.

Миризмата на луга обгаря разклоненията на синусите ти — и болничният мирис на бълвоч от пикня и оцет.

— Правилно е било да се убият всички тези хора — казва Тайлър.

Опакото на дланта ти е подуто, зачервено и лъскаво като чифт устни точно във формата на целувката на Тайлър. Около целувката са разпръснати белезите от цигари на някого, който плаче.

— Отвори очи — казва Тайлър и лицето му блести от сълзи.

— Поздравления — казва Тайлър. — Ти си една крачка по-близо до дъното.

— Трябва да видиш — казва Тайлър — как първият сапун е бил направен от герои.

Помисли си за животните, които използват за тестването на продукти.

Помисли си за маймуните, изстреляни в Космоса.

— Без тяхната смърт и болка, без тяхната жертва — казва Тайлър — нямаше да имаме нищо.

[8] Камък от варовик, вграден в стената на крепостта Бларни в Йорк, Ирландия. Според поверието, който целуне този камък, се сдобива с красноречие. — Б.ред. ↑

[9] Английски крем — Б.ред. ↑

10.

Спирам асансьора между етажите, докато Тайлър разкопчава колана си. Щом асансьорът спира, купите за супа, наредени на количката, престават да тракат и гъби от пара се издигат чак до тавана, щом Тайлър вдига капака на супника.

Тайлър посяга да си го извади и казва:

— Не ме гледай, иначе няма да мога.

Супата е гъста, доматиена, със силантро^[10] и миди. Между тези двете никой няма да подуши другото, което ще добавим.

Казвам „побързай“ и поглеждам Тайлър през рамо. Крайчецът на онази му работа е топнат в супата. Изглежда много смешно, наистина — все едно слон, облечен в бяла риза и папийонка на келнер, пие супа през мъничкото си хоботче.

— Казах ти да не гледаш — казва Тайлър.

На вратата на асансьора пред мен има мъничко прозорче колкото лице, през което мога да погледна в коридора. В спрелия между етажите асансьор се открива изглед на една хлебарка разстояние над зеления линолеум. Оттук зеленият коридор се простира на височината на хлебарка към точката си на изгубване, покрай полуотворени врати, където титани и техните съпруги великанки пресушават бъчви шампанско и реват един на друг, окичени с диаманти, по-големи и от мен.

Миналата седмица, казвам на Тайлър, когато адвокатите на Емпайър Стейт се бяха събрали тук на коледно парти, го надървих и го набутах във всичките им портокалови мусове.

Миналата седмица, казва Тайлър, спрял асансьора и се изпърдял върху цяла количка „Боконе долче“^[11] за чая на Младежката лига.

Този Тайлър знае как целувките поемат миризми.

На нивото на хлебарка чуваме как пленникът арфист свири, докато титаните бодат с вилици агнешките си пържоли, всяка хапка — колкото цяло прасе, всяка уста — разкъсващ Стоунхендж от слонова кост.

Давай де, казвам.

— Не мога — отвърща Тайлър.

Ако супата изистине, ще я върнат.

Великаните — те връщат ястия в кухнята без никаква причина. Просто искат да те гледат как търчиш напред-назад за парите им. На вечери като тази, на такива банкети, те знаят, че бакшишът е включен в цената и затова се държат с тебе като с лайно. Всъщност не връщаме нищо в кухнята. Поразместиш пом-парижените^[12] и асперж-оландезите^[13] малко из блюдото, сервираш ги на някого другого и изведнъж всичко се оправя.

Ниагарският водопад, казвам. Реката Нил. Като ученици всички си мислехме, че ако натопиш ръката на някого в топла вода, докато спи, той ще подмокри леглото.

— О — възкликва Тайлър. Зад мен Тайлър възкликва: — О, да. Ето, готово. О, да. Да.

Покрай полуотворените врати в балните зали отвъд сервизните коридори шумолят златни, черни, червени поли, високи колкото златната кадифена завеса в театър „Олд Бродуей“. От време на време се появяват чифт кадилаци от черна кожа с връзки за обувки там, където би трябвало да са предните стъкла. Над колите се движи град от офис небостъргачи в червени пояси.

Недей прекалено много, казвам.

Ние с Тайлър се превърнахме в терористите партизани на обслужващата индустрия. Саботьори на официални вечери. Хотелът организира официални вечери и когато някой иска храната, получава храната, виното, порцелана, стъклените сервизи и сервитьорите. Всичко закуп, на една сметка. И тъй като знаят, че не могат да те сплашат с бакшиша, за тях си просто хлебарка.

Навремето Тайлър сервирал на някаква вечеря. И тогава се превърнал в келнер ренегат. На тази първа вечеря Тайлър поднасял рибното ястие в онзи стъкленобял облак-къща, който сякаш плава над града на стоманени крака, забити в склона на хълма. Някъде по средата на първото ястие, докато Тайлър плакне чиниите от макарони, домакинята идва в кухнята, стиснала листче, което плющи като знаме — толкова силно ѝ трепери ръката. Стиснала зъби, мадам иска да знае видял ли е някой от сервитьорите някакви гости да се отправят по

коридора към онази част от къщата, където са спалните? По-специално някои от гостенките? Или пък домакинът?

В кухнята Тайлър, Албърт, Лен и Джери плакнат и подреждат чиниите, а един помощник-готвач, Лесли, полива с чесново масло сърцевината от ангинари, пълнена със скариди и охлюви.

— Не ни е позволено да влизаме в тази част на къщата — обяснява Тайлър. — Влизаме през гаража. Позволява ни се да виждаме само гаража, кухнята и трапезарията.

Домакинът влиза в кухнята зад гърба на жена си и измъква хартийката от треперещата й длан.

— Всичко ще се оправи — казва той.

— Как да погледна тези хора — казва мадам, — докато не разбере кой го е направил?

Домакинът полага разтворена длан на гърба на бялата й копринена официална рокля в тон с къщата, мадам се изправя, изпъчва рамене и изведнъж млъква.

— Те са твои гости — казва той. — Тази вечеря е много важна.

Изглежда много смешно — все едно вентрилокуист съживява куклата си. Мадам поглежда своя съпруг, домакинът побутва съпругата си и я извежда обратно в трапезарията. Бележката пада на пода и двойното „фссс-фссс“ на кухненската врата я праща в краката на Тайлър.

— Какво пише там? — пита Албърт.

Лен се залавя да разчиства след рибата.

Лесли слага подноса с ангинарите обратно във фурната и пита:

— Какво пише де?

Тайлър поглежда Лесли и казва, без дори да вдигне бележката:

— „Добавих известно количество урина в поне едно от многото ви елегантни благовония“.

Албърт се усмихва.

— Изпикал си се в парфюма й?

Не, казва Тайлър. Просто мушна бележката между шишенцата. Тя има близо стотина шишенца, подредени на тоалетката с огледало в банята й.

Лесли се усмихва.

— Значи не е наистина?

— Не е — отвръща Тайлър, — но тя не го знае.

Чак до края на тази стъкленобяла вечеря в небето Тайлър разчиствал чиниите от студени ангинари, после от студено телешко с картофени дукеси, после от студено „Шуфлър а ла полонез“^[14] пред домакинята и ѝ доливал вино около дузина пъти. Мадам седяла и наблюдавала как всички гостенки ядат, а накрая, докато вдигали купичките за сорбе^[15] и поднасяли кайсиевия сладкиш, изведнъж мястото на мадам начело на масата се опразнило.

Докато мият съдовете, след като гостите са си тръгнали, и товарят кофичките за лед и порцелана обратно в хотелския микробус, домакинът влиза в кухнята и пита Албърт не би ли могъл да му помогне да пренесат нещо тежко.

Лесли казва — може би Тайлър е прекалил.

Високо и бързо, Тайлър обяснява — убиват китове, казва Тайлър, за да направят парфюм, който струва повече от злато. Повечето хора никога не са виждали кит. Лесли има две деца и живее в апартамент до магистралата, а мадам домакинята има наредени в шишенца на тоалетката си повече мангизи, отколкото той и останалите изкарват за година.

Албърт се връща и набира номер 911. Затулва слушалката с длан и казва:

— Леле, Тайлър не биваше да я оставя тая бележка.

Тайлър казва:

— Върви тогава кажи на управителя. Нека ме уволнят. Не съм женен за тая лайжняна работа.

Всеки забива поглед в краката си.

— Уволнението — казва Тайлър — е най-хубавото нещо, което може да ни се случи. Така ще престанем да ходим по водата и ще направим нещо с живота си.

Албърт казва в слушалката, че им трябва линейка, после диктува адреса. Докато чака на телефона, той казва, че в момента домакинята била страшно зле. Домакинът не могъл да я вдигне, защото мадам твърдяла, че тъкмо той се е изпикал в шишенцата с парфюмите ѝ, и казала, че се опитвал да я подлуди, като въртял любов с една от гостенките тази вечер, и че ѝ е писнало, писнало ѝ е от всички тези хора, които наричат свои приятели.

Домакинът не може да я вдигне, защото мадам е паднала зад тоалетната чиния в бялата си рокля и размахва счупено шише от

парфюм. Мадам казва, че ще му пререже гърлото, само да се опита да я докосне.

— Яко — казва Тайлър.

А Албърт вони. Лесли казва:

— Албърт, миличък, ти вониш.

Няма начин да излезеш от тази баня, без да вониш, казва Албърт. Всичките шишенца с парфюми се въргалят счупени на пода, а тоалетната чиния е препълнена с другите шишета. Приличат на лед, казва Албърт, като на най-шикозните хотелски партита, когато трябва да пълним писоарите с натрошен лед. Банята вони, подът скърца от ледени отломки, които не се топят, а когато Албърт помага на мадам да стане — бялата ѝ рокля е мокра и на жълти петна — мадам замахва със счупеното шише към домакина, подхлъзва се в парфюма и счупените стъкла и се приземява на длани.

Плаче и кърви, свита до тоалетната чиния. О, и смъди, казва тя.

— О, Уолтър, смъди. Смъди! — казва мадам.

Парфюмът, всички тези мъртви китове в раните по ръцете ѝ, смъди.

Домакинът вдига мадам на крака и я подпира. Мадам е вдигнала ръце, сякаш се моли, но между дланите ѝ има два сантиметра разстояние и кръвта се стича по тях, по китките, по диамантената гривна и към лактите, откъдето започва да капе.

А домакинът казва:

— Всичко ще се оправи, Нина.

— Ръцете ми, Уолтър — хленчи мадам.

— Всичко ще се оправи.

Мадам хленчи:

— Кой би ми причинил това? Кой може да ме мрази толкова много?

Домакинът казва на Албърт:

— Би ли повикал линейка?

Това е първата мисия на Тайлър като терорист в сферата на услугите. Келнер партизанин. Грабител на минимална надница. Тайлър се занимава с това от години, но казва, че всичко е по-забавно, когато го правят двама.

В края на историята с Албърт Тайлър се усмихва и казва:

— Яко.

В хотела в момента, в асансьора, спрян между кухненския и банкетния етаж, разказвам на Тайлър как съм се изхрачил в желираната пъстърва за конгреса на дерматолозите и трима души са ми казали, че е пресолена, а един — че е великолепна.

Тайлър си го изтръсква над супника и казва, че е пресъхнал. По-лесно е със студената вишисоаз^[16] или когато готвачите приготвят истинско прясно гаспачо. С лучената супа, покрита с коричка от стопено сирене суфле, не става. Ако някога дойда тук да ям, тъкмо това бих си поръчал.

Ние с Тайлър бяхме започнали да се изчерпваме откъм идеи. Номерата с храната взеха да ни доскучават — бяха се превърнали почти в част от работните задължения. Тогава чувам един от докторите, адвокатите, каквито ще да са, да казва, че хепатитният микроб можел да изкара шест месеца на неръждаема стомана. Да се чудиш колко ли може да изкара този микроб на крем „Шарлот рюс“ с ром.

Или пък на тимбал от съомга.

Попитах доктора откъде можем да докопаме малко от тия микроби, а той е толкова пиян, че се размива.

Всичко отива в контейнера за медицински отпадъци, казва той.

И се смее.

Всичко.

Контейнер за медицински отпадъци ми звучи като достигане на дъното.

С ръка на копчето питам Тайлър дали е готов. Белегът на опакото на дланта ми е подут, зачервен и лъскав като чифт устни с точната форма на целувката на Тайлър.

— Само секунда — казва Тайлър.

Доматената супа сигурно още е гореща, защото сгърченото нещо, което Тайлър пъхва в гащите си, е розово като гигантска варена скарида.

[10] Кориандър — Б.ред. ↑

[11] Италиански сладкиш от целувки с ягоди и шоколад. — Б.ред. ↑

[12] Картофи по парижки — Б.ред. ↑

[13] Аспержи в холандски сос — Б.ред. ↑

[14] Карфиол по полски — Б.ред. ↑

[15] Десертно алкохолно питие, приготвено от плодове, сладолед, сироп и вино — Б.ред. ↑

[16] Крем супа от картофи и праз. Сервира се студена — Б.ред. ↑

11.

В Южна Америка, земята на Магиите, щяхме да газим в река и мънички рибки щяха да плуват нагоре по пикочния канал на Тайлър. Рибите имат гръбнаци с шипове, стърчащи насам-натам, и когато най-сетне се изкачаха в Тайлър, щяха да се заловят с домакинството и да се подготвят да хвърлят хайвера си. В много отношения можеше да прекарваме събота вечер далеч по-зле.

— Можеше да е и по-зле — казва Тайлър. — Можеше да направим нещо още по-лошо с майката на Марла.

Млъкни, казвам.

Тайлър разправя, че френското правителство можело да ни отведе в подземен комплекс край Париж и там даже не хирурзи, ами недоучили техници щели да ни кльцнат клепачите като част от тест за токсичност на аерозолен плажен спрей.

— Стават такива работи — казва Тайлър. — Чети вестници.

Още по-зле, знам какво е направил Тайлър с майката на Марла — но за първи път, откакто го познавам, Тайлър има сериозни пари. Тайлър изкарваше яки мангизи. От „Нордстром“^[17] се обадиха и поръчаха двеста калъпа от сапуна за лице с кафява захар на Тайлър за преди Коледа. При цена на дребно двацет долара парчето — имахме пари да излезем в събота вечер. Пари за ремонт на теча в газопровода. Да отидем на танци. Ако нямах притеснения за пари, можех и да напусна работа.

Тайлър се е нарекъл Сапунена компания „Пейпър Стрийт“. Хората разправят, че по-добър сапун от неговия нямало.

— По-лошо щеше да е — казва Тайлър, — ако случайно беше изял майката на Марла.

Дъвчейки пиле кун пао, казвам да млъкне, по дяволите.

В тази съботна вечер се намираме на предната седалка на „Импала“ от 1968 г., с две пукнати гуми, на първия ред на един паркинг, където се продават употребявани коли. Дватамата с Тайлър бърчим и пием бира от кутии, а предната седалка на тази импала е по-

голяма от среден диван. В тази част на булеварда е пълно с паркинги — в бранша им викат „магазини за грънци“. Там всичките коли струват около двеста долара и през деня циганите собственици висят в офисите от шперплат и пушат дълги, тънки пури.

Колите са от очуканите първи коли, които хлапаците карат в гимназията: гремлини и пейсъри, мейвърик и хорнет, пинто, камиони „Интернешънъл Харвестър“, понижени камаро, дъстери и импали. Коли, които хората са обичали, а после са зарязали. Затворени животни. Шаферски рокли в магазин втора ръка. С драскотини и сиви, червени или черни табла, с лостове и буци кит, които никой така и не е изстъргал. Пластмасово дърво, пластмасова кожа, пластмасови хромирани интериори. Нощем циганите дори не ги заключват.

Фаровете отминават по булеварда зад цената, изписана върху огромното панорамно предно стъкло — като киноекран. Вижте САЩ. Цената е деветдесет и осем долара. Отвътре изглежда като осемдесет и девет цента. Нула, нула, десетична точка, осем, девет. Америка моли да се обадите.

Повечето коли тук са за по стотина долара и на прозореца на всички виси типов договор за продажба от типа „Каквото такова“.

Избрахме импалата, защото ако се наложи да спим в кола в събота вечер, тази е с най-големите седалки.

Ядем китайско, защото не можем да се приберем вкъщи. Или трябва да спим тук, или да будуваме цяла нощ в някоя дискотека. Ние не ходим по дискотеки. Тайлър казва, че музиката била толкова силна, особено басът, че му прецаквала биоритмите. Последния път, когато излязохме, Тайлър каза, че от силната музика получил запек. Заради това — пък и в дискотеките е твърде шумно за разговори и след две питиета всеки се чувства център на внимание, но напълно отрязан от контакт с всички останали.

Ти си трупът в английски криминален роман с убийство.

Тази нощ спим в колата, защото Марла дойде вкъщи и заплаши, че ще се обади в полицията да ме арестуват, задето съм сготвил майка ѝ. А после се затръшка из къщата, пиццейки, че съм бил вампир и канибал, почна да рита купчините „Рийдърс Дайджест“ и „Нешънъл Джиографик“ и аз я зарязах там. Накратко казано.

След случайното ѝ нарочно самоубийство с хапчетата ксанакс в хотел „Риджънт“ не мога да си представя как Марла ще се обади в

полицията, но Тайлър решава, че ще е добре тази вечер да спим навън. За всеки случай.

В случай, че Марла запали къщата.

В случай, че Марла излезе и си намери пушка.

В случай, че Марла още е в къщата.

За всеки случай.

Опитвам се да се съсредоточа.

*Гледам бялото лунно лице,
звездите никога не чувстват гняв.
Дъра-бъра, край.*

Тук, докато колите вървят по булеварда, стиснал в ръка бира в импалата със студеното, твърдо бакелитово кормило — може би метър в диаметър, и напуканата винилова седалка, която боде гъза ми през джинсите, Тайлър казва:

— Още веднъж. Кажете ми точно какво стана.

Седмици наред не обръщах внимание на това какви ги върши Тайлър. Един път отидох с него до пощата „Уестърн Юниън“ и го гледах как пуска телеграма на майката на Марла.

ОТВРАТИТЕЛНО СБРЪЧКАНА точка МОЛЯ
ПОМОЩ! Край.

Тайлър показва на чиновника картата на Марла от библиотеката, подписа телеграмата с името на Марла и кресна — да, и мъже понякога се казвали Марла, а чиновникът да си гледал работата.

Когато си тръгнахме от пощата, Тайлър каза, ако го обичам, да му се доверя. Това не ми трябвало да го знам, каза ми Тайлър и ме замъкна в „Гарбонзо“ да похапнем.

Онова, което наистина ме уплаши, не беше толкова телеграмата, колкото това, че с Тайлър ядохме навън. Никога, не, никога Тайлър не плаща в брой за нищо. За дрехи Тайлър ходи по зали за тренировки и хотели и си взема от „Загубени вещи“. Все пак е по-добре от Марла,

която ходи по обществените перални, краде джинси от сушилните и ги продава по дванайсет долара чифта там, където изкупуват стари джинси. Тайлър никога не ядеше в ресторанти, а Марла не беше сбръчкана.

Без определена причина Тайлър изпрати на майката на Марла седемкилограмова кутия с шоколадови бонбони.

Друго нещо, което би влошило тази съботна вечер, казва ми Тайлър в колата, е кафявият паяк-отшелник. Когато те ухапе, той ти инжектира не само отровата, но и храносмилателен ензим или киселина, която разтваря тъканта около ухапаното и буквално стапя ръката, крака или лицето ти.

Когато всичко това започна, Тайлър се беше скатал навън. Марла пристигна вкъщи.

Без дори да почука, Марла нахлува през вратата и крещи:

— Чук-чук!

Аз чета „Рийдърс Дайджест“ в кухнята. Напълно съм объркан.

Марла крясва:

— Тайлър? Мога ли да вляза? Вкъщи ли си?

— Тайлър го няма — крясвам й.

— Не бъди гаден — крясва Марла.

Вече съм на вратата. Марла е застанала във фойето, държи колет от „Федерал Експрес“ и казва:

— Трябва да сложа нещо в твоя фризер.

Следвам я по петите към кухнята и повтарям: „Не“.

Не.

Не.

Не.

Тя няма да си държи боклуците в тази къща.

— Но, котенце — казва Марла, — аз нямам фризер в хотела, а ти каза, че може.

Не, не съм казал. Последното, което искам, е Марла да се нанесе тук и да домъкне всичките си лайна едно по едно.

Марла разкъсва пакета на кухненската маса, вади нещо бяло от топчетата стиропор и го разтръсква под носа ми.

— Това не са лайна — казва тя. — Говориш за майка ми, тъй че — еби се.

Онова, което Марла изважда от пакета, е торбичка със същото бяло вещество, което Тайлър топи, за да прави сапун.

— Можеше да е и по-зле — казва Тайлър — ако случайно беше изял съдържанието на някоя от торбичките. Ако някоя нощ беше станал, изстискал бялата пихтия, добавил подправки и я беше хапнал като сос с пържени картопки. Или с броколи.

Повече от всичко на света тогава, докато стояхме с Марла в кухнята, исках Марла да не отваря фризера. Попитах я какво ще прави с бялата пихтия.

— Парижки устни — отвърна Марла. — С възрастта устните хлътват навътре. Пестя за колагенова инжекция. Събрала съм почти петнайсет кила колаген във фризера ти.

Попитах я колко големи устни иска? Марла каза, че се бояла от самата операция.

Онова в колета, казвам на Тайлър в колата, беше същото като това, от което правим сапун. Откакто силиконът се оказа опасен, колагенът е модното вещество, което си инжектират за заглаждане на бръчки и подпълване на тънки устни и слабоволеви брадички. Така, както обяснява Марла, колагена, който можеш да си купиш евтино, го извличали от стерилизирана и обработвана кравешка лой, но този евтин колаген не изтрайвал дълго в тялото ти. Където и да ти го инжектират, например в устните, тялото ти го отхвърля и почва да го преработва. Шест месеца по-късно устните ти пак са тънки.

Най-добрият колаген, казва Марла, била собствената ти мас, изсмукана от бедрата, преработена, пречистена и инжектирана обратно в устните. Или където и да е. Този колаген е траен.

Онова в хладилника вкъщи било колагеновият ѝ фонд. Когато майка ѝ понатрупа тлъстинки, ѝ ги изсмукват и пакетират. Марла казва, че процесът се наричал липосукция. Ако колагенът не е нужен на самата ѝ майка, тя праща пакетите на Марла. Марла няма никакви тлъстини и майка ѝ смята, че колагенът от роднини ще е по-добър за дъщеря ѝ от евтиния кравешки колаген.

Уличната светлина по булеварда свети през договора на стъклото и отпечатва „Каквото такова“ на бузата на Тайлър.

— Паяците — казва Тайлър — могат да снесат яйцата си под кожата ти и ларвите да си направят тунели. Ето колко лош може да стане животът.

В момента моето пиле с бадеми в топлия, гъст сос има вкуса на нещо, изсмукано от бедрото на майката на Марла.

И точно тогава, докато стояхме с Марла в кухнята, разбрахме какво е направил Тайлър. ОТВРАТИТЕЛНО СБРЪЧКАНА. Разбрах и защо е изпратил бонбони на майка й. МОЛЯ ПОМОЩ!

Казвам:

— Марла, не ти трябва да поглеждаш във фризера.

Марла казва:

— Какво?

— Ние не ядем червено месо — обяснява ми Тайлър в колата.

Не можел да използва и мазнина от пиле, защото сапунът нямало да се втвърди.

— Тая мас — продължава Тайлър — ни докарва цяло състояние. Платихме си наема с тоя колаген.

Казвам — трябваше да кажеш на Марла. Сега тя мисли, че съм го направил аз.

— Осапунването — обяснява Тайлър — е химичната реакция, която е нужна, за да направиш хубав сапун. Пилешката мазнина не става, нито пък която и да е твърде пресолена мазнина.

— Чуй — казва Тайлър. — Имаме да изпълняваме голяма поръчка. Ето какво ще направим: ще изпратим на майката на Марла шоколадови бонбони, а може би и малко плодов кекс.

Не мисля, че номерът ти ще мине пак.

С две думи, Марла поглежда във фризера. Добре де, преди това има малко боричкане. Опитвам се да я спра, пакетът й пада, изсипва се на линолеума, двамата се подхлъзваме в мазната бяла каша и се

надигаме — гади ни се. Прихванал съм Марла изотзад през кръста — черната ѝ коса шиба лицето ми, ръцете ѝ са вкопчени в хълбоците ѝ — и ѝ повтарям, пак и пак — не съм аз. Не съм аз.

Не съм го направил аз.

— Майка ми! Разсипваш я навсякъде!

Трябваше да сварим сапун, обяснявам с лице, прилепено до ухото ѝ. Трябваше да изперем панталона ми, да платим наема, да поправим теча в газопровода. Не съм аз.

Тайлър беше.

Марла пищи: „Какви ги дрънкаш?!“, и се изтръгва от полата си. Лазя по мазния под и се мъча да се изправа, гушнал индийската памучна пола на Марла, а тя по гащички, токчета и селска блуза отваря широко фризера и вътре няма колагенов фонд.

Има две стари батерии за фенерче, но само толкова.

— Къде е тя?

Вече пълзя назад, дланите ми се пързаят, обувките ми се пързаят по линолеума, а задникът ми разчиства пътека върху мръсния под по-далеч от Марла и хладилника. Стискам полата, за да не ми се налага да гледам лицето на Марла, докато ѝ разказвам.

Истината.

Направихме я на сапун. Нея. Майката на Марла.

— Сапун?

Сапун. Вариш мас. Смесваш я с луга. Получаваш сапун.

Щом Марла изпищява, хвърлям полата в лицето ѝ и побягвам. Измъквам се. Бягам.

Насам-натам из първия етаж Марла тича подире ми, занася по ъглите, оттласква се от рамките на прозорците, за да набере инерция. Подхлъзва се.

Оставя мръсни отпечатащи от мас и мръсотия сред цветята по тапетите. Пада, удря се в ламперията, става, тича.

Марла пищи:

— Ти си сварил майка ми!

Тайлър свари майка ѝ.

Марла пищи, постоянно на един замах с ноктите си зад мен. Тайлър свари майка ѝ.

— Сварил си майка ми!

Входната врата все още зееше отворена.

И тогава изскочих през вратата, а Марла пицеше подире ми. Краката ми не се подхлъзнаха на циментовия тротоар и продължих да бягам. Докато не намерих Тайлър или Тайлър не ме намери, и аз му разказах какво е станало.

С по бира в ръка, двамата с Тайлър сме се излегли на предната и на задната седалка — аз на предната. Дори и в момента Марла сигурно още е в къщата — замеря стените със списания и крещи, че съм гадняр, чудовище, двулично капиталистическо гъзосмучещо копеле. Километрите нощ между Марла и мен предлагат насекоми, меланоми и изгриващи плътта вируси. Тук, където съм, не е чак толкова зле.

— Когато светкавица удари човек — казва Тайлър, — главата му изгаря и се превръща в тлееща бейзболна топка, а ципът му се отваря.

Питам, стигнахме ли днес дъното? Тайлър се отпуска назад и казва:

— Ако Мерилин Монро беше жива в момента, какво щеше да прави?

Лека нощ, казвам.

Тапицерията виси на парцали от тавана, а Тайлър казва:

— Щеше да драска по капака на ковчега.

[17] Верига магазини за козметика, дрехи, аксесоари и др. в САЩ — Б.ред. ↑

12.

Шефът е застанал твърде близо до бюрото ми с мъничката си усмивчица, с присвити, опънати тънки устни. Чаталът му е до лакътя ми. Вдигам поглед от съпроводителното писмо за кампания по замяна, което пиша. Тези писма винаги започват по един и същи начин:

„Изпращаме ви това уведомление в съгласие с изискванията на Националния закон за безопасността на моторните превозни средства. Установихме, че съществува дефект“...

Тази седмица заложих на формулата за отговорност и този път А по В по С превишава сумата от стойността на кампанията по замяна.

Тази седмица е малката пластмасова щипка, която придържа гумената част към чистачките. Част за еднократна употреба. Само двеста коли са засегнати. Кажете-речи нищо в сравнение с цената на труда.

Миналата седмица беше по-типично. Миналата седмица се занимавахме с кожа, обработена с някакво увреждащо плода вещество — синтетичен „Нирет“ или нещо също толкова незаконно, все още използвано в Третия свят. Нещо толкова силно, че би могло да причини вродени дефекти в зародиша на всяка бременна, попаднала на него. Миналата седмица никой не се обади в Транспортния отдел. Никой не предяви иск за компенсация.

Новата кожа, умножена по цената на труда, умножена по административната цена, ще даде повече от печалбите ни за първото тримесечие. Ако някой някога открие грешката ни, ще платим на много скърбящи семейства и пак няма да се приближим до цената на преобзавеждането на шест хиляди и петстотин кожени салона.

Но тази седмица провеждаме кампания за замяна. И тази седмица безсънието се връща. Безсъние — а сега и целият свят решава

да се отбие и да се изкенза на гроба ми.

Шефът ми е със сивата вратовръзка — значи днес трябва да е вторник.

Вади някакъв лист и ме пита дали не ми липсва нещо. Този лист бил останал в копирната машина, казва той, и започва да чете:

„Първо правило на бойния клуб: за бойния клуб не се говори“.

Очите му обхождат листа от край до край и той се изкикотва.

„Второ правило на бойния клуб: за бойния клуб не се говори“.

Чувам думите на Тайлър да излизат от шефа ми — Господин Шефът с неговата средна възраст, семейна снимка на бюрото и мечти за ранно пенсиониране и зими, прекарани на паркинг за фургони нейде в аризонската пустиня. Шефът с прекалено колосаните ризи и постоянен час за подстригване всеки вторник след обяда — той ме поглежда и казва:

— Надявам се, че не е твое.

Аз съм Кипящият гняв в кръвта на Джо.

Тайлър ме помоли да му разпечатам правилата на бойния клуб и да му направя десет копия. Не девет, не единайсет.

Десет, казва Тайлър. Ала безсънието ме мъчи — не си спомням да съм спал последните три нощи. Това трябва да е разпечатаният от мен оригинал. Направих десет копия и забравих оригинала. Папарашката светкавица на копирната машина в лицето ми. Дистанцията, с която безсънието те отделя от всичко — копие на копие на копие. Не можеш да докоснеш нищо и нищо не може да те докосне.

Шефът ми чете:

„Трето правило на бойния клуб: бият се двама един срещу друг“.

И двамата не мигваме.
Шефът ми чете:

„Битките се провеждат последователно“.

Не съм спал от три дни, освен ако сега не спя. Шефът размахва листа под носа ми. Какво ще кажеш за това, пита ме. Някаква играчка, която си играя в работно време? Плащат ми за пълното ми внимание, а не да си губя времето с играчки на война. И не ми плащат, за да похабявам копирните машини.

Какво ще кажа? Той размахва листа под носа ми. Как мисля аз, пита ме, какво да прави с подчинен, прекарващ работното си време в някакъв малък въображаем свят. На негово място как бих постъпил?

Как бих постъпил?

Дупката в бузата ми, синьо-черните отоци около очите и подутият червен белег от целувката на Тайлър на опакото на ръката ми, копие на копие на копие.

Размисъл.

Защо са му на Тайлър десет копия от правилата на бойния клуб?

Индуистка крава.

На негово място, казвам, бих внимавал много на кого говоря за този лист.

Казвам, че това звучи така, сякаш го е писал някой опасен психясал убиец, и че този луд за връзване може всеки момент да изперка по време на работа и да хукне от офис на офис с полуавтоматична карабина „Армалит AR-180“.

Шефът само ме поглежда.

Този тип, казвам, сигурно всяка вечер вкъщи взема тънка пила и сцепва на кръстче всичките си патрони. Тъй че когато една сутрин пристига на работа и вкарва един залп на своя заядлив, некадърен, дребнав, мрънкащ, гъзолизнически плужек — шеф, този патрон ще се

пръсне по изпилените жлеbove, ще се разтвори, както куршумите дум-дум разцъфват вътре в теб, и ще изкара сто кила от миризливите ти черва през гръбнака. Представи си как чревната ти чакра се отваря като взрив в забавен каданс в наденицата на тънкото ти черво.

Шефът дръпва листа изпод носа ми.

Давай, казвам му, чети нататък.

Не, наистина, казвам, звучи очарователно. Рожба на напълно болен ум.

И се усмихвам. Ръбчетата на дупката в бузата ми, прилична на сфинктер, имат същия синьо-черен цвят като кучешките венци. Усещам изпънатата кожа на отоците край очите си като лакирана.

Шефът само ме поглежда.

Нека ти помогна, казвам.

Четвърто правило на бойния клуб — продължавам — битките се провеждат последователно.

Шефът поглежда правилата, после мен.

Пето правило — казвам — без обувки и ризи по време на бой.

Шефът поглежда правилата, после мен.

Може би, казвам, този абсолютно болен хахо ще използва карабина „Ийгъл Апачи“, защото пълнителят ѝ побира трийсет патрона, а тежи само четири кила и половина. Пълнителят на „Армалит“ побира само пет. С трийсет изстрела нашият напълно смахнат герой може да мине по махагоновите бюра и да изтрепе всичките вицепрезиденти, че да му остане по един патрон и за всичките директори.

Думите на Тайлър излизат от устата ми. А бях такъв добряк.

Поглеждам шефа. Шефът ми има сини, сини, сини като бледа метличина очи.

Пълнителят на полуавтоматичната карабина „Джей енд Ар 68“ също побира трийсет патрона, а тежи само три кила и половина.

Шефът само ме гледа.

Страшно е, казвам. Сигурно е някой, когото познава от години. Вероятно този тип знае всичко за него — къде живее, къде работи жена му, къде учат децата му.

Изтощително е и изведнъж става много, много досадно.

И защо са му на Тайлър десет копия от правилата на бойния клуб?

Онова, което не бива да казвам, е, че знам за кожената тапицерия, причиняваща вродени дефекти. Знам за фалшивите накладки на спирачките, които изглеждат достатъчно добре, че да подлъжат търговския агент, но сдават след две хиляди километра.

Знам за реостата на климатика, дето така се нажежава, че запалва картите в жабката. Знам колко хора изгарят живи заради дефект в горивната помпа. Виждал съм как режат краката на хора до коляното, след като турбокомпресорите избухнат и перките им прехвъркнат през огнената стена в купето. Ходил съм на огледи и съм виждал изгорелите коли, виждал съм и докладите, в които срещу ПРИЧИНА ЗА ПОВРЕДАТА пише „неизвестна“.

Не, казвам, този лист не е мой. Хващам листа с два пръста и го издърпвам от ръката му. Ръбът сигурно е порязал палеца му, защото ръката му отхвърква към устата и той засмуква, опулил очи. Смачквам листа на топка и го пускам в кошчето до бюрото си.

Може би, казвам, не бива да ми носиш всяко боклуче, което намериш.

В неделя вечер отивам в „Оставаме мъже“ и заварвам мазето на „Света Троица“ почти празно. Само Големия Боб — и аз се довличам с всичките си мускули, смлени вътрешно и външно, но сърцето ми още препуска, а мислите се вихрят като торнадо в главата ми. Това е то безсънието. Мислите ти цяла нощ се носят в ефира.

Цяла нощ си мислиш: Спя ли? Спах ли?

За капак на всичко, ръцете на Боб се подават от ръкавите на фланелката му, тапицирани с мускули, и как силно лъцят. Големия Боб се усмихва — толкова се радвал, че ме вижда.

Помислил си бил, че съм умрял.

Да, казвам — и аз така.

— Е — казва Големия Боб, — имам добра новина.

Къде са хората?

— Това е добрата новина — казва Големия Боб. — Групата се разпадна. Идвам само за да казвам, ако някой намине.

Строполявам се със затворени очи върху едно от канапетата втора употреба.

— Добрата новина — продължава Боб — е, че има нова група, но първото правило на тази нова група е, че не бива да говориш за нея.

О...

Големия Боб казва:

— А второто е, че не бива да говориш за нея.

О, мамка му. Отварям очи.

Ебаси.

— Групата се нарича „Боеен клуб“ — казва Боб — и се събира всеки петък през нощта в един затворен гараж на другия край на града. В четвъртък нощем има друг боеен клуб, който се събира в един гараж по-наблизо.

Не знам за никое от тези места.

— Първото правило на бойния клуб е — казва Боб, — за бойния клуб не се говори.

В сряда, четвъртък и петък вечер Тайлър прожектира филми. Миналата седмица му видях квитанцията за заплатата.

— Второ правило на бойния клуб е — казва Големия Боб, — за бойния клуб не се говори.

В събота вечер Тайлър ходи в бойния клуб с мен.

— Бият се само по двама.

В неделя сутринта се прибираме пребити и спим цял следобед.

— Битките са последователни — казва Големия Боб.

В неделя и в понеделник вечер Тайлър сервира.

— Биеш се без риза и обувки.

Във вторник вечер Тайлър си е вкъщи — вари сапун, увива го в хартия и го изпраща. Сапунена компания „Пейпър Стрийт“.

— Боевете — казва Големия Боб — продължават колкото се налага. Това са правилата, установени от човека, измислил бойния клуб.

Големия Боб пита:

— Познаваш ли го?

— Никога не съм го виждал лично — казва Големия Боб, — но името му е Тайлър Дърдън.

Сапунена компания „Пейпър Стрийт“.

Н'нам, казвам.

Може би.

13.

Когато пристигам в хотел „Риджънт“, Марла е във фоайето по хавлия. Обади ми се в работата и ме попита дали не бих пропуснал фитнеса, библиотеката, прането или каквото там бях планирал за след работа, и вместо това дали не бих отишъл да я видя.

Ето защо се обади Марла — защото ме мрази.

Нищичко не казва за колагеновия фонд.

Вместо това пита не бих ли ѝ направил една услуга. Същия следобед лежала в леглото. Марла се храни с ястията, които „Храна на колела“ доставя на съседите ѝ — те са мъртви. Марла приема храната и казва, че спят. С две думи, този следобед между дванайсет и два часа Марла си лежала в леглото и чакала да донесат храната. От две години Марла няма здравна застраховка и затова вече не се проверява, но тази сутрин се проверила и като че имало някаква бучка, а възлите под мишницата ѝ близо до бучката били отекли и в същото време чувствителни. Не можела да каже на никой близък, защото не искала да ги плаши, не можела и да си позволи да отиде на лекар — току-виж се оказало, че няма нищо. Но имала нужда да поговори с някого и трябвало и някой друг да погледне.

Цветът на кафявите очи на Марла е като на животно, опечено в пещ и после потопено в студена вода. На това му казват вулканизиране, галванизиране или каляване.

Марла казва, че щяла да ми прости за колагена, ако ѝ помогна да провери.

Предполагам, че не се е обадила на Тайлър, защото не иска да го плаши. Аз в нейния списък съм неутрален — длъжник съм ѝ.

Качваме се в стаята ѝ и Марла ми разказва как в дивата природа не се срещали стари животни, защото щом животните остаряят, умират. Ако се разболеят или забавят темпото, нещо по-силно от тях ги убива. На животните не е отредено да остаряват.

Марла ляга на леглото, развързва колана на хавлията си и казва, че нашата култура е превърнала смъртта в нещо нередно. Старите

животни би трябвало да са противоестествено изключение.

Уроди.

Марла е студена и се поти, докато ѝ разказвам как веднъж, докато бях в колежа, ми излезе брадавица. На пениса — само че казвам кур. Отидох в медицинското училище да ми я махнат. Брадавицата. После казах на баща ми. Чак години по-късно, и баща ми се смя и ми каза, че съм бил глупак, защото подобни брадавици били природни гъделичкащи израстъци. Жените ги обичали и Господ ми бил направил услуга.

Коленича до леглото на Марла и дланите ми са все още студени от студа навън, чувствам студената кожа на Марла, лека-полека разтривам по мъничко от Марла между пръстите си с всеки сантиметър, Марла ми казва, че от тези Божии гъделичкащи израстъци жените получавали рак на матката.

И така, аз седях на лигнина в кабинета в медицинското училище — един студент по медицина изливаше туба течен азот върху кура ми, а още осем го гледаха. Ето къде попадаш, като нямаш здравна осигуровка. Само че те не го наричаха кур, наричаха го пенис, но както и да му викаш, те го пръскаха с течен азот и все едно си го гориш с луга, толкова много болеше.

Марла се смее на това, докато не забелязва, че пръстите ми са спрели. Сякаш може би съм напипал нещо.

Марла спира да диша, коремът ѝ се опъва като барабан, а сърцето ѝ е като юмрук, бързотец отвътре опънатата кожа на тъпан. Но не, спрял съм, защото говоря, и освен това, защото за минута никой от нас не беше в стаята на Марла. Намирахме се в медицинското училище преди години, седяхме на лепкавата хартия и курът ми пламтеше от течния азот — и тогава един от студентите видя босите ми крака и бързо се изнесе от стаята с два големи разкрача. После се върна, подкарал отпред трима истински лекари, и докторите избутаха онзи с тубата течен азот настрана.

Един от истинските лекари сграбчи босия ми десен крак и го навря в лицата на другите двама. Тримата го въртяха, бучкаха, снимаха го с полароид — сякаш цялата останала част от човека, полуоблечен и с полузамразен Божии дар, не съществуваше. Само стъпалото — и останалите студенти се скупчиха да гледат.

— Откога — попита един от лекарите — имате това червено петно на стъпалото?

Лекарят имаше предвид белега ми по рождение. На дясното стъпало имам белег по рождение, за който баща ми се шегува, че приличал на тъмночервена Австралия с малка Нова Зеландия до нея. Така и им казах и това изкара всичкия въздух на всичко. Курът ми се размразяваше. Всички освен студента с азота излязоха. Имах чувството, че и той би излязъл — толкова беше разочарован, че изобщо не ме погледна в очите, когато хвана главата на кура ми и я издърпа към себе си. Тубата цвръкна тънка струйка върху остатъка от брадавицата. Чувството — можеше да затвориш очи и да си представиш, че курът ти е сто километра дълъг, и пак щеше да боли.

Марла поглежда ръката ми и белега от целувката на Тайлър.

Казах на студента по медицина, че май тук не виждат много много белези по рождение.

Не е това. Студентът каза, че всички помислили белега за рак. Имало някакъв нов вид рак, вървял по младите мъже. Събуждат се с червено петно по стъпалата или глезените. Петната не минават — разнасят се, докато те покрият, и умираш.

Студентът каза — лекарите и всички останали много се развълнуваха, защото си помислиха, че имаш този, новия рак. Все още много малко хора го имали, но се разпространявал.

Това беше преди много, много години.

Ракът ще е такъв, казвам на Марла. Грешки ще стават и може би смисълът е да не забравяш останалата част от себе си, макар че някоя мъничка частица може да се развали.

— Може — казва Марла.

Студентът с азота приключи и ми каза, че след няколко дни брадавицата сама ще падне. На лепкавата хартия до голия ми гъз имаше полароидна снимка на стъпалото ми, която никой не искаше. Попитах мога ли да я взема.

Все още пазя снимката в стаята си, затъкната в рамката на огледалото. Реша се пред огледалото всяка сутрин преди работа и си мисля как някога имаш рак за десет минути, по-лошо и от рак даже.

Казвам на Марла, че на последния Ден на благодарността за първи път не сме отишли с дядо ми да се пързалиме с кънки, макар ледът да беше почти петнайсетина сантиметра дебел. Баба ми вечно

носеше малки кръгли превръзки на челото и на ръцете — там, където бенките, които цял живот беше имала, не изглеждаха добре. Те се разрастваха, краищата им ставаха грапави или от кафяви ставаха сини или черни.

Когато баба ми излезе от болницата последния път, дядо ѝ носеше куфара — беше толкова тежък, че той се оплака, че се бил изкривил. Моята френско-канадска баба беше толкова скромна, че никога не се появяваше пред хора по бански и винаги пускаше водата в мивката, за да прикрие всякакви звуци, които би издала в тоалетната. На излизане от болницата „Богородица от Лурд“ след частична мастектомия^[18], тя казва:

— Ти ли се чувстваш изкривен?

За дядо ми това обобщава цялата история — баба ми, рака, техния брак, живота ти. Всеки път, когато разказва тази история, той се смее.

Марла не се смее. Искам да я разсмея, да я пооживя. За да я накарам да ми прости за колагена, трябва да ѝ кажа, че нищо не напипвам. И да е намерила нещо тази сутрин, било е грешка. Белег по рождение.

На опакото на дланта Марла има белег от целувката на Тайлър.

Искам да разсмея Марла, затова не ѝ разказвам за последния път, когато прегръщах Клоуи — Клоуи без косата, скелет, топнат в жълт восък, с копринен шал, овърган около плешивата глава. Прегърнах Клоуи за последен път, преди да изчезне завинаги. Казах ѝ, че прилича на пират, и тя се разсмя. Аз, когато отида на плажа, винаги седя, подгънал дясното стъпало под себе си. Австралия и Нова Зеландия — или го заравам в пясъка. Страх ме е, че хората ще видят крака ми и ще започна да умирам в представите им. Ракът, който аз нямам, сега е навсякъде. Не го казвам на Марла.

Има много неща, които не искаме да знаем за хората, които обичаме.

За да я пооживя, да я накарам да се засмее, разказвам на Марла за онази жена от „Скъпа Аби“^[19], която се оженила за красив, преуспяващ собственик на погребално бюро. В първата им брачна нощ той я накарал да се топне във вана с леденостудена вода, докато най-накрая кожата ѝ не станала ледена на пипане, а после — да легне в

леглото и да лежи съвсем неподвижно, докато той се съвкупявал със студеното ѝ инертно тяло.

Смешното е, че тази жена го направила като новобрачна, продължила да го прави в продължение на десет години брак и сега пишела на скъпата Аби да я попита дали според нея това означава нещо.

[18] Хирургична процедура за цялостно или частично отстраняване на гърдата — Б.ред. ↑

[19] Извънредно популярна рубрика, водена от Абигейл ван Бърен, към която хора с всякакви проблеми се обръщат за съвет. — Б.пр. ↑

14.

Затова обичах толкова много групите за взаимопомощ — ако хората си мислят, че умираш, ти отдават цялото си внимание.

Ако те виждаха може би за последен път, те наистина те виждаха. Всичко останало — за баланса на чековите им книжки, песните по радиото и лошата прическа — изхвърчаше през прозореца.

Получаваш цялото им внимание.

Хората слушаха, вместо само да чакат да им дойде редът да говорят.

А когато заговореха, не ти разправяха истории. Когато двама разговаряха, изграждаха нещо, а след това всеки бе по-различен от преди.

Марла започнала да посещава групите за взаимопомощ, след като открила първата бучка.

Една сутрин след като намерихме втората, Марла заскача из кухнята, напъхала и двата си крака в единия чорап на чорапогащника си, и каза: „Виж ме, аз съм русалка“.

Марла каза:

— Това не е както когато мъжете седат наопаки върху тоалетната чиния и се преструват, че е мотоциклет. Това е истинско премеждие.

Точно преди двамата с Марла да се срещнем в „Оставаме мъже“, се появила първата бучка, а сега — и втора.

Онова, което ви трябва да знаете, е, че Марла е все още жива. Житейската философия на Марла, каза ми тя, била, че всеки момент може да умре. Трагедията на живота ѝ е в това, че не умира.

Когато Марла открила първата бучка, отишла в една клиника, където прегърбени майки-плашила седели на пластмасови столове от трите страни на чакалнята с отпуснати кукли-деца, сгушени в скутовете или легнали до краката им. Очите на децата били хлътнали, с тъмни кръгове, също като портокалите и бананите, когато тръгнат да се развалят и гният, а майките чоплели сплъстения пърхот по неконтролируемо разрасналите се гъбични инфекции по скалповете

им. От начина, по който зъбите в клиниката изглеждали огромни на мършавите лица, си представяш как те са просто костни отломки, пробили кожата ти, за да преживяш с неимоверни усилия неща с тях.

Ето къде попадаш, като нямаш здравна застраховка.

Преди да почнат да си опичат акъла, много гейове искали деца и сега децата са болни, майките умират, а бащите са мъртви. И докато седи сред болничната миризма на пикня и оцет, от която ти се повръща, а една сестра разпитва майките поред откога са болни, колко килограма са отслабнали и дали децата им имат жив родител или настойник, Марла решава — не.

Ако ще умира, Марла не иска да го знае.

На излизане от клиниката Марла свила зад ъгъла към градската пералня и откраднала всички дънки от сушилните, а после отишла при един търговец, който ѝ дал по петнайсет долара за чифт. После Марла си купила страшно качествени чорапогащи, от онези, дето не пускат бримки.

— Дори и качествените, дето не пускат бримки — казва Марла, — и те се развличат.

Нищо не е неизменно. Всичко се разпада.

Марла започнала да ходи в групите за взаимопомощ, защото е по-лесно, когато си сред други човешки говна. Всеки си има кусури. И известно време сърцето ѝ сякаш се успокоило.

Марла започнала работа — оформяла предварително платени погребения за една погребална служба, където понякога огромни дебелаци, но най-често дебелани излизали от ритуалната зала, понесли урни колкото чашка за яйце, а Марла седяла на бюрото си във фоайето с прибрана тъмна коса, раздърпан чорапогащник, бучка в гърдата и зла участ, и казвала: „Госпожо, не се увеличайте. В тази мъничка урничка не можем да напъхаме и пепелта от главата ви. Върнете се и вземете урната колкото топка за боулинг“.

Сърцето на Марла изглеждало така, както моето лице. Лайната и боклукът на света. Постконсуматорско човешко говно, което никой никога не би си направил труда да рециклира.

Между групите за взаимопомощ и клиниката, ми каза Марла, била срещнала много мъртви хора. Тези хора били мъртви, в отвъдното, а нощем се обаждали по телефона. Марла ходела по барове

и чувала как барманът я вика по име, а когато вземела слушалката, линията била мъртва.

По онова време си мислела, че това е да достигнеш дъното.

— Когато си на двацет и четири — казва Марла, — нямаш представа колко ниско наистина можеш да паднеш, но аз се учех бързо.

Първия път, когато Марла напълнила погребална урна, не носела маска. По-късно издучала носа си и там, в салфетката, имало черна каша от господин Който ще да е.

В къщата на Пейпър Стрийт, ако телефонът извънеше само веднъж и щом вдигнем слушалката, имаше само мълчание, разбирахме, че някой се опитва да се свърже с Марла. Това се случваше по-често, отколкото си мислите.

Един детектив от полицията започна да се обажда в къщата на Пейпър Стрийт за взрива в моя апартамент. Тайлър стоеше, долепил гърди до рамото ми, и шепнеше в ухото ми, докато държах слушалката на другото си ухо и детективът ме разпитваше познавам ли някого, който може да прави динамит вкъщи.

— Гибелта е естествена част от моята еволюция — шептеше Тайлър — към трагедия и разпад.

Казах на детектива, че хладилникът е вдигнал апартамента ми във въздуха.

— Прекъсвам връзките, които ме свързват с физическата сила и собствеността — шепти Тайлър, — защото само чрез самоунищожението мога да открия по-висшата сила на своя дух.

Динамитът, каза детективът, съдържа примеси, остатъци от амониев оксалат и калиев перхлорид, което би могло да означава, че бомбата е домашно производство, а резето на входната врата било изкъртено.

Казах, че онази нощ съм бил във Вашингтон.

Детективът отсреща обясни как някой бил излял туба фреон в ключалката на резето, а после пробил цилиндъра с ръчна бургия и изкъртил ключалката с длето. Така престъпниците крадат велосипеди.

— Освободителят, който унищожавя моето имущество — каза Тайлър, — се бори за спасението на духа ми. Учителят, който премахне всякаква собственост от пътя ми, ще ме направи свободен.

Детективът каза, че който и да е онзи, който е поставил домашния динамит, той е можел да пусне газта и да изгори сигналните

лампи на печката дни преди самия взрив. Газта била само спусъкът. Щяло да отнеме дни, докато газта изпълни апартамента и стигне до компресора в основата на хладилника, а електрическият мотор на компресора да задейства експлозията.

— Кажи му — шепне Тайлър. — Да, ти го направи. Ти вдигна всичко във въздуха. Тъкмо това иска да чуе той.

Казвам на детектива — не, не съм оставил газта включена и не съм напуснал града после. Обичах живота си. Обичах този апартамент. Обичах всяка клечка от мебелировката. Това беше целият ми живот. Всичко — лампите, столовете, килимите, това бях аз. Чиниите в шкафовете бях аз. Растенията бях аз. Телевизорът бях аз. Онова, което гръмна, бях аз. Как не можеше да разбере?

Детективът нареди да не напускам града.

15.

Господин негова светлост, господин президентът на местния клон на националния съюз на обединените прожекционисти и оператори в независимите кина, си седеше.

Под, зад и вътре във всичко, което човекът приемаше за даденост, се разрастваше нещо ужасно.

Нищо не е неизменно.

Всичко се разпада.

Знам го, защото Тайлър го знае.

Три години подред Тайлър слепва и разрязва филмите за една верига от кина. Филмите пътуват на шест или седем малки ролки, опаковани в метален калъф. Работата на Тайлър е да слепи заедно малките ролки в една голяма, която самозареждащите се и самопренавиващи се машини да могат да поемат. След три години, седем кина, поне три прожекции във всяко кино и нови филми всяка седмица, през ръцете на Тайлър бяха минали стотици копия.

Много лошо, но тъй като били инсталирани повече самозареждащи се и самопренавиващи се киномашини, съюзът вече нямал нужда от Тайлър. На господин президента на тукашния клон се наложило да повика Тайлър да си поприказват.

Работата беше скучна, а парите — никакви, така че, както каза президентът на обединения съюз на обединените независими прожекционисти и обединените обединени кина, правели услуга на Тайлър Дърдън с това дипломатично изпързалване.

Не го приемай като отхвърляне. Приеми го като смаляване на мащаба.

Право в задника, самият господин президент казва:

— Оценяваме приноса ви за нашия успех.

О, не беше проблем, казва Тайлър и се ухилва. Докато съюзът му изпраща чекове, той щял да си държи устата затворена.

Тайлър казва:

— Приемете го като ранно пенсиониране.

През ръцете на Тайлър са минали стотици филми.

Копията са се върнали при дистрибутора. После са били завъртени пак. Комедия. Драма. Мюзикъл. Романтика. Приключенски екшън.

Снадени с еднократните порнографски кадри на Тайлър.

Содомия. Фелацио. Кунилингус. Садо-мазо.

Тайлър нямаше какво да губи.

Тайлър беше пионката на света, боклук за всекиго.

Ето какво ме накара Тайлър да отрепетирам, за да го кажа и на управителя на хотел „Пресман“.

В другата работа на Тайлър, в хотел „Пресман“, каза той, бил никой. На никого не му пукало жив ли е, умрял ли е и чувството било взаимно, майната му. Това ми каза Тайлър да кажа в офиса на управителя със седящите пред вратата охранители.

След като всичко свърши, двамата с Тайлър до късно си разказвахме истории.

Веднага след като се върна от съюза на прожекционистите, Тайлър ме накара да отида да се изрепча на управителя на хотела.

Тайлър и аз все повече заприличвахме на еднояйчни близнаци. И двамата имахме изпъкнали скули, а кожата ни бе изгубила паметта си и забравяше къде да се намести обратно, след като ни ударят.

Моите синини бяха от бойния клуб, а лицето на Тайлър беше префасонирано от президента на Съюза на прожекционистите. След като той изпълзя от канцеларията на съюза, аз отидох да се видя с управителя на хотел „Пресман“.

Седя там, в офиса на управителя на хотел „Пресман“.

Аз съм Подхилкващото се отмъщение на Джо.

Първото нещо, което управителят каза, беше, че имам три минути. През първите трийсет секунди му разказах как съм пикал в супата, пърдял съм върху крем карамела, кихал съм върху задушената цикория и сега искам хотелът да ми изпраща всяка седмица чек, равен на средната ми седмична заплата плюс бакшишите. В замяна на това няма повече да идвам на работа и няма да направя объркани, сълзливи признания пред вестниците или пред хората от здравеопазването.

Заглавията:

„Разтревожен сервитьор признава, че е развалял храната“.

Естествено, казах, мога и да попадна в затвора. Могат да ме обесят, да ми откъснат ташаците, да ме влачат по улиците, да ми одерат кожата и да ме изгорят с луга, но хотел „Пресман“ завинаги ще го запомнят като хотела, в който най-богатите хора на света са яли пикня.

Думите на Тайлър излизаха от устата ми.

А бях такъв свестен човек.

В канцеларията на съюза на прожекционистите Тайлър се разсмял, когато президентът го ударил. Ударът съборил Тайлър от стола, Тайлър се облегнал на стената и се разсмял.

— Давай, не можеш да ме убиеш — смеел се Тайлър. — Тъпо копеле. Смели ме от бой, но не можеш да ме убиеш.

Имаш твърде много да губиш.

Аз нямам нищо.

Ти имаш всичко.

Давай, право в корема. Тресни ми още един в лицето. Избий ми зъбите, но продължавай да пращаш чековете. Потроши ми ребрата, но пропуснеш ли плащането една седмица, ще се разприказвам и тебе и твоето съюзче ще ви погнат по съдилищата всички собственици на кина, филмови дистрибутори и мамички, чиито дечица може би са видели надървен кур в „Бамби“.

— Аз съм боклук — казал Тайлър. — Аз съм боклук и лайно и луд за тебе и за целия този шибан свят — казал Тайлър на президента на съюза. — На тебе не ти пука къде живея, как се чувствам, какво ям, с какво храня децата си или как плащам на лекаря, като се разболея. Да, аз съм тъп, отегчен и слаб, но въпреки това ти носиш отговорност за мен.

Седях в офиса на хотел „Пресман“ — устните ми все още бяха нацепени на около десет места от бойния клуб. Сфинктерът в бузата ми гледаше управителя на хотела — всичко беше доста убедително.

В общи линии казах същото, което и Тайлър.

След като президентът на съюза проснал Тайлър на земята, след като господин президентът видял, че Тайлър не се съпротивлява, негова светлост с голямото си като кадилак тяло, тяло по-едро и по-силно, отколкото всъщност му трябва, негова светлост замахнал с острия си чепик и сритал Тайлър в ребрата и Тайлър се разсмял. Негова светлост изстрелял върха на чепика си в бъбреците на Тайлър, след като Тайлър се свил на кълбо, но Тайлър продължавал да се смее.

— Изкарай го навън — казал Тайлър. — Довери ми се. Ще се почувстваш много по-добре. Ще се почувстваш страхотно.

В офиса на хотел „Пресман“ аз попитах управителя дали мога да използвам телефона и набрах номера на отдела за градски новини на вестника. Под погледа на управителя казах:

Здравейте, казах, аз извърших ужасно престъпление против човечеството в рамките на политически протест. Протестът ми е насочен срещу експлоатацията на работниците в сферата на услугите.

Ако вляза в затвора, няма да съм само неуравновесен ратай, който пишка в супата. Действията ми ще придобият героичен мащаб.

Сервитьор Робин Худ защитава бедните.

Това вече надскача един хотел и един келнер.

Управителят на хотел „Пресман“ много внимателно измъкна слушалката от ръката ми. Каза, че не искал повече да работя тук — не и в сегашния ми вид.

Застанал съм пред бюрото на управителя, когато питам, какво?

Тази идея не ви харесва!

И без да трепна, като продължавам да гледам управителя, засилвам юмрука на центробежния край на ръката си и с удар изкарвам прясна кръв от напуканите белези по носа си.

Без абсолютно никаква причина си спомням нощта, когато двамата с Тайлър се сбихме за първи път. *Искам да ме удариш възможно най-силно.*

Този удар не е чак толкова силен. Пак се удрям. Добре изглежда, с цялата тази кръв, но аз се хвърлям назад към стената, вдигам ужасен шум и чупя окачената там картина.

Счупеното стъкло, рамката, картината с цветя, кръвта са на пода, а аз се правя на шут. Какво лайно съм само. Кръвта попада върху килима, пресягам се, оставям кървави отпечатъци на чудовище по ръба на бюрото на управителя и казвам, моля ви, помогнете ми, но започвам да се кикотя.

Помогнете ми, моля.

Моля ви, не ме удряйте пак.

Подхлъзвам се пак на пода и размазвам кръв по килима. Първата дума, която ще кажа, е моля ви. Затова стискам устни. Чудовището се влачи през красивите букети и гирлянди по ориенталския килим. Кръвта капе от носа ми, стича се в гърлото и пълни устата ми, гореща. Чудовището пълзи по килима, разгорещено, и подбира мъха и праха, полепнали по кървавите му нокти. И се промъква достатъчно близо, че да сграбчи управителя на хотел „Пресман“ за ситно раирания глезен и да го каже.

Моля ви.

Кажи го.

Моля ви излиза в мехур от кръв.

Кажи го.

Моля ви.

Мехурът се пука и разпръсква кръв навсякъде.

Ето как Тайлър се освободи, за да организира бойния клуб всяка нощ през седмицата. След това се появиха седем бойни клуба, после — петнайсет бойни клуба, а още по-после — двайсет и три бойни клуба, а Тайлър искаше още. Постоянно постъпваха пари.

Моля ви, моля аз управителя на хотел „Пресман“, дайте ми парите. И пак се разкикотвам.

Моля ви.

И моля ви, не ме удряйте пак.

Вие имате толкова много, а аз нямам нищо. И започвам да катеря своята кръв нагоре по ситно раираните крака на управителя на хотел „Пресман“, който се дърпа силно, опрял ръце на перваза отзад. Дори и тънките му устни се отдръпват от зъбите.

Чудовището забива кървав нокът в колана на панталоните на управителя и се придърпва нагоре, за да се вкопчи в колосаната му

риза, и обгръщам с кървави длани гладките му китки.

Моля ви. Усмивам се, колкото да нацепя устните си.

Следва борба — управителят крещи и се опитва да махне ръцете си от мен, от кръвта ми и от разбития ми нос, мръсотията залепва по кръвта върху двама ни и тъкмо тогава, в нашия най-прекрасен миг, охранителите решават да влязат.

16.

Във вестника днес пише как някой проникнал с взлом в офисите между десетия и петнайсетия етаж на Хайн Тауър, промъкнал се навън през прозорците, изрисувал върху южната стена на сградата ухилена пететажна маска и запалил пожари — и прозорците в центъра на двете грамадни очи пламтели, огромни, живи и неизбежни над града призори.

На снимката на първа страница лицето е сърдита тиква, японски демон, дракон на алчността, увиснал в небето, а пушекът е вежди на вещица или дяволски рога. А хората реват, отметнали глави назад.

Какво ли означава това?

И кой ли би го направил? Дори след като пожарът угасна, лицето си остана там и беше още по-зле. Празните очи като че ли следяха всекиго по улицата, но в същото време бяха мъртви.

Такива неща се появяват във вестниците все по-често и по-често.

Разбира се, като прочетеш това, веднага ти се иска да разбереш дали е част от Проекта „Разруха“.

Във вестника пише, че полицията не разполага с никакви реални следи. Младежки банди или извънземни — който и да е бил, е можел да умре, докато пълзи по первазите и виси от прозорците със спрейове с черна боя в ръцете.

Дали е бил Комитетът по пакостите или Комитетът по палежите? Великанското лице вероятно е било домашното им за миналата седмица.

Тайлър сигурно знае, но първото правило на Проект „Разруха“ е: не задавай въпроси за Проект „Разруха“.

В Комитета по нападенията на Проект „Разруха“ тази седмица Тайлър казва, че е обучил всички как да стрелят с пистолет. Всичко, което прави пистолетът, е да насочва взрива в една посока.

На последното събрание на Комитета по нападенията Тайлър донесе пистолет и жълтите страници на телефонен указател. Срещат се

в мазето, където бойният клуб се събира в съботната нощ. Всеки комитет се събира в различна вечер:

Комитетът по палезите се събира в понеделник.

По нападенията — във вторник.

Комитетът по пакостите — в сряда.

По дезинформацията — в четвъртък.

Организиран хаос. Бюрокрация на анархията. Разбирате за какво става въпрос.

Групи за взаимопомощ. Един вид.

И така, във вторник вечерта Комитетът по нападенията излиза с предложения за идната седмица. Тайлър чете предложенията и дава на комитета домашно.

До следващата седмица по същото време всеки член на Комитета по нападенията трябва да избере битка, от която няма да излезе герой. И то не в бойния клуб. Това е по-трудно, отколкото звучи. На улицата човек би направил какво ли не, за да не се сбие.

Идеята е да подбереш на улицата някой Джо, който никога не се е бил, и да го вербуваш. Да му позволиш да почувства за пръв път в живота си победата. Да го накараш да избухне. Да му дадеш позволение да те смели от бой.

Можеш да го понесеш. Ако победиш, си се издънил.

— Това, което трябва да направим, хора — казва Тайлър на комитета, — е да напомним на тези пичове с каква сила все още разполагат.

Това са приказките на Тайлър за нахъсване. После той отваря всички сгънати на квадрат листове в картонената кутия пред него. По този начин всеки комитет дава предложения за следващата седмица. Записват предложението в бележника на комитета. Откъсват листа, сгъват го и го слагат в кутията. Тайлър преглежда предложенията и изхвърля лошите идеи.

За всяка идея, която е изхвърлил, Тайлър слага в кутията сгънат бял лист.

После всички в комитета изтеглят по един лист от кутията. Както ми го обясни Тайлър, ако някой извади бял лист, за следващата седмица му остава само домашното.

Ако изтеглиш предложение, трябва да отидеш примерно на фестивала на вносната бира тази събота и неделя и да набуташ някой

пич в химическата тоалетна. Ще получиш допълнително благоволение, ако за това те пребият. Или трябва да присъстваш на модно ревю в атриума на търговския център и да хвърляш ягодов желатин от мецанина.

Ако те арестуват — отпадаш от Комитета по нападенията. Ако се засмееш — отпадаш от комитета.

Никой не знае на кого ще се падне предложение. Никой освен Тайлър Дърдън не знае какви са предложенията, кои са приети и кои той хвърля на боклука. По-късно същата седмица можете да прочетете във вестника за неидентифициран мъж в центъра на града, който скочил на шофьора на ягуар кабриолет и набутал колата във фонтан.

Налага се да се зачудите. Дали това е предложение от комитета, което сте можели да изтеглите и вие?

Следващият четвъртък вечерта ще се оглеждате на събранието на Комитета по нападенията под единствената лампа в черното мазе на бойния клуб — и още ще се чудите кой е нахакал ягуара във фонтана.

Кой се е качил на покрива на художествената галерия и е обстрелял с топки боя рецепцията на скулптурната зала?

Кой е нарисувал пламтящата маска на демона върху Хайн Тауър?

В нощта на акцията с Хайн Тауър си представяш отбор от чиновници, счетоводители или куриери да се промъкват в офисите, в които висят всеки ден. Може би са били подпийнали, макар това да е в разрез с правилата на Проект „Разруха“. Използвали са ключове там, където са могли, спрейове с фреон, за да разбият останалите ключалки — за да могат да увиснат на тухлената фасада на сградата, да се спуснат, доверявайки се един на друг за въжетата, да се люшкат, рискувайки бърза смърт в офисите, където всеки ден усещат как животът им час по час изтича.

На другата сутрин същите тези чиновници и помощник-счетоводители ще бъдат сред тълпата с грижливо сресани глави, отметнати назад — кофти им е от безсънието, но са трезви, носят вратовръзки и слушат как тълпата край тях се чуди кой ли би го направил и как полицията крещи всички да се отдръпнат, моля, веднага, докато водата се стича от счупената задимена зеница на всяко огромно око.

Тайлър ми каза под секрет, че добрите предложения на едно събрание никога не са повече от четири, така че шансовете да

изтеглиш истинско предложение, а не празен лист, са горе-долу четири на десет. В Комитета по нападенията членуват двацет и пет човека, включително Тайлър. Всеки получава домашно: да изгуби публично в бой. И всеки член тегли предложение. Тази седмица Тайлър им каза:

— Идете и купете пистолет.

Тайлър даде на един пич страниците от указателя и му каза да си откъсне обява. После да даде указателя на следващия. Не може двама души да отидат на едно и също място, за да купят оръжие или да стрелят.

— Това — каза Тайлър и извади пистолет от джоба на самото си, — това е пистолет. След две седмици всеки от вас трябва да има пистолет, горе-долу колкото този, и да го донесе на събранието.

— Най-добре го платете в брой — продължи Тайлър. — Следващия път, когато се съберем, ще си размените пистолетите и ще обявите купения от вас за откраднат.

Никой не попита нищо. Не задавай въпроси — това е първото правило на Проект „Разруха“.

Тайлър пусна пистолета за оглед. Беше толкова тежък за такъв дребен предмет — сякаш нещо огромно като планина или слънце е било разрушено и разтопено, за да бъде направен. Пичовете от комитета го държаха с два пръста. Всеки искаше да попита зареден ли е, но второто правило на Проекта „Разруха“ е „Не задавай въпроси“.

Може би беше зареден, а може би не. Може би винаги трябва да допускаме най-лошото.

— Пистолетът — каза Тайлър — е прост и съвършен. Просто натискаш спуська.

Третото правило на Проекта „Разруха“ е „Без оправдания“.

— Спуськът — казва Тайлър — освобождава чукчето и то удря барута.

Четвъртото правило е „Без лъжи“.

— Експлозията взривява металния накрайник на гилзата и дулото насочва избухналия барут и изстреляния куршум — каза Тайлър, — както се изстрелва човек от оръдие, ракета от силос, спермата ви — в една посока.

Когато Тайлър измисли Проекта „Разруха“, той каза, че целта на проекта нямала нищо общо с другите. На Тайлър не му пукаше дали ще пострадат хора или не. Целта беше всеки член на проекта да научи,

че притежава власт да контролира историята. Ние, всеки от нас, можем да поемем контрола над света.

Тайлър измисли Проекта „Разруха“ в бойния клуб.

Една нощ в бойния клуб си набелязах човек, който идваше за първи път. Тази съботна нощ един младеж с ангелско лице дойде на първия си боен клуб и аз го избрах за противник. Такова е правилото. Ако идваш за първи път в бойния клуб, трябва да се биеш. Знаех го, затова си го набелязах — защото безсънието пак ме беше споходило и бях в настроение да унищожа нещо красиво.

Тъй като по-голямата част от лицето ми никога не получава шанс да заздравее, нямам какво да губя, що се отнася до външния вид. Шефът ми ме попита в работата правя ли нещо във връзка с дупката в бузата ми, която никога не заздравява. Като си пия кафето, казах му, я запушвам с два пръста да не тече.

Има една мъртвешка хватка, която оставя на човека въздух колкото да не заспи. Тази нощ в бойния клуб аз удрях „заека“ и размазах лицето на тоя прекрасен господин ангел. Първо кокалчетата на юмрука ми — като млатец кътник, а после — стегнатият възел на юмрука ми, когато зъбите му, стърчащи през устните, охлузиха ставите ми. После хлапето се свлече немощно в ръцете ми.

По-късно Тайлър ми каза, че никога не ме е виждал да съсипвам нещо така напълно. Тази нощ Тайлър разбра, че трябва да изведе бойния клуб на по-високо ниво или да го затвори.

Докато закусвахме на другата сутрин, Тайлър каза:

— Приличаше на луд, Психарю. Къде беше?

Казах, че съм се чувствал гадно и изобщо не ми е олекнало. Никакъв кеф не получих. Може да съм претръпнал. Да съм си изградил поносимост към боя и вероятно имам нужда да се захвана с нещо по-голямо.

Същата сутрин Тайлър измисли Проекта „Разруха“.

Тайлър ме попита за какво всъщност се боря.

Онова, дете Тайлър казва, че сме били боклукът и робите на историята — точно така се чувствах. Исках да унищожа всичко прекрасно, което никога нямаше да притежавам. Да изгоря тропическите гори по Амазонка. Да изпомпам хлорофлуоровъглероди право нагоре, за да изплюскат озона. Да отворя отходните клапани на свръхтанкерите и да махна капаците на петролните кладенци в морето.

Исках да избия всичката риба, която не можех да си позволя да ям, и да замърся френските плажове, които никога нямаше да видя.

Исках целият свят да достигне дъното.

Докато млатех хлапето, всъщност исках да вкарам куршум между очите на всяка застрашена панда, дете не ще да се ебе, за да спаси вида си, и на всеки кит или делфин, който се предаде и се хвърли на сухото.

Не мислете за това като за изчезване. Мислете за него като за свиване на мащаба.

Хиляди години човешките същества са преобавали, мърсили и осирали тази планета и сега историята очаква от мен да разчистя след всички. Трябва да мия и мачкам кутиите си от супа. И да водя сметка за всяка капка използвано моторно масло.

И да плащам сметките за ядрени отпадъци, закопани резервоари с бензин и токсични боклуци, заровени в земята цяло поколение преди да се родя.

Държах лицето на господин ангела като бебе или като футболна топка в куката на ръката си и го блъсках с юмрук — блъсках го, докато зъбите му не пробиха устните. После го блъсках с лакът, докато не се свлече в ръцете ми и се отпусна безжизнено в краката ми. Докато кожата по скулите му не изтъня и не почерня.

Исках да дишам дим.

Птичките и сърничките са глупав лукс, а всички риби трябва да обърнат коремите.

Исках да изгоря Лувъра. Исках да потроша мраморите на Елгин^[20] с ковашки чук и да си избърша гъза с „Мона Лиза“. Това е моят свят — сега.

Това е моят свят, моят свят, а онези древни хора са мъртви.

Същата сутрин на закуска Тайлър измисли Проекта „Разруха“.

Искахме да освободим с взрив света от историята.

Закусвахме в къщата на Пейпър Стрийт и Тайлър каза:

— Представи си как садиш репички и картофи около петнайсетата дупка на запустяло игрище за голф.

Ще преследваш лосове из влажните гори около развалините на Рокфелер Сентър, ще вадиш миди край скелета на Космическата игла^[21], килната под ъгъл четирийсет и пет градуса.

Ще изрисуваме по небостъргачите огромни тотеми-лица и таласъмски физиономии. И всяка вечер остатъците от човечеството ще се връщат в празните зоопаркове и ще се заключват в клетки, за да се пазят от мечките, големите котки и вълците, които нощем бродят и ни дебнат иззад решетките.

— Рециклирането и ограничаването на скоростта са глупости — каза Тайлър. — Все едно някой да откаже цигарите на смъртно легло.

Проектът „Разруха“ е онова, което ще спаси света. Културен ледников период. Преждевременно предизвикано средновековие. Проектът „Разруха“ ще принуди човечеството да задреме или да влезе в ремисия достатъчно дълго, че Земята да се съвземе.

— Оправдаваш анархията — каза Тайлър. — Ти измисли как.

Същото, което бойният клуб прави с чиновниците и хората в калъф — Проектът „Разруха“ ще съсипе цивилизацията, за да можем да направим от света нещо по-добро.

— Представи си — каза Тайлър — как лосове се разхождат край витрините на универсалния магазин и вонящите стойки с прекрасни гниещи рокли и смокинги, увиснали на окачалки. Ще носиш кожени дрехи, които ще те изкарат цял живот, и ще лазиш по дебели колкото китката на ръката лози, обвиващи Сиърс Тауър. Като в приказката за Джак и бобеното стъбло, ще се катериш през влажния балдахин на гората и въздухът ще е толкова чист, че ще виждаш мъничките фигурки, които стриват царевица и нареждат ивици еленско месо да се сушат в празното странично платно на изоставена супермагистрала, простряла се на осем ленти, нажежена от августовските жеги, на хиляди километри напред.

Това е целта на Проекта „Разруха“, каза Тайлър, пълното и моментално унищожение на цивилизацията.

Какво следва по-нататък в Проекта „Разруха“, не знае никой освен Тайлър. Второто правило е: не задавай въпроси.

— Не купувайте муниции — каза Тайлър на Комитета по нападенията. — И просто за да не се притеснявате — да, ще се наложи да убиете някого.

Палез. Нападение. Пакости и дезинформация.

Без въпроси. Без въпроси. Без оправдания и без лъжи.

Петото правило на Проекта „Разруха“ е, че трябва да се доверите на Тайлър.

[20] Елгин (Томас Брус, граф) — английски дипломат (1766–1841), известен с това, че взима всички барелефи и фризове от Партенона (мраморите на Елгин) и ги предава на Британския музей — Б.ред. ↑

[21] Space Needle — 184,5-метрова кула, построена през 1962 г. за Световното изложение в Сиатъл, един от символите на града. — Б.ред. ↑

17.

Шефът донася нов лист на бюрото ми и го оставя до лакътя ми. Вече изобщо не слагам вратовръзка. Шефът ми е със синята вратовръзка, значи трябва да е четвъртък. Вратата към офиса му сега постоянно е затворена — на ден не разменяме и по две думи, откакто той намери правилата на бойния клуб в копирната машина, а аз му понамеках, че мога да го изкормя с изстрел. Само се занасях.

Или пък бих могъл да се обадя на хората по стандартите в транспортното министерство. Някаква прикрепяща скоба на предна седалка така и не минала изпитанията, преди да я пуснат в производство.

Ако знаете къде да търсите, навсякъде са закопани трупове.

Добрутро, казвам.

Той отговаря:

— Добро утро.

До лакътя ми има още един секретен документ „само за моите очи“, който Тайлър ми възложи да разпечатам и копирам. Преди седмица Тайлър измери с крачки мазето на къщата на Пейпър Стрийт. Шейсет и пет стъпки на дължина и четирийсет на ширина. Тайлър мислеше на глас. Попита ме:

— Колко е шест по седем?

Четирийсет и две.

— А четирийсет и две по три?

Сто двама и шест.

Тайлър ми даде надраскан на ръка списък и ми поръча да направя седемдесет и две копия. Защо толкова много?

— Защото — каза Тайлър — толкова човека могат да спят в мазето, ако ги сложим на триетажни войнишки легла.

Ами багажът им, попитах. Тайлър отвърна:

— Няма да носят нищо повече от изброеното в списъка, и всичко трябва да се побира под дюшека.

Списъкът, който шефът ми намира в копирната машина, все още нагласена за седемдесет и две копия, гласи:

„Носенето на изискваните вещи не гарантира приемане за обучение, но никой кандидат няма да бъде взет под внимание, освен ако не пристигне екипиран със следните вещи и точно петстотин долара в брой — лични пари за погребение“.

Кремирането на бедняшки труп струва поне триста долара, съобщи ми Тайлър, и цените растели. Телата на всички, които умрат и нямат поне толкова пари, отиват да ги режат студентите.

Ученикът трябва винаги да носи тези пари в обувката си, така че ако го убият, смъртта му да не бъде бремене за Проект „Разруха“.

В добавка към това кандидатът трябва да носи следното:

Две черни ризи.

Два чифта черни панталони.

Един чифт тежки черни обувки.

Два чифта черни чорапи и два чифта обикновено бельо.

Едно тежко черно палто.

Това включва дрехите на гърба на кандидата.

Една бяла хавлиена кърпа.

Един армейски дюшек.

Една бяла пластмасова купа.

Докато шефът продължава да стърчи до бюрото ми, аз вземам оригиналния списък и му казвам „благодаря“. Шефът се прибира в офиса си, а аз се залавям за работа — редя си пасианси на компютъра.

След работа давам на Тайлър копията и дните си вървят. Ходя на работа.

Прибирам се.

Ходя на работа.

Прибирам се и на верандата стои някакъв мъж. Мъжът пред входната врата носи резервните черна риза и панталони в торба от амбалажна хартия. Донесъл е и последните три неща — бяла кърпа, армейски дюшек и пластмасова купа, подредени на перилата на верандата. От един прозорец на горния етаж двамата с Тайлър оглеждаме мъжа и той ми казва да го отпратя.

— Прекалено е млад — казва Тайлър.

Мъжът на верандата е господин ангелско лице, когото се опитам да размажа в нощта, когато Тайлър измисли Проекта „Разруха“. Дори и

с двете насинени очи и ниско подстриганата руса коса се забелязва хубавичката му навъсена физиономия без бръчки и белези. Облечете го в рокля, накарайте го да се усмихне и ще получите жена. Пръстите на краката на господин ангел сочат входната врата, той е забил поглед в нацепените дъски с ръце, прилепени до хълбоците, с черни обувки, черна риза и черни панталони.

— Разкарай го — казва ми Тайлър. — Много е млад.

Питам колко млад е много млад?

— Няма значение — отвръща Тайлър. — Ако кандидатът е млад, му казваме, че е твърде млад. Ако е слаб — че е твърде слаб. Ако е бял — че е твърде бял. Ако е черен — че е твърде черен.

По този начин в будистките храмове са подлагали на изпитание кандидатите от хиляди години насам, казва Тайлър. Казваш на кандидата да си върви — и ако е толкова твърдо решен, че изчака три дни пред входа без храна, без подслон и насърчение, тогава и само тогава може да влезе и да започне обучението си.

И така, казвам на господин ангел, че е твърде млад, но на обяд той още е там. След обяда излизам, удрям господин ангела с метла и изритвам торбата му на улицата. От горния етаж Тайлър ме гледа как завирам метлата в ухото на хлапето, а то само си стои, после изритвам багажа му в канавката и се разкрещявам.

Чупката, крясвам му. Не чу ли? Много си млад. Никога няма да успееш, кряскам. Върни се след някоя и друга година и кандидатствай пак. Просто се махай. Разкарай се от верандата ми.

На другия ден човекът още е там. Тайлър излиза и му казва „съжалявам“. Казва, че съжалява, дето му е казал за обучението, но момчето наистина е твърде младо и ако обича, не би ли си тръгнало.

Добро ченге. Лошо ченге.

Пак кряскам на горкия момък. После, шест часа по-късно, Тайлър излиза и казва, че съжалявал, но не. Момчето трябва да си тръгне. Казва, че ако не си тръгне, щял да извика полицията.

А момчето стои.

И дрехите му продължават да се въргалат в канавката. Вятърът отвява скъсаната книжна торба.

А момчето стои.

На третия ден на прага се появява нов кандидат. Господин ангел все още е там. Тайлър излиза и просто му казва:

— Влез. Вземи си нещата от улицата и влез.

На новия Тайлър казва, че съжالياвал, но е станала грешка. Новият е твърде стар за обучение и ако обича, не би ли си тръгнал.

Ходя на работа всеки ден. Прибирам се вкъщи и всеки ден отпред на верандата чакат един или двама души. Новаците не те поглеждат в очите. Хлопвам вратата и ги зарязвам на верандата. От известно време това се случва всеки ден — понякога кандидатите си тръгват, но в повечето случаи упорстват чак до третия ден и накрая по-голямата част от седемдесет и двете легла, които двамата с Тайлър купихме и подредихме в мазето, се запълват.

Един ден Тайлър ми дава петстотин долара в брой и ми нарежда през цялото време да ги държа в обувката си. Личните ми пари за погребение. Това пак идвало от старите будистки манастири.

Сега се прибирам от работа и къщата е пълна с непознати, приети от Тайлър. Всички работят. Целият първи етаж се превръща в кухня и сапунена фабрика. Тоалетната никога не е свободна. Екипи от хора изчезват за по няколко дни и се връщат с гумени торби с тънка водниста мас.

Една нощ Тайлър се качва на горния етаж, намира ме скрит в стаята ми и казва:

— Не ги безпокой. Те всички знаят какво да правят. Това е част от Проекта „Разруха“. Никой не знае целия план, но всеки е обучен да изпълнява идеално някаква проста задача.

Правилото в Проекта „Разруха“ е, че трябва да се довериш на Тайлър.

После Тайлър изчезва.

Екипи от Проекта „Разруха“ топят мас по цял ден. Не спя. Цяла нощ чувам как други екипи смесват лугата, режат сапуна на калъпи, пекат калъпите във фурната, после увиват всеки калъп в салфетка и му слагат етикета на Сапунена компания „Пейпър Стрийт“. Всички освен мен като че ли знаят какво правят, а Тайлър вечно го няма вкъщи.

Прегръщам стените — аз съм мишка, хваната в капана на този часовников механизъм от мълчаливи мъже с енергията на обучени маймуни, които готвят, работят и спят в екип. Дърпат лостове. Натискат копчета. Екип от космически маймуни по цял ден готви и по цял ден екипи от космически маймуни ядат от пластмасовите купички, които са си донесли.

Един ден тръгвам за работа и на верандата стои Големия Боб, с черни обувки, риза и панталон. Питам го виждал ли е Тайлър напоследък? Тайлър ли го е изпратил?

— Първото правило на Проект „Разруха“ — казва Големия Боб със събрани пети и изпънат гръб, като че ли е глътнал бастун — е: не задавай въпроси за Проекта „Разруха“.

Е, с каква безмозъчна дребна чест го е удостоил Тайлър, питам. Има хора, чиято работа е по цял ден само да варят ориз или да мият купите, или да изхвърлят боклука. По цял ден. Да не би Тайлър да е обещал на Големия Боб просветление, ако прекарва по шестнайсет часа на ден в увиване на калъфи сапун?

Големия Боб не казва нищо.

Отивам на работа. Прибирам се и Големия Боб е все още там. Цяла нощ не заспивам, а на другия ден Големия Боб е навън и прекопава градината.

Преди да тръгна за работа, питам Големия Боб кой го е пуснал вътре. Кой му е дал тази задача? Видял ли се е с Тайлър? Тайлър тук ли е бил снощи?

Големия Боб казва:

— Първо правило на Проекта „Разруха“: за проекта не се...

Прекъсвам го. Да, казвам. Да, да, да, да, да.

И докато аз съм на работа, екипи от космически маймуни разкопават калната ливада край къщата, ръсят пръстта с английска сол, за да намалят киселинността, и изсипват вътре камари безплатен волски тор от стопанските дворове и торби с косми от бръснарниците, за да прогонят къртиците и мишките и да увеличат протеина в почвата.

По всяко време на нощта космическите маймуни от някоя кланица се прибират с торби кръвно брашно за увеличаване на желязото в почвата и костно — за увеличаване на фосфора.

Екипи от космически маймуни садят босилек, мащерка и марули, филизи от вещерска леска, евкалипт, фалшив портокал и мента в калейдоскопични заплетени лехи. Розариум във всевъзможни нюанси на зеленото. Други екипи излизат нощем и убиват плужеците и охлювите на светлината на свещи. Екип от космически маймуни подбира само най-съвършените листа и хвойнови плодове и вари от тях естествена боя. Зарасличе, защото е естествен дезинфектант. Листа

от виолетка, защото лекуват главоболие, сладка лазаркиня, защото придава на сапуна мириса на току-що окосена трева.

В кухнята има бутилки с осемдесетградусова водка за производството на прозрачен сапун с розово мушкато и кафява захар и сапун с пачули. Отмъквам шише водка и харча за цигари личните си пари за погребение. Идва Марла. Разговаряме за растенията. Двамата с Марла се разхождаме по застланите с чакъл пътеки из калейдоскопичните зелени фигури на градината, прием и пушим. Разговаряме за гърдите ѝ. Разговаряме за всичко освен за Тайлър Дърдън.

И един ден вестниците пишат как група мъже в черно връхлетели в един хубав квартал, в луксозен автосалон, и удряли предните брони на колите с бухалки така, че въздушните възглавници вътре да избухнат в прахоляк, а алармите на колите пищели.

В Сапунена компания „Пейпър Стрийт“ други екипи берат венчелистчета от рози, анемони и лавандула и ги опаковат в кутии с буца чиста лой, която ще абсорбира аромата им за производството на сапуни с аромат на цветя.

Марла ми разказва за растенията.

Розата, казва Марла, е естествено кръвоспиращо средство.

Някои от растенията имат имена като от некролози: Ирис, Босилек, Седефче, Розмарин и Вербена. Други като ливадника и игликата, акоруса и нарда приличат по имена на Шекспирови феи. Еленският език с неговия сладък ванилов мирис. Вещерската леска, друго природно кръвоспиращо средство.

Замбакът — дивата испанска перуника.

Всяка вечер двамата с Марла се разхождаме в градината, докато не се уверя, че Тайлър няма да се прибере и тази нощ. Вечно някоя от космическите маймуни се влачи по петите ни и подбира стръковете маточина, седефче или мента, който Марла смачква под носа ми. Хвърлен фас. Космическата маймуна минава с гребло пътеката зад нас, за да заличи всяка следа от присъствието ни.

И една нощ в една квартална градинка друга група мъже поливат с бензин всяко дърво, от дърво на дърво, и разпалват идеално горско пожарче. Пишеше го по вестниците — как прозорците на къщите през улица от пожара се стопили, а паркираните коли пърдели и клякали на стопените си гуми.

Къщата под наем на Тайлър на Пейпър Стрийт е жив организъм, мокър отвътре от потта и дишането на толкова много хора. Толкова много хора щъкат вътре — къщата се движи.

Друга нощ, когато Тайлър не се прибра, някой пробил с бургия банкомати и улични телефони, после завинтил тръбички в дупките и напълнил с помпа банкоматите и телефоните с грес и ванилов пудинг.

А Тайлър вечно го нямаше вкъщи, но след месец неколцина от космическите маймуни носеха целувката му, прогорена върху opakото на дланите им. После тези космически маймуни изчезнаха, а на верандата се появиха нови, за да ги заменят.

И всеки ден екипи от мъже пристигаха и заминаваха с различни коли. Никога не виждаш една и съща кола за втори път. Една вечер чувам как Марла казва на верандата на една космическа маймуна:

— Идвам да видя Тайлър. Тайлър Дърдън. Той живее тук. Приятели сме.

Космическата маймуна отговаря:

— Съжалявам, но вие сте... — и млъква — твърде млада, за да се обучавате тук.

— Ходи се шибай — казва Марла.

— Освен това — продължава космическата маймуна — не сте донесли вещите, които се изискват: две черни ризи, два чифта черни панталони...

— Тайлър! — пици Марла.

— Един чифт тежки черни обувки.

— Тайлър!

— Два чифта черни чорапи и два чифта обикновено бельо.

— Тайлър!

И чувам как входната врата се затръшва. Марла не изчаква трите дни.

През повечето дни след работа се прибирам и си правя сандвич с фъстъчено масло.

Когато се прибирам, една от космическите маймуни чете на събралите се космически маймуни, насядали по целия първи етаж.

— Вие не сте прекрасна, уникална снежинка. Вие сте същата гниеща органична материя като всички останали. Ние всички сме част от една и съща купчина тор.

Космическата маймуна продължава:

— Нашата култура ни е направила еднакви. Никой вече не е бял, черен или богат наистина. Всички искаме едно и също. Индивидуално ние сме нищо.

Ораторът млъква, когато влизам да си направя сандвича. Всичките космически маймуни седят и мълчат, все едно съм сам. Не се притеснявайте, казвам. Вече съм го чел. Аз го набрах.

Дори и шефът ми вероятно го е чел.

Всички ние сме само един голям куп лайна, казвам. Давайте нататък. Играйте си игричката. Не ми обръщайте внимание.

Космическите маймуни изчакват в мълчание, докато си намажа сандвича, взема още едно шише водка и се кача горе. Зад мен чувам:

— Вие не сте прекрасна, уникална снежинка.

Аз съм Разбитото сърце на Джо, защото Тайлър ме заряза. Защото баща ми ме заряза. О, така мога да си продължа незначайно докога.

Понякога вечер след работа отивам в разни бойни клубове в мазетата на барове или в гаражи и питам някой виждал ли е Тайлър Дърдън.

Във всеки нов боен клуб някой абсолютно непознат стои под лампата в центъра на мрака, заобиколен от мъже, и рецитира думите на Тайлър.

Първо правило на бойния клуб — за бойния клуб не се говори.

Когато боевете започнат, дръпвам водача на клуба настрана и го питам виждал ли е Тайлър. Аз живея с Тайлър, казвам, и от известно време той не се е прибирал.

Очите на мъжа се опулват, пита ме наистина ли познавам Тайлър Дърдън.

Това се случва в повечето нови бойни клубове. Да, казвам, първи дружки сме с Тайлър. После изведнъж всички искат да ми стиснат ръката.

Тези новаци зяпат сфинктера в бузата ми и синините по лицето ми, жълто-зелени по краищата, и ми викат сър. Не, сър. Съвсем не, сър. Никой от познатите им никога не се е срещал с Тайлър Дърдън. Приятели на техни приятели се били срещнали с Тайлър Дърдън и основали това подразделение на бойния клуб, сър. После ми намигат.

Никой от познатите им никога не е виждал Тайлър Дърдън. Сър.

Вярно ли е, питат всички, че Тайлър Дърдън изгражда армия? Така се говори. Дали Тайлър Дърдън спи само по един час нощем? Слуховете твърдят, че Тайлър пътувал и основавал бойни клубове из цялата страна. Какво следва, искат да знаят всички.

Събранията на Проект „Разруха“ са се преместили в по-голямо мазе, защото всеки комитет — „Палежи“, „Нападения“, „Пакости“ и „Дезинформация“ — се разраства, след като все повече и повече хора завършват бойния клуб. Всеки комитет си има водач, но дори и водачите не знаят какво е замислил Тайлър. Всяка седмица той им се обажда по телефона.

Всички от Проект „Разруха“ искат да знаят какво следва.

Накъде сме тръгнали?

Какво трябва да очакваме?

На Пейпър Стрийт двамата с Марла се разхождаме нощем в градината боси. Всяка стъпка навява аромата на градински чай, лимонова вербена и розово мушкато. Черни ризи и черни панталони се гърбят около нас със свещи, вдигат листа на растения или убиват охлюв или плужек. Марла пита какво става тук.

Туфи коса стърчат до буци тор. Косми и лайна. Костно брашно и кръвно брашно. Растенията избуяват по-бързо, отколкото могат да ги подрязват космическите маймуни.

Марла пита:

— Какво смяташ да правиш?

Какво се говори?

Сред мръсотията проблясва нещо златно и аз коленича да видя. Какво ще става по-нататък, не знам, казвам на Марла.

Май и двамата са ни зарязали.

С ъгълчето на окоето си виждам как космическите маймуни се разкарват наоколо в черно, всеки — прегърбен над свещта. Малкото златно петънце в калта е кътник със златна пломба. До него изплуват още два кътника с пломби от сребърна амалгама. Чене.

Казвам не, не мога да кажа какво следва. И натиквам единия, двата, трите зъба в пръстта, в космите, в лайната, в костите, в кръвта, там, където Марла няма да ги вижда.

18.

Тази петъчна вечер заспивам на бюрото си в офиса.

Когато се събудвам с лице и скръстени ръце върху бюрото, телефонът звъни и всички вече са си тръгнали. В съня ми звънеше телефон и не е ясно дали реалността се е промъкнала в съня ми, или сънят е залял реалността.

Вдигам телефона. Оплаквания и обезщетения.

Това е моят отдел — „Оплаквания и обезщетения“.

Слънцето залязва и натрупалите се буреносни облаци колкото Уайоминг и Япония прииждат насам. Не че в офиса има прозорец. Просто външните стени са целите стъклени, от пода до тавана. Навсякъде, където работя, външните стени са целите стъклени, от пода до тавана. Навсякъде вертикални щори. Навсякъде индустриален гладък сив мокет, нашарен с надгробни камъчета там, където персоналните компютри се включват в мрежата. Всичко е лабиринт от кутийки, оградени с тапициран шперплат.

Някъде жужи прахосмукачка.

Шефът ми е в отпуска. Прати ми един имейл и изчезна. Трябва да се подготвя за официална ревизия след две седмици. Да резервирам зала за конференции. Да си подредя нещата. Да си осъвременя резюме. Такива работи. Срещу мен се трупат улики.

Аз съм Пълната липса на изненада на Джо.

Напоследък поведението ми е жалко.

Вдигам телефона — обаждат се Тайлър, който ми казва:

— Излез, едни хора те чакат на паркинга.

Кои са те, питам.

— Всички те чакат — казва Тайлър.

Усещам мириса на бензин по дланите си.

Тайлър продължава:

— Тръгвай на път. Чакат те навън с кола. Кадилак.

Все още сънувам.

Не съм сигурен дали Тайлър не е мой сън.

Или аз не съм сън на Тайлър.

Подушвам бензина по дланите си. Наоколо няма никого. Ставам и излизам на паркинга.

Един от бойния клуб работи с коли и сега е паркирал до бордюра нечий черен „Корниш“ — само го гледам, целия в черно и златно, огромна табакера, готова да ме откара нанякъде. Механикът, който слиза от колата, ми казва да не се тревожа, бил сменил номерата с тези на някаква друга кола на паркинга на летището.

Нашият механик от бойния клуб казва, че може да подкара всичко. Две жици стърчат от таблото. Допрете жиците една в друга — затваряте веригата на соленоида на стартера и си имате кола за разходка.

Или пък разбивате кода на ключа чрез специален чип, достъпен по принцип само за търговци на коли на едро.

Три космически маймуни седят на задната седалка, облечени в черните си ризи и черни панталони. Не чул. Не видял. Не казал.

Питам — та значи, къде е Тайлър?

Механикът от бойния клуб ми отваря вратата на кадилака с маниера на шофьор. Механикът е висок, само кожа и кости, с рамене, които напомнят за вилката на телефон. При Тайлър ли отиваме, питам.

На предната седалка ме чака торта със свещи, готови за запалване. Качвам се. Потегляме.

Дори и седмица след бойния клуб нямаш проблеми да караш с позволената скорост. Може да си срал черни лайна два дни подред заради вътрешните разкъсвания, ама си много спокоен. Други коли те задминават. Колите се подреждат плътно една зад друга. Шофьорите ти показват среден пръст. Напълно непознати те мразят. Абсолютно нищо лично. След бойния клуб си толкова спокоен, че изобщо не ти пука. Дори не включваш радиото. Може би ребрата те понаболяват около тънката като косъм пукнатина всеки път, когато си поемеш дъх. Колите зад тебе примигват с фарове. Слънцето залязва, оранжево-златно.

Механикът е тук — кара. Тортата е между нас, на седалката.

Като видиш някой пич като нашия механик в бойния клуб, се стряскаш, мамка му. Кльощавите пичове никога не омекват. Бият се, докато станат на кюфте. Бели пичове като скелети, топнати в жълт восък, с татуировки. Черни пичове като изсушено месо. Тия

обикновено се държат заедно, както си ги представяте в „Анонимни наркомани“. Никога не казват „стига“. Все едно целите са енергия — треперят толкова бързо, че се размазват по краищата, тия пичове, дето се възстановяват от нещо. Сякаш единственият избор, който им е останал, е да умрат, и искат да умрат в бой.

Налага им се да се бият един срещу друг, на тия пичове.

Никой друг не ги избира за противници и те не могат да си изберат никого освен някоя и друга разтреперана хърба, само кости и обриви, защото никой друг няма да им излезе насреща.

Публиката дори не крещи, когато пичове като нашия механик излизат един срещу друг.

Чуваш само как противниците дишат през зъби, как се плясват по ръцете, свирката и ударите, когато юмруците бъхтят ли бъхтят по кухите им ребра, право в целта, в клинч. Виждаш как играят сухожилия, мускули и вени под кожата им. Кожата им лъщи потна, жилава и мокра под единствената лампа.

Десет, петнайсет минути изтичат. Миризмата им — те се потят, и миризмата на тези пичове ти напомня на пържено пиле.

Двайсет минути от битката изтичат. Най-накрая единият ще падне.

После двамата бивши наркомани ще се мотаят заедно цяла вечер, изтощени и усмихнати след тежката битка.

Откакто взе да идва в бойния клуб, тоя механик вечно се върти около къщата на Пейпър Стрийт. Исква да чуя песента, която бил написал. Да видя къщичката за птици, която направил. Показа ми снимката на някакво момиче и ме попита достатъчно хубава ли е, че да се ожени за нея.

На предната седалка на кадилака този пич казва:

— Видя ли каква торта съм ти направил? Сам я направих.

Нямам рожден ден.

— Маслото се процеждаше през пръстените — казва механикът, — ама аз смених маслото и въздушния филтър. Проверих ремъка и клапаните. Тази вечер май ще вали, та смених и чистачките.

Питам какво е намислил Тайлър?

Механикът отваря пепелника и натиска запалката в таблото.

Казва:

— Това изпитание ли е? Изпитваш ли ни?

Къде е Тайлър?

— Първо правило на бойния клуб: за бойния клуб не се говори — казва механикът. — А последното правило на Проект „Разруха“ е: не задавай въпроси.

Какво може да ми каже тогава? Той казва:

— Онова, което трябва да разбереш, е, че баща ти е твоят модел за Господ.

Зад нас работата ми и офиса ми все повече се смаяват, смаяват, смаяват, изчезват.

Подушвам бензина по дланите си. Механикът казва:

— Ако си мъж, християнин и живееш в Америка, баща ти е твоят модел за Господ. А ако никога не си познавал баща си, ако баща ти офейка или умре, или вечно не е вкъщи, какво мислиш за Господ?

Всичко това са догми на Тайлър Дърдън. Надраскани на хартийки, докато съм спал, и дадени ми да ги разпечатам и фотокопирам в работата. Всичките съм ги чел. Дори и шефът ми вероятно ги е чел всичките.

— Най-накрая — продължава механикът — прекарваш цял живот в търсене на баща и Господ.

— Трябва обаче да се замислиш — продължава той — над възможността Господ да не те харесва. Може пък Господ да ни мрази всичките. Не е най-лошото, което може да се случи.

Според възгледите на Тайлър да привлечеш вниманието на Господ с лошотията си било по-добре, отколкото да не получиш никакво внимание. Може би защото омразата на Господ е по-добра от безразличието Му.

Ако можеш да бъдеш или най-злият враг на Господа, или нищо, какво ще избереш?

Ние сме средните деца на Господ според Тайлър Дърдън — без специално място в историята и без специално внимание.

Освен ако не привлечем вниманието на Господа, нямаме надежда за проклетие или изкупление.

Кое е по-лошо — адът или нищото?

Само ако ни хванат и накажат, можем да бъдем спасени.

— Изгори Лувъра — казва механикът — и си избърши гъза с „Мона Лиза“. Така поне Господ ще научи имената ни.

Колкото по-ниско паднеш, толкова по-високо ще излетиш. Колкото по-далече избягаш, толкова по-силно Господ ще иска да се върнеш.

— Ако блудният син никога не беше напуснал дома — казва механикът, — угоеното теле щеше още да е живо.

Не е достатъчно да те броят заедно с песъчинките на плажа и звездите в небето.

Механикът свива с черния „Корниш“ по старото околоръстно шосе без странична лента. Зад нас вече се точи опашка от камиони, движещи се с позволена скорост. Кадилакът се изпълва от светлината на фаровете зад нас и ето ни, разговаряме, отразени на предното стъкло. Караме с позволена скорост. С бързината, която позволява законът.

Законът си е закон, би казал Тайлър. Да караш прекалено бързо е същото като да запалиш пожар е същото като да сложиш бомба е същото като да застреляш човек.

Престъпникът е престъпник е престъпник.

— Миналата седмица можехме да напълним още четири бойни клуба — казва механикът. — Вероятно Големия Боб ще може да поеме следващия клон, ако намерим бар.

Значи следващата седмица той ще затвърди правилата с Боб и ще му повери собствен боен клуб.

Отсега нататък, когато някой водач основе боен клуб, докато всички стоят около лампата в средата на мазето и чакат, водачът трябва да обикаля около външния край на тълпата, в тъмното.

Питам кой е измислил новите правила? Тайлър?

Механикът се усмихва и казва:

— Ти знаеш кой измисля правилата.

Новото правило е никой да не става център на бойния клуб, казва той. Никой не е център на бойния клуб освен двамата биещи се. Гласът на водача ще кънти, докато той обикаля бавно тълпата, там в мрака. Мъжете в тълпата ще се взират в другите мъже през празния център на стаята.

Ето как ще бъде във всички бойни клубове.

Да се намери бар или гараж, който да приюти нов боен клуб, не е никак трудно. Първият бар, там, където продължава да се събира

оригиналният боен клуб, изкарва наема за цял месец само от едно събиране на клуба в събота вечер.

Според механика друго ново правило в бойния клуб е входить винаги да бъде безплатен. Влизането никога да не струва нищо. Механикът крещи през страничния прозорец към прииждащия трафик, а нощният вятър свисти край колата:

— Искаме вас, не парите ви!

Механикът крещи през прозореца:

— Докато си в бойния клуб, ти не струваш колкото пари имаш в банката. Ти не си професията си. Ти не си семейството си и ти не си този, който си мислиш, че си.

Механикът крещи по вятъра:

— Ти не си името си.

Една от космическите маймуни на задната седалка подхваща:

— Ти не си проблемите си.

Механикът крещи:

— Ти не си проблемите си.

Космическата маймуна крясва:

— Ти не си възрастта си.

Механикът крещи:

— Ти не си възрастта си.

Тук механикът завива в насрещното движение и през предното стъкло изпълва колата със светлина на фарове, студена като пронизващ щик. Първа кола, после втора се носи право към нас, надула клаксона, и механикът всеки път се измъква на косъм.

Врълхитат ни фарове, все по-големи и по-големи. Клаксони пищят, а механикът се привежда напред в ослепителната светлина и шум и крещи:

— Ти не си надеждите си.

Никой не подема крясъка.

Този път врълхитащата кола завива навреме, за да ни спаси. Друга кола приижда и фаровете ѝ примигват — къси, дълги, къси, дълги. Клаксонът врещи, а механикът кряска:

— Няма спасение за вас!

Механикът не завива, но насрещната кола свърва настрани. Още една кола — и механикът крясва:

— Един ден всички ще умрем!

И този път насрещната кола завива, но механикът обръща към нея. Колата свива настрани и механикът пак повтаря движението ѝ.

В този миг се разтапяш и се издуваш. В този миг нищо няма значение. Поглеждаш нагоре към звездите и се изгубваш. Багажът ти няма значение. Нищо няма значение. Лошият ти дъх не е важен. Зад прозорците е тъмно, клаксоните реват около теб. Фаровете присветват — дълги-къси-дълги — в лицето ти. Никога вече няма да ти се налага да ходиш на работа.

Никога вече няма да ти се налага да се подстригваш.

— Бързо — казва механикът.

Колата пак завива и механикът отново свърва насреща ѝ.

— Какво — казва той, — какво би си пожелал преди смъртта?

Клаксонът на връхлитащата кола пищи, а механикът е толкова спокоен, че дори се извъръща да ме погледне, както си седя до него на предната седалка, и казва:

— Десет секунди до сблъсъка.

Девет.

Осем.

Седем.

Шест.

Работата ми, казвам. Ще ми се да бях напуснал работа.

Писькът заглъхва — колата завива и механикът не я пресреща, за да я удари.

Още фарове прииждат към нас. Механикът се обръща към трите маймуни отзад:

— Хей, космически маймуни — казва той, — виждате как се играе играта. Признайте си сега или всички сте мъртви.

Отдясно ни задминава кола с лепенка на бронята „Карам по-добре пиян“. Във вестниците пише, че една сутрин колите просто осъмнали с хиляди такива стикери по броните. На други лепенки пишело неща като „За мен — с телешко“.

„Пияни шофьори срещу майките“.

„Рециклирайте всички животни“.

Докато четях вестника, се досетих, че това е номер на Комитета по дезинформация. Или на Комитета по пакостите.

На седалката до мен нашият чист и трезвен механик от бойния клуб ми казва, да, пиянските стикери били част от Проекта „Разруха“.

Трите космически маймуни кротуват на задната седалка.

Комитетът по пакостите отпечатва самолетни брошури, на които пътниците се бият за кислородни маски, докато самолетът пада в пламъци надолу към скалите с хиляда километра в час.

Комитетите по пакостите и дезинформацията се състезават в разработката на компютърен вирус, който ще разболее банкоматите така, че ще почнат да повръщат вихрушки от десет- и двайсетдоларови банкноти.

Запалката на таблото изскача нажежена и механикът ми казва да запаля свещите по тортата.

Паля свещите и тортата засиява под малък огнен ореол.

— Какво би ти се искало да си направил, преди да умреш? — пита механикът и свърва право срещу връхлитащ насреща камион. Камионът надува клаксона продължително, пак и пак, а фаровете му, като изгрев, сияят все по-ослепително и по-ослепително и огряват усмивката на механика.

— Бързо, пожелайте си нещо — казва той на огледалото за обратно виждане, в което трите космически маймуни са се сгушили на задната седалка. — Имаме пет секунди до забравата.

— Една — казва той.

Две.

Камионът запълва цялото пространство пред нас, ослепително ярък и ревящ. Три.

— Да яздя кон — чува се от задната седалка.

— Да построя къща — обажда се друг глас.

— Да се татуирам.

Механикът казва:

— Вярвайте в мен и ще умрете завинаги.

Твърде късно — камионът завива, но задницата на кадилака закача единия край на предната му броня.

Не че тогава го знам — знам само за светлините, фаровете на камиона угасват в мрака и аз съм изхвърлен първо към вратата, после към тортата и механика зад кормилото.

Механикът лежи, вкопчен в кормилото, за да го задържи право, а свещите по тортата угасват. За една свършена секунда вътре в топлия черен кожен салон на колата няма светлина и крясъците ни ехтят със същата плътна нота, същото ниско стенание на клаксона на камиона, и

нямаме контрол, нямаме избор, нямаме посока, нямаме изход — мъртви сме.

Желанието ми точно в момента е да умра. В сравнение с Тайлър аз не струвам нищичко.

Безпомощен съм.

Глупав съм и само искам или се нуждая от разни неща.

Мъничкият ми животец. Лайняната ми работица. Шведските ми мебели. Никога, не, никога не съм го казвал на никого, но преди да срещна Тайлър, мислех да си купя куче и да го кръстя Антураж.

Ето колко скапан може да стане животът ти.

Убийте ме.

Сграбчвам кормилото и връщам колата обратно в насрещното движение.

Сега.

Подгответе се за евакуация на душата.

Сега.

Механикът се бори да извърти кормилото към канавката, а аз се боря да умра, мамка му.

Сега. Невероятното чудо на смъртта, когато в една секунда ходиш и приказваш, а в следващата си неодушевен предмет.

Аз съм нищо. Дори и нищо не съм.

Студен.

Невидим.

Усещам миризма на кожа. Усещам предпазния си колан, усукан като усмирителна риза около мен, и когато се опитвам да се надигна, удрям главата си в кормилото. Боли повече, отколкото трябва. Главата ми почива в скута на механика и когато поглеждам нагоре, очите ми се нагаждат към светлината и виждам лицето на механика високо над мен. Той се усмихва, кара и виждам звездите през страничния прозорец.

Ръцете и лицето ми лепнат от нещо.

Кръв!

Маслен крем, който замръзва.

Механикът поглежда надолу.

— Честит рожден ден.

Усещам миризма на дим и се сещам за тортата.

— Едва не строших кормилото с главата ти — казва той.

Нищичко — само нощният въздух и мирисът на дим, и звездите, и механикът, който се усмихва и кара с главата ми, полегнала в скута му. Изведнъж вече не ми се става. Къде е тортата?

— На пода — отвръща механикът.

Само нощният въздух — мирисът на дим става по-тежък. Сбъдна ли се желанието ми?

Горе над мен, очертано на фона на звездите в прозореца, лицето се усмихва.

— Тия свещи — казва той — са от ония, дето не гаснат.

В сиянието на звездите очите ми свикват достатъчно, за да видят как димът се издига над малките пожарчета по килима около нас.

Механикът от бойния клуб натиска газта и беснее зад кормилото по своя кротък начин, а все още ни предстои да свършим нещо важно тази вечер.

Едно от нещата, което трябва да науча преди края на цивилизацията, е да познавам посоката по звездите. Всичко е тихо като шофиране на кадилак в Космоса. Сигурно сме слезли от магистралата. Тримата отзад са припаднали или умрели.

— Ти докосна живота — казва механикът.

Сваля едната си ръка от кормилото и напипва дългия ръб там, където главата ми отскочи от него. Челото ми така се е подуло, че и двете ми очи се затварят. Той прокарва студен пръст по отока. Колата отскача от някаква бабуна и болката сякаш плисва от очите ми като сянка изпод ръба на капак. Изкривените ни задни пружини и броня лаят и скърцат в тишината, която порим по нощния път.

Механикът обяснява как задната броня на корниша виси на свързките и как едва не се откъснала, когато закачила предницата на камиона.

Питам тази вечер част от домашното за Проект „Разруха“ ли е?

— Част от него — отвръща той. — Трябва да принесе четири човешки жертви и да взема един товар мас.

Мас?

— За сапуна.

Какво е намислил Тайлър?

Механикът започва да говори и все едно слушам Тайлър Дърдън.

— Виждам най-силните и най-умни мъже, живели някога — произнася той. Лицето му е очертано на фона на звездите в страничния

прозорец. — И тези мъже наливат бензин и сервират.

Капката на челото му, веждите му, извивката на носа му, миглите и дъгите на очите му, пластичният профил на устата му, която говори — всичко това е очертано в черно на фона на звездите.

— Ако можем да вкараме тези мъже в тренировъчни лагери и да ги довъзпитаеме...

„Всичко, което прави пистолетът, е да насочва експлозията в една посока“.

„Имаме една класа млади, силни мъже и жени, които желаят да посветят живота си на нещо. Рекламата кара тези хора да тичат след коли и дрехи, които не са им нужни. Поколения наред работят нещо, което мразят, само за да могат да си купят онова, от което всъщност нямат нужда“.

„Нашето поколение не е преживяло голяма война, нито велика депресия — но ние преживяваме велика война на духа. Велика революция срещу културата. Великата депресия — това е нашият живот. Преживяваме духовна депресия“.

„Трябва да покажем на тези мъже и жени свободата, като ги поробим. Да им покажем смелостта, като ги уплашим“.

„Наполеон се хвалел, че може да обучи мъжете да жертват живота си за парче панделка“.

„Представете си как обявяваме стачка и всички отказват да работят, докато не преразпределим световните богатства“.

„Представете си как преследваме лосове из влажната гора край развалините на Рокфелер Сентър“.

— Онова, дето го каза за работата ти — казва механикът, — сериозно ли беше?

Да, сериозно.

— Ето затова тази вечер сме на пътя — казва той.

Ние сме ловен отряд и сме излезли на лов за тлъстини.

Отиваме на сметището за медицински отпадъци.

Отиваме в пещта, където изгарят медицинските отпадъци, и там, сред изхвърлените хирургически парцали, бинтове, десетгодишни тумори, интравенозни тръби и употребявани игли — страшно, наистина страшно — сред кръвните проби и ампутираните мръвки ще намерим повече пари, отколкото можем да изнесем за една нощ, дори и да карахме боклукчийски камион.

Ще намерим толкова пари, че да натоварим тоя „Корниш“ чак до полуоските.

— Тлъстини — казва механикът. — Тлъстини, изсмукани чрез липосукция от най-богатите бедра в Америка. Най-богатите и най-тлъсти бедра на света.

Нашата цел са големите червени торби с изсмукани тлъстини, които ще закараме на Пейпър Стрийт, ще ги стопим, ще ги смесим с луга и розмарин и ще ги продадем обратно на същите тези хора, платили, за да им ги изсмучат. По двайсет долара парчето — те са единствените, които могат да си го позволят.

— Най-тлъстата, най-гъстата мас в света, сланините на разкоша — казва той. — Значи тази вечер сме като едни робинхудовци.

Малките восъчни огньовете пращят по пода.

— Докато сме там — казва той, — трябва да се огледаме и за ония хепатитни буболечки.

19.

Сълзите бликаха. Една тлъста вада се стичаше по дулото на пистолета надолу към скобата около спусъка и се размазваше под показалеца ми. Реймънд Хесъл затвори очи. Притиснах силно дулото до слепоочието му — той винаги щеше да усеща натиска му, точно там. Стоях до него, това беше неговият живот и той всеки миг можеше да умре.

Пистолетът не беше евтин и се чудех дали солта може да го прецака.

Всичко беше минало толкова гладко, чудех се аз. Направих всичко, което механикът ми каза да направя. Тъкмо затова трябваше да купим пистолет. Това ми беше домашното.

Всеки от нас трябва да донесе на Тайлър дванайсет шофьорски книжки. За доказателство, че и двамата сме принесли по дванайсет човешки жертви.

Тази вечер паркирах и изчаках в пресечката Реймънд Хесъл да приключи смяната си в денонощния магазин на ъгъла. Около полунощ той чакаше нощния автобус, когато най-накрая се приближих и казах „Здравей“.

Реймънд Хесъл, Реймънд, не каза нищо. Вероятно реши, че ще искам парите му, минималната му надница, четиринайсетте долара в портфейла му. О, Реймънд Хесъл, с всичките ти двайсет и три години, когато започна да плачеш и сълзите се застичаха по дулото на пистолета ми, притиснат в твоето слепоочие, не, не ставаше въпрос за пари. Парите не са всичко. Дори не каза здрасти. Ти не си твоето жалко портмоненце. Казах — приятна нощ, студена, но ясна. Ти и едно здрасти не каза.

Казах — не бягай, иначе ще трябва да те застрелям в гръб. Бях извадил пистолета и си бях сложил латексова ръкавица, така че ако някога патлакът станеше Веществено доказателство А, по него нямаше да има нищо освен засъхналите сълзи на Реймънд Хесъл, бял, на двайсет и три години, особени белези няма.

Тогава привлякох вниманието ти. Очите ти станаха толкова големи, че дори и уличните лампи да не светеха, пак щях да забележа, че на цвят са зелени като антифриз.

Ти се дърпаше все по-назад, по мъничко всеки път, когато пистолетът докосваше лицето ти — сякаш дулото беше твърде горещо или твърде студено. Докато не казах „Не отстъпвай“ и ти се остави пистолетът да те докосне, но дори и тогава завъртя глава по-далече от дулото.

Даде ми портфейла си, както те помолих.

Името ти на шофьорската книжка беше Реймънд К. Хесъл. Живееш на 1320 SE Бенинг, апартамент А. Това трябва да е приземен апартамент. Обикновено отбелязват приземните апартаменти с букви, а не с числа.

Реймънд К. К. К. К. К. Хесъл, на тебе говорех.

Главата ти се изви нагоре, дръпна се от пистолета и ти каза „да“. Каза — да, живееш в мазе.

В портфейла ти имаше и снимки. На майка ти.

За тебе това беше тежко — трябваше да отвориш очи и да видиш снимката на мама и татко усмихнати, като в същото време виждаш и дулото. Но ти го направи, а после очите ти се затвориха и ти се разплака.

Ще ти мине — невероятното чудо на смъртта. В един момент си личност, а в следващия — предмет, и мама и татко ще трябва да се обадят на стария доктор Някойси и да вземат зъболекарския ти картон, защото от лицето ти няма да е останало кой знае какво, и мама и татко винаги са очаквали от тебе много повече, и не, животът не е справедлив и ето сега какво ти дойде до главата.

Четиринайсет долара.

Това — казах, — това майка ти ли е?

Да. Ти плачеше, подсмърчаше, плачеше. Преглътна. Да.

Имаше карта от библиотеката. Карта от видеотеката. Карта за социална осигуровка. Четиринайсет долара в брой. Искях да прибера картата за автобуса, но механикът каза да взема само шофьорската книжка. Студентска карта с изтекъл срок.

Учил си нещо.

В този момент ти вече се разрева доста яко, затова притиснах малко по-силно пистолета в бузата ти и ти почна да се дърпаш, докато

не ти казах не мърдай, или веднага ще умреш. А сега, какво учеше?

Къде?

В колежа, казах. Имаш студентска карта.

О, не знаех, хлъц, глът, смрък, смрък, биология.

Чуй сега, ти ще умреш, Реймънд К. К. К. Хесъл — тази нощ. Може да умреш след секунда или след час — ти си решавай. Така че излъжи ме. Кажи ми първото, дето ти дойде наум. Измисли нещо. Хич не ми дреме. Пистолетът е у мен.

Най-накрая ти се заслуша и започна да се измъкваш от малката трагедия в главата ти.

Попълни празното място. Какъв иска да стане Реймънд Хесъл, като порасне?

Вкъщи, каза, искаш само да се прибереш вкъщи, моля ви.

Без глупости, казах. Но после как искаш да си прекараш живота? Ако изобщо ставаш за нещо.

Измисли нещо.

Не знаеш.

Тогава ще умреш още сега, казах. А сега обърни глава, казах.

Смъртта ще започне след десет, девет, осем.

Ветеринар, казваш ти. Искаш да станеш ветеринар, ветеринарен лекар.

Значи животни. За това трябва да учиш.

Страшно много учене трябва, каза ти.

Можеш или да отидеш да учиш и да си скъсваш гъза от зубрене, Реймънд Хесъл, или да умреш. Ти избирай. Набутах портфейла ти в задния джоб на джинсите ти. Значи ти всъщност искаш да лекуваш животни. Дръпнах осоленото дуло от едната ти буза и го притиснах към другата. Това ли винаги си искал да станеш, д-р Реймънд К. К. К. Хесъл — ветеринар?

Ъхъ.

Не се будалкаш, нали?

Не. Не, искаш да кажеш да, не се будалкам.

Ъхъ.

Добре, казах и притиснах мокрия край на дулото в брадичката ти, после във върха на носа и навсякъде, където го притиснах, дулото оставяше лъскаво мокро кръгче от твоите сълзи.

Е, казах аз, върни се в училище. Ако утре се събудиш, намери начин да се върнеш в училище.

Притиснах мокрия край на дулото във всяка буза, после в брадичката ти, после в челото ти и оставих дулото така. Може да умреш и веднага, казах.

Книжката ти е у мен.

Знам кой си. Знам къде живееш. Ще задържа книгата ти и ще те проверявам, Реймънд. К. Хесъл. След три месеца, после след шест месеца, после след година — и ако не си се върнал в колежа и не учиш за ветеринар, ще умреш.

Ти не каза нищо.

Махай се оттук и си живеј животеца, но помни, че те следя, Реймънд Хесъл, и по-скоро бих те убил, отколкото да те гледам как бачкаш някакво лайняно бачкане за колкото да си купиш сирене и да гледаш телевизия.

А сега ще си тръгна, така че не се обръщай.

Това иска Тайлър от мен.

Думите, които излизат от устата ми, са думите на Тайлър.

Аз съм устата на Тайлър.

Аз съм ръцете на Тайлър.

Всеки в Проект „Разруха“ е част от Тайлър Дърдън и обратно.

Реймънд К. Хесъл, вечерята ти ще е най-вкусната, която някога си ял, а утрешният ден ще е най-прекрасният в целия ти живот.

20.

Събуждаш се на „Скай Харбър Интернешънъл“.

Връщаш часовника два часа назад.

Автобусът ме откарва в центъра на Финикс и във всеки бар, в който вляза, има мъже с шевове около очните орбити — там, където някой як удар е размазал плътта в острия ръб. Хора с изметнати настригани носове — и тези пичове в бара ме виждат с дупката в бузата и веднага се разпознаваме като свои.

От известно време Тайлър е изчезнал от вкъщи. Върша си дребната работа. Хвърча от летище на летище да гледам колите, в които са умрели хора. Магията на пътуването. Мъничко живуркане. Мънички сапунчета. Мъничките самолетни седалки.

Навсякъде където отида, разпитвам за Тайлър.

В случай че го намеря, шофьорските книжки на дванайсетте човешки жертви са в джоба ми.

Във всеки бар, в който вляза, във всеки шибан бар виждам пребити пичове. Във всеки бар те ме прегръщат и искат да ме черпят една бира. Все едно вече знам кои барове са на бойния клуб.

Питам виждали ли са мъж на име Тайлър Дърдън.

Тъпо е да питам знаят ли за бойния клуб.

Първото правило е, че за бойния клуб не се говори.

Но виждали ли са Тайлър Дърдън?

Казват — никога не сме чували за него, сър.

Но може да го намерите в Чикаго, сър.

Всички ми викат сър — сигурно заради дупката в бузата.

И намигат.

Събуждаш се на „О’Хеър“ и се качваш на автобуса, който ще те откара в Чикаго.

Местиш часовника един час напред.

След като можеш да се събудиш на друго място.

След като можеш да се събудиш в друго време.

Защо да не можеш да се събудиш някой друг?

Във всеки бар, в който влезеш, пребити пичове искат да те черпят една бира.

И не, сър, никога не са срещали този Тайлър Дърдън.

И намигат.

Никога досега не са чували това име. Сър.

Питам за бойния клуб. Тази вечер има ли тук някъде боен клуб?

Не, сър.

Второ правило на бойния клуб — за бойния клуб не се говори.

Пребитите пичове в бара клатят глави.

Никога не са чували за това. Сър. Но можете да намерите този ваш боен клуб в Сиатъл, сър.

Събуждаш се на „Мейгс Фийлд“ и се обаждаш на Марла, за да видиш какво става на Пейпър Стрийт. Марла казва, че всичките космически маймуни сега си бръснат главите. Електрическата им самобръсначка прегрявала и сега цялата къща воняла на изгоряла коса. Космическите маймуни използвали луга, за да си заличат отпечатъците на пръстите.

Събуждаш се на „Сий Так“.

Връщаш часовника два часа назад.

Автобусът те откарва в центъра на Сиатъл и в първия бар, в който влизаш, барманът е с шина на врата — тя държи главата му изметната назад и той трябва да погледне към пурпурния си размазан нос-патладжан, за да ти се ухили.

Барът е празен и барманът те поздравява:

— Добре дошли отново, сър.

Никога не съм идвал в този бар — никога, ама никога.

Питам го дали му е познато името Тайлър Дърдън. Барманът се ухилва с брадичка, щръкнала над ръба на бялата шина, и пита:

— Това проверка ли е?

Да, казвам, проверка е. Срещал ли е някога Тайлър Дърдън?

— Вие се отбихте тук миналата седмица, господин Дърдън — казва той. — Не си ли спомняте?

Тайлър е бил тук.

— Бяхте тук, сър.

Никога не съм бил тук до тази вечер.

— Щом казвате, сър — казва барманът, — но в четвъртък вечерта дойдохте да питате след колко време полицията смята да ни затвори.

Миналият четвъртък вечерта будувах цяла нощ заради безсънието и се чудех буден ли съм, спя ли. Събудих се късно сутринта в петък, смазан от умора — чувствах се така, сякаш не съм мигнал.

— Да, сър — казва барманът. — В четвъртък вечерта стояхте точно тук, където сте сега, и ме питахте за полицейския контрол и колко души е трябвало да върнем от бойния клуб в сряда вечерта.

Барманът извива раменете и шинирания си врат, за да се огледа из празния бар, и казва:

— Никой няма да ни чуе, господин Дърдън. Снощи върнахме двайсет и седем души. Вечерта след бойния клуб тук винаги е празно.

Във всеки бар, в който влязох тази седмица, всички ме наричат сър.

Във всеки бар, в който вляза, пребитите пичове от бойния клуб започват да изглеждат досущ еднакви. Как така непознат може да знае кой съм?

— Имате белег по рождение, господин Дърдън — казва барманът. — На стъпалото. Прилича на тъмночервена Австралия с Нова Зеландия до нея.

Само Марла знае това. Марла и баща ми. Дори и Тайлър не го знае. Когато ходя на плаж, подпъхвам този крак под мен. Ракът, който нямам, сега е навсякъде.

— Всеки в Проект „Разруха“ го знае, господин Дърдън — барманът вдига ръка с опакото към мен. На опакото на дланта му е прогорена целувка.

Моята целувка? Целувката на Тайлър.

— Всички знаят за белега по рождение — казва барманът. — Той е част от легендата. Превръщаш се в шибана легенда, човече.

Звъня на Марла от стаята си в сиагълския мотел да я питам дали някога сме го правили. Нали се сецтате. Там далеч Марла казва:

— Какво?

Спали ли сме заедно.

— Какво!

Дали аз, нали разбираш, съм правил секс с нея?

— Господи!

Е?

— Е? — казва тя.

Правили ли сме някога секс?

— Как може да си толкова лайно?

Правили ли сме секс?

— Иде ми да те убия!

Това да, ли е или не?

— Знаех си, че така ще стане — казва Марла. — Ама че си перко. Обичаш ме. Пренебрегваш ме. Спасяваш ми живота, после вариш майка ми на сапун.

Ощипвам се.

Питам Марла как сме се запознали.

— При ония с рака на тестисите — казва Марла. — После ми спаси живота.

Спасил съм й живота?

— Ти ми спаси живота.

Тайлър й спаси живота.

— Ти ми спаси живота.

Пъхам пръст в дупката на бузата си и го размърдвам. Болката би трябвало да е от най-суперяките и да ме събуди.

Марла казва:

— Ти ми спаси живота. Хотел „Риджънт“. Случайно направих опит за самоубийство. Спомняш ли си?

О...

— Същата нощ — казва Марла — ти казах, че искам да направя аборт от тебе.

Току-що налягането в салона падна. Питам Марла как се казвам. Всички ще умрем. Марла казва:

— Тайлър Дърдън. Казваш се Тайлър Мозъчния Гъзпапир Дърдън. Живееш на Пейпър Стрийт 5123 и там в момента гъмжи от малките ти послушници, които си бръснат главите и си горят кожата с луга.

Трябва да поспя.

— Трябва да си довлечеш задника тук — крясва Марла в слушалката, — преди тия тролчета да са ме сварили на сапун!

Трябва да намеря Тайлър.

Белегът на ръката й, питам Марла, как се сдоби с него?

— Ти — казва Марла. — Ти целуна ръката ми.

Трябва да намеря Тайлър.

Трябва да поспя.

Трябва да спя.

Трябва някак си да заспя.

Казвам на Марла лека нощ и писъците ѝ утихват, утихват, утихват, замлъкват, щом се протягам и затварям слушалката.

21.

Цяла нощ мислите ти се носят в ефира.

Спя ли? Спал ли съм въобще? Това е безсънието.

Опитваш се да се отпуснеш по малко с всяко издишване, но сърцето ти продължава да препуска, а мислите ти се вихрят като торнадо в главата ти.

Нищо не помага. Нито направляваната медитация.

Ти си в Ирландия.

Нито броенето на овце.

Броиш дните, часовете, минутите от последния път, когато си заспивал. Лекарят ти се смя. Никой не е умрял от липса на сън. Лицето ти прилича на стар натъртен плод — можеш да минеш за мъртвец.

След три часа сутринта в мотелското легло в Сиатъл е твърде късно да намериш група за взаимопомощ за рак. Твърде късно да намериш мънички сини капсулки с амиталнатрий или алени като червило секонали — целия комплект от „Долината на куклите“. След три сутринта не можеш да отидеш в боен клуб. Трябва да намериш Тайлър. Трябва да поспиш.

После си буден и Тайлър стои в тъмното до леглото.

Събуждаш се.

Тъкмо когато заспиваше, Тайлър се появи и каза:

— Събуди се. Събуди се, разрешихме проблема с полицията тук, в Сиатъл. Събуди се.

Полицейският комисар искал да наложи контрол над така наречената от него бандитска дейност и нелегални клубове за бокс в извънработно време.

— Но ти не се тревожи — казва Тайлър. — Господин полицейският комисар няма да създава проблеми — казва Тайлър. — Гепили сме го за топките.

Питам Тайлър дали ме е следил.

— Смешна работа — казва Тайлър. — И аз се канех да те питам същото. Говорил си за мен с други хора, лайненце такава. Наруши

обещанието си.

Тайлър се чудел кога ли ще го разкрия.

— Всеки път, когато заспиш — казва Тайлър, — аз се измъквам и правя някоя щуротия, нещо налудничаво, нещо съвсем хахаво.

Тайлър коленичи до леглото и шепне:

— Миналия четвъртък, когато ти заспа, аз взех самолета за Сиатъл да поогледам бойните клубове. Да проверя колко хора връщат, такива работи. Да потърся нови таланти. В Сиатъл също имаме Проект „Разруха“.

Пръстът на Тайлър проследява отоците по челото ми.

— Имам Проект „Разруха“ в Лос Анджелис и Детройт, голям Проект „Разруха“ върви във Вашингтон, в Ню Йорк. В Чикаго имаме такъв Проект „Разруха“, че не е истина.

Тайлър казва:

— Не мога да повярвам, че наруши обещанието си. Първо правило — за бойния клуб не се говори.

Миналата седмица бил в Сиатъл и един барман с шина на врата му казал, че полицията щяла да организира хайка срещу бойните клубове. Самият полицейски комисар го желяел особено силно.

— Да, обаче — казва Тайлър — ние имаме полицаи, които идват да се бият в клуба и много се кефят. Имам вестникарски репортери, служители в съда и адвокати и знаем всичко още преди да е станало.

Щели да ни затварят.

— Поне в Сиатъл — казва Тайлър.

Питам Тайлър какво е предприел.

— Какво сме предприели — поправя ме той.

Свикали сме събрание на Комитета по нападенията.

— Вече няма „аз“ и „ти“ — казва Тайлър и ме щипва по носа. — Мисля, че си го схванал.

И двамата използваме едно и също тяло, но по различно време.

— Възложихме специално поръчение за домашно — казва Тайлър. — Казахме: „Донеси ми топли-топли ташаците на негова почитаема светлост полицейския комисар на Сиатъл г-н Някойси“.

Не сънувам.

— Сънуваш, сънуваш — казва Тайлър.

Сформирали сме отряд от четиринайсет космически маймуни и петима от тези космически маймуни са полицаи. Тази вечер в парка,

докато почитаемият разхождал кучето си, е имало само от нашите хора.

— Не се тревожи — казва Тайлър. — На кучето нищо му няма.

Цялата атака отнела три минути по-малко от най-доброто ни време. Предвидили сме дванайсет минути. Най-доброто ни време досега беше девет минути.

Пет космически маймуни го повалят. Тайлър ми разказва това, но аз някак си вече го знам. Три космически маймуни вардят. Една маймуна му слага етера. Една маймуна смъква почитаемите му гащи. Кучето е шпаньол и лае ли лае. Лае ли лае. Лае ли лае.

Една космическа маймуна увива гумения ремък три пъти и го пристяга около почитаемия му пакет.

— Друга маймуна се мушва между краката му с ножа — шепне Тайлър, прилепил насинено лице до ухото ми. — И аз прошепвам в дълбокопочитаемото ухо на комисаря, че ще е по-добре да остави бойните клубове на мира, инак ще разтръбим на целия свят, че негова почитаема светлост няма топки.

Тайлър шепне:

— Докъде мислите, че ще стигнете, почитаеми?

Гуменият ремък прекъсва всякаква чувствителност там долу.

— Докъде мислите, че ще стигнете в политиката, ако гласоподавателите разберат, че нямате орехчета?

Почитаемият вече е загубил всякаква чувствителност.

Топките му са студени като лед, човече.

Ако се наложи дори и един боен клуб да бъде затворен, ще разпратим топките му на изток и на запад. Едната отива в „Ню Йорк Таймс“, другата — в „Лос Анджелис Таймс“. По една за всеки. Официално съобщение, един вид.

Космическата маймуна маха напоения с етер парцал от устата му и комисарят казва „недейте“.

А Тайлър казва:

— Ние нямаме какво да губим освен бойния клуб.

Комисарят — той има всичко.

За нас остават само лайната и боклуците на света.

Тайлър кимнал на космическата маймуна с ножа между краката на комисаря.

И подхвърлил:

— Представи си как до края на живота ти дюкянът ти плющи празен.

— Не — казал комисарят.

И „недейте“.

Престанете.

Моля ви.

О.

Боже.

Помогнете.

Ми.

Помощ.

Не.

Аз.

Боже.

Аз.

Спрете.

Ги.

И космическата маймуна плъзва ножа, и той прерязва само гумения ремък.

Шест минути всичко на всичко, и сме готови.

— Запомни — казал Тайлър. — Хората, които се опитваш да стъпчеш — те са онези, от които зависиш. Ние сме хората, които ти перат прането, готвят храната ти, сервират вечерята ти. Ние оправяме леглото ти. Пазим те, докато спиш. Караме линейките. Свързваме те по телефона. Ние сме готвачите и таксиметровите шофьори и знаем всичко за тебе. Ние обработваме застрахователните ти полици и кредитните ти карти. Контролираме всяка част от живота ти. Ние сме средните деца на историята, възпитани от телевизията да вярваме, че някой ден ще станем милионери, кинозвезди и рок звезди — ала няма да станем. И ние тепърва го проумяваме — казал Тайлър. — Така че не се ебавай с нас.

Наложило се космическата маймуна да притисне силно кърпата, за да заглуши хълцането на комисаря и да го приспи съвсем.

Друг отряд го облякъл и го отнесъл вкъщи заедно с кучето. Оттук нататък от него зависело да запази тайната. И не, не очакваме повече опити за затваряне на бойни клубове.

Почитаемият се прибрал вкъщи уплашен, но непокътнат.

— Всеки път, когато даваме тези дребни поръчения за домашно — казва Тайлър, — хората от бойния клуб, които нямат какво да губят, навлизат все по-навътре в Проект „Разруха“.

Коленичил до леглото ми, Тайлър казва:

— Затвори очи и дай ръка.

Затварям очи и Тайлър поема дланта ми. Чувствам устните на Тайлър върху белега от неговата целувка.

— Казах, че ако говориш зад гърба ми, никога повече няма да ме видиш — казва Тайлър. — Ние не сме двама отделни мъже. Накратко казано, когато си буден, ти командваш положението и можеш да се наричаш както си искаш, но в мига, в който заспиш, аз поемам смяната и ставаш Тайлър Дърдън.

Но нали се бихме, казвам. В нощта, когато измислихме бойния клуб.

— Ти всъщност не се би с мен — казва Тайлър. — Сам го каза. Ти се би с всичко, което мразиш в живота си.

Но аз те виждам.

— Ти спиш.

Но ти живееш в къща под наем. Имаше работа. Даже работеше на две места.

Тайлър казва:

— Поискай си анулираните чекове от банката. Наех къщата на твое име. Мисля, ще забележиш, че почеркът на чековете за наем съвпада с този на бележките, които печаташе за мен.

Тайлър е харчил моите пари. Нищо чудно, че вечно превишавах кредитния си лимит.

— А работата? Ами защо според теб си толкова изтощен? Боже мили, това не е безсъние. Веднага щом заспиш, застъпвам аз и отивам на работа или на боен клуб, или каквото там. Имаш късмет, че не съм се хванал на работа като търговец на змии.

Ами Марла, казвам.

— Марла те обича.

Марла обича тебе.

— Марла не прави разлика между теб и мен. Вечерта, когато сте се запознали, си й се представил с фалшиво име. Ти никога не казваше истинското си име в групите за взаимопомощ, лайно преструванско. Откакто й спасих живота, тя мисли, че се казваш Тайлър Дърдън.

И сега, когато вече знам за Тайлър, той би ли бил така добър да изчезне?

— Не — казва Тайлър и продължава да държи ръката ми. — Първо на първо, аз нямаше да съм тук, ако ти не ме искаше. Ще продължа да си живея живота, докато спиш, но ако се ебаваш с мен — ако се приковеш с верига за леглото нощем или вземеш големи дози приспивателно — ще станем врагове. И ще ти го върна тъпкано.

О, що за глупости. Това е сън. Тайлър е проекция. Той е случай на раздвоение на личността. Състояние на психогенна фуга. Тайлър Дърдън е моя халюцинация.

— Мани ги тия лайна — казва Тайлър. — Може пък ти да си моя шизофренна халюцинация.

Аз бях първи.

Тайлър казва:

— Да, да, да, ама чакай да видим кой ще остане последен.

Това не е истина. Това е сън и ще се събудя.

— Ами събуди се тогава.

А после телефонът звъни и Тайлър изчезва. Слънчевите лъчи пробиват през завесите. Това е събуждането ми по телефона в седем сутринта и когато вдигам слушалката, линията е мъртва.

22.

Превъртаме на бързи обороти напред. Хващам обратния полет към къщи, при Марла и Сапунената компания „Пейпър Стрийт“.

Всичко продължава да се разпада.

Вкъщи много ме е страх да погледна в хладилника. Представете си десетки малки найлонови торбички с етикети, на които са изписани имената на градове като Лас Вегас, Чикаго и Милуоки — в тях, за да опази подразделенията на бойния клуб, на Тайлър му се наложило да осъществи заплахите си. Във всяка торбичка ще има чифт кървави мръвки, замръзнали на лед.

В един от ъглите на кухнята една космическа маймуна е приклепнала на напукания линолеум и се разглежда в огледалце.

— Аз съм пеещият и танцуващ боклук на този свят — казва маймуната на огледалото. — Аз съм токсичен отпадъчен продукт на Божието сътворение.

Други космически маймуни щъкат насам-натам из градината, берат разни неща, убиват разни неща.

С ръка на дръжката на фризера, поемам дълбоко дъх и се опитвам да съсредоточа просветлената си духовна същност.

*Капки дъжд по розите.
Щастливи Дисни животни.
От това ме боли оная работа.*

Фризерът е лекичко открехнат, когато Марла надниква през рамото ми и пита:

— Какво има за вечеря?

Космическата маймуна се разглежда в огледалото, клечейки.

— Аз съм лайната и заразните човешки отпадъци на сътворението.

Кръгът се затваря.

Преди около месец се страхувах да пусна Марла да погледне в хладилника. Сега сам ме е страх да погледна в хладилника.

О, Боже. Тайлър.

Марла ме обича. Тя не прави разлика, защото не знае.

— Радвам се, че се върна — казва Марла. — Трябва да поговорим.

— О, да, казвам. Трябва да поговорим.

Не мога да се накарам да отворя фризера.

Аз съм Присвитите слабини на Джо.

Казвам на Марла — не пипай нищичко в този фризер. Дори изобщо не го отваряй. Ако намериш неща вътре, не ги яж, не ги давай на котката, нищо не прави. Космическата маймуна с огледалцето току ни поглежда, затова казвам на Марла, че трябва да излезем. Трябва да отидем някъде другаде, за да проведем този разговор.

Надолу по стълбите към мазето една от космическите маймуни чете на останалите:

— Трите начина за правене на напалм: Първи начин, смесвате равни части бензин и замразен концентрат от портокалов сок — чете маймуната в мазето. — Втори начин, смесвате равни части бензин и диетична кола. Трети начин, разтваряте сухи котешки изпражнения в бензин до получаване на гъста смес.

Ние с Марла се прехвърляме от Сапунена компания „Пейпър Стрийт“ в сепаре с прозорец на планетата „При Дени“^[22], оранжевата планета.

Тайлър беше говорил за това — как понеже Англия организира всички изследователски експедиции, изградила колонии и направила картите, повечето географски названия били английски имена втора ръка. Англичаните кръстили всичко. Или почти всичко.

Например Ирландия.

Ню Лондон, Австралия.

Ню Лондон, Индия.

Ню Лондон, Айдахо.

Ню Йорк, Ню Йорк.

Напред към бъдещето.

Пак така, когато изръшкат дълбокия Космос, най-вероятно мегатонните корпорации ще открият всичките нови планети и ще ги сложат на картата.

Звездна сфера Ай Би Ем.

Галактика Филип Морис.

Планета При Дени.

Всяка планета ще приеме корпоративната идентичност на онзи, който я изнасили пръв.

Светът Будвайзер.

Нашият келнер има оток колкото гъше яйце на челото. Стои все едно е гълтнал бастун, с прибрани пети.

— Сър! — казва келнерът. — Бихте ли желали да поръчате веднага? Сър! — казва той. — Всичко, което поръчате, е безплатно. Сър!

Представяш си как подушваш урина в супата на всеки.

Две кафета, моля.

Марла пита:

— Защо ни предлага безплатна храна?

Келнерът ме мисли за Тайлър Дърдън, отговарям.

В такъв случай Марла поръчва пържени миди, задушени миди с лук, рибно плато, пържено пиле, печен картоф с всичко и шоколадов мус.

През кухненския шублер трима строени готвачи, единият — с шевове на горната устна, ни наблюдават с Марла и си шепнат, долепили насинени глави. Казвам на келнера, дайте ни чиста храна, моля. Моля ви, не слагайте никакви боклуци в онова, което поръчваме.

— В такъв случай, сър — казва келнерът, — мога ли да посъветвам дамата да не яде мидите с лук.

Благодаря. Без миди с лук. Марла ме поглежда и аз ѝ казвам, довери ми се.

Келнерът се врътва на пети и марширува към кухнята, за да отнесе поръчката ни.

През шублера тримата готвачи ми вдигат палци.

Марла казва:

— Да бъдеш Тайлър Дърдън носи някои блага.

Оттук нататък, казвам на Марла, ти трябва да ме следиш навсякъде нощем и да записваш къде ходя. С кого се срещам. Кастрирам ли някоя важна личност. Такива подробности.

Изваждам портфейла си и показвам на Марла шофьорската си книжка с истинското ми име.

Не е Тайлър Дърдън.

— Но всички знаят, че си Тайлър Дърдън — казва Марла.

Всички освен мен.

Никой в офиса не ме нарича Тайлър Дърдън. Шефът ми се обръща към мен с истинското ми име. Родителите ми знаят кой съм всъщност.

— Тогава защо — пита Марла — си Тайлър Дърдън за някои, а за други не си?

Първия път, когато срещнах Тайлър, спях.

Бях уморен, луднал, скапан и всеки път, когато се качвах на самолет, се молех самолетът да катастрофира. Завиждах на хората, умиращи от рак. Мразех живота си. Работата и мебелите ми бяха писнали и втръснали и не виждах никакъв начин да променя нещата.

Само да ги приключа.

Чувствах се в капан.

Бях твърде идеален.

Твърде съвършен.

Търсех начин да се махна от живота си. Ролята ми в света бяха порциите масло за еднократна употреба и тесните самолетни седалки.

Шведски мебели.

Снобско изкуство.

Взех си отпуска. Заспал съм на плажа и когато се събудих, там беше Тайлър Дърдън, гол и изпотен, цял в пясък, с мокра коса на фитили, спускаща се пред лицето му.

Тайлър вадеше от вълните плавей и го измъкваше на брега.

Беше сътворил сянката на гигантска ръка и седеше в шепата на създаденото от самия него съвършенство.

Един миг беше всичко, което можеше да очакваш от съвършенството.

Може би така и не съм се събудил на този плаж.

Може би всичко това е започнало, когато се изпиках на Камъка от Бларни.

Когато заспивам, всъщност не спя.

На другите маси в планета При Дени преброявам един, двама, трима, четирима, петима с насинени скули или смачкани носове, които

ми се усмихват.

— Не — казва Марла. — Не спиш.

Тайлър Дърдън е отделна личност, която съм създал, и сега той заплашва да превземе истинския ми живот.

— Също като майката на Тони Пъркинс в „Психо“ — казва Марла. — Много яко. Всеки луд с номера си. Навремето ходех с един, дето се чудеше къде още да си закачи обица.

Опитвам се да ти обясня, казвам, че когато заспя, Тайлър ми отмъква тялото и разбитата физиономия, за да извършва престъпления. На другата сутрин се събуждам като претрепан, съсипан, и съм убеден, че изобщо не съм спал.

Следващата нощ си лягам по-рано.

Следващата нощ Тайлър разполага с тялото ми малко по-дълго.

Колкото по-рано си лягам, толкова по-дълго Тайлър ще разполага с тялото ми.

— Но ти си Тайлър — казва Марла.

Не.

Не, не съм.

Обичам всичко в Тайлър Дърдън — неговата смелост и акъла му. Наглостта му. Тайлър е забавен, чаровен, енергичен и независим, хората го гледат и очакват да промени техния свят. Тайлър е способен и свободен, а аз не съм. Аз не съм Тайлър Дърдън.

— Но ти си, Тайлър — казва Марла.

С Тайлър делим едно и също тяло и досега аз не съм го знаел. Когато Тайлър е правел секс с Марла, аз съм спал. Тайлър се е разхождал и приказвал, докато аз съм си мислел, че спя. Всички в бойния клуб и в Проекта „Разруха“ ме познават като Тайлър Дърдън. И ако вечер си лягам все по-рано, а сутрин се събуждам все по-късно, най-накрая съвсем ще изчезна.

Просто ще заспя и никога вече няма да се събудя. Марла казва:

— Също като животните в приюта.

Долината на кучетата. Там, където дори и да не те убият, ако някой те заобича толкова, че те вземе вкъщи, пак те кастрират.

Никога няма да се събудя и Тайлър ще ме превземе. Сервитьорът донася кафето и траква с токове, преди да се оттегли.

Подушвам кафето си. Мирише на кафе.

— Е — казва Марла, — дори и да повярвам на всичко това, какво искаш от мен?

За да не може Тайлър да поеме пълен контрол, Марла трябва да ме държи буден. През цялото време.

Кръгът се затваря.

В нощта, в която Тайлър спаси живота на Марла, тя го помоли да я държи будна до сутринта.

В мига, в който заспя, Тайлър застъпва и ще се случи нещо ужасно.

А ако все пак заспя, Марла трябва да следи Тайлър. Къде ходи. Какво прави. Тогава може би през деня с повечко тичане ще мога да оправя белята.

[22] Верига семейни ресторанти за бързо хранене в САЩ. — Б.ред. ↑

23.

Той се казва Робърт Полсън и е на четирийсет и осем години. Той се казва Робърт Полсън и Робърт Полсън ще остане на четирийсет и осем години завинаги.

По достатъчно дълга времева линия шансът за оцеляване за всички спада на нула.

Големия Боб.

Огромната буца. Бабанкото изпълнявал редовна задача „Замрази и изкърти“ за домашно. И Тайлър се промъкнал в апартамента ми така, за да го вдигне във въздуха с динамит домашно производство. Вземате флакон със замразител R-12, ако все още се намира — нали знаете, озоновата дупка — или R-124-a, и напръсквате ключалката, докато механизмът не замръзне.

При „Замрази и изкърти“ напръсквате ключалките на монетен телефон, паркинг автомат или пощенска кутия. После използвате чук и длето, за да изкъртите замръзналия патрон.

При редовната задача „Пробий и напълни“ пробивате с бургия телефона или банкомата, после завинтвате тръбичка в дупката и използвате гресьорка, за да напмпате мишената си с грес, ванилов пудинг или пластичен цимент.

Не че Проектът „Разруха“ имаше нужда да краде стотинки. Сапунена компания „Пейпър Стрийт“ беше затрупана с поръчки. Дойдеха ли празници — Боже опази. Домашното се дава за каляване на наглостта. Имаш нужда от хитрост. Правиш своите вложения в Проект „Разруха“.

Вместо длето за замразения патрон на ключалката можете да използвате електрическа бормашина. Върши същата работа и е потиха.

Когато гръмнали Големия Боб, полицаите помислили електрическата бормашина без кабел за пистолет.

Нямало нищо, което да свърже Големия Боб с Проекта „Разруха“, бойния клуб или сапуна.

В джоба си имал своя снимка, огромен и на пръв поглед гол — по прашка — на някакво състезание. Тъп начин на живот, казваше Боб. Сценичните прожектори те заслепяват, а микрофонията те оглушава, докато съдията не изкомандва — разтегни десен четириглав мускул, стегни, задръж.

Постави ръцете си така, че да ги виждаме.

Разтегни лява ръка, стегни бицепса, задръж.

Не мърдай.

Хвърли оръжието.

Това беше по-хубаво от реалния живот.

На ръката му имаше белег от целувката ми. От целувката на Тайлър. Пригладената коса на Големия Боб бе обръсната, а отпечатъците на пръстите му — изгорени с луга. И беше по-добре да пострадаш, отколкото да те арестуват, защото арестуват ли те — отпадаш от Проект „Разруха“, няма вече домашни.

Една минута Робърт Полсън е бил топлата сърцевина, около която се тълпи световният живот, а в следващия миг Робърт Полсън се е превърнал в неодушевен предмет. След полицейския изстрел — невероятното чудо на смъртта.

Във всеки боен клуб тази вечер водачът обикаля в тъмното около тълпата мъже, които се гледат през празния център на всяко мазе, и този глас крещи:

— Той се казва Робърт Полсън.

И тълпата крещи:

— Той се казва Робърт Полсън.

Водачите крясват:

— На четирийсет и осем години.

И тълпата крещи:

— На четирийсет и осем години.

Той е на четирийсет и осем години и беше член на бойния клуб.

Той е на четирийсет и осем години и беше член на Проекта „Разруха“.

Само в смъртта ще добиваме собствени имена, защото само в смъртта вече не сме част от начинанието. В смъртта ставаме герои.

И тълпите крещат: Робърт Полсън.

И тълпите крещат: Робърт Полсън.

И тълпите крещат: Робърт Полсън.

Вечерта отивам в бойния клуб, за да го затворя. Стоя под единствената лампа наред помещението и клубът ме приветства. За всички тук аз съм Тайлър Дърдън. Умен. Енергичен. Куражлия. Вдигам ръце, за да замълчат, и предлагам — защо просто не се разотидем. Приберете се тази вечер вкъщи и забравете за бойния клуб.

Според мен бойният клуб изпълни целта си, не мислите ли?

Проект „Разруха“ се отменя.

Чух, че имало добър мач по телевизията...

Стотина мъже само ме гледат втренчено.

Един човек умря, казвам. Играта свърши. Вече не е забавно.

Тогава от мрака зад тълпата идва анонимният глас на водача:

— Първо правило на бойния клуб — за бойния клуб не се говори.

Вървете си вкъщи! — крясвам.

— Второ правило на бойния клуб — за бойния клуб не се говори.

Бойният клуб се затваря! Проект „Разруха“ се отменя.

— Трето правило — бият се само по двама.

Аз съм Тайлър Дърдън, крясвам. И ви заповядвам да се разкарате!

Никой не ми обръща внимание. Мъжете само се гледат втренчено.

Гласът на водача бавно обикаля помещението. Бият се по двама. Без ризи. Без обувки.

Битката продължава и продължава и продължава, колкото е необходимо.

Представете си как това се случва в сто града на половин дюза езици.

Правилата свършват, а аз продължавам да стоя в центъра на кръга от светлина.

— Записаните за битка номер едно да излязат — крясва гласът от мрака. — Разчистете центъра на клуба.

Не помръдвам.

— Разчистете центъра на клуба!

Не помръдвам.

Единствената лампа се отразява в мрака в сто чифта очи, всичките — втренчени в мен в очакване. Опитвам се да видя всекиго през погледа на Тайлър. Изберете най-добрите бойци за обучение в

Проект „Разруха“. Кого би поканил Тайлър да работи в Сапунена компания „Пейпър Стрийт“?

— Разчистете центъра на клуба! — Това е установена процедура в бойния клуб. След три молби от страна на водача ще ме изхвърлят навън.

Но аз съм Тайлър Дърдън. Аз измислих бойния клуб. Бойният клуб е мой. Тези правила съм ги писал аз. Никой от вас нямаше да бъде тук, ако не бях аз. И аз казвам — беше дотук!

— Пригответе се за изгонване на члена след три, две, едно.

Кръгът от мъже рухва върху мен, двеста ръце се вкопчват във всеки сантиметър от ръцете и краката ми и ме вдигат, разпънат, към лампата.

Пригответе се за евакуация на душата след пет, четири, три, две, едно.

Предават ме от ръка на ръка над тълпата към вратата. Нося се. Летя.

Бойният клуб е мой, крещя аз. Проект „Разруха“ беше моя идея. Не можете да ме изхвърлите. Тук командвам аз. Вървете си вкъщи.

Гласът на водача крещи:

— Записаните за бой номер едно, моля, заемете местата си в центъра. Веднага!

Няма да си тръгна. Няма да се откажа. Мога да се наложа. Тук командвам аз.

— Изхвърлете члена на клуба, веднага!

Евакуирайте душата, веднага.

И аз бавно излитам през вратата в нощта със звездите горе и студения въздух, и се приземявам на цимента на паркинга. Всички ръце се отдръпват, зад мен се затръшва врата и щраква резе. В сто града бойният клуб продължава без мен.

24.

Вече от години искам да заспя. Онази част от съня, когато се изплъзваш, предаваш се, падаш. Сега да спя е последното, което искам да правя. Аз съм с Марла в стая 8G в хотел „Риджънт“. С всичките старци и дроги, затворени тук в малките си стаички, моето все по-нарастващо отчаяние изглежда някак си нормално и очаквано.

— Ето — казва Марла, седнала по турски на леглото, и изкарва от пластмасовия блистер половин дузина хапчета за събуждане. — Навремето ходех с един, който имаше ужасни кошмари. И той мразеше да спи.

И какво стана с него?

— О, умря. Инфаркт. Свръхдоза. Прекалил с амфетамините — казва Марла. — Беше само на деветнайсет.

Благодаря, че го сподели с мен.

Когато влязохме в хотела, косата на мъжа на рецепцията беше изскубана от корен. С охлузен, разранен скалп, той ми отдаде чест. Старците, които гледаха телевизия във фойето, до един се обърнаха да видят кой съм, когато онзи на рецепцията ме нарече сър.

— Добър вечер, сър.

В момента си го представям как се обажда в някой от щабове на Проект „Разруха“ и докладва къде се намирам. Там имат стенна карта на града и следят движението ми, като го отбелязват с карфици. Чувствам се опръстенен като мигрираща гъска в „Дивото царство“^[23].

Всички те ме шпионират, контролират ме.

— Можеш да ги глътнеш и шестте и пак няма да ти стане лошо на стомаха — казва Марла. — Но ще трябва да ги вземеш през дупето.

О, колко приятно.

Марла казва:

— Не си измислям. По-късно можем да вземем нещо по-силно. Истинска дрога — кръстчета, черна красавица, алигатори.

Няма да си пъхам тия хапчета в гъза.

— Тогава вземи само две.

Къде ще отидем?

— На боулинг. Цяла нощ е отворено и там няма да те оставят да спиш.

Навсякъде, където отидем, казвам, хората по улиците ме мислят за Тайлър Дърдън.

— Затова ли шофьорът в автобуса ни пусна да пътуваме безплатно?

Да. И затова онези двамата ни отстъпиха местата си.

— И тогава какво ще правим?

Не мисля, че е достатъчно само да се крия. Трябва да направя нещо, за да се отърва от Тайлър.

— Навремето ходех с един, който обичаше да облича моите дрехи — казва Марла. — Рокли, нали се сещаш. Воалетки. Можем да те предрешим и да те измъкнем.

Няма да се обличам като жена и няма да си пъхам хапчета в гъза.

— Става все по-зле — казва Марла. — Навремето ходех с един, който искаше да разиграе лесбийска сцена с надуваемата му кукла.

Представям си как се превръщам в една от историите на Марла.

„Навремето ходех с един, който имаше раздвоение на личността“.

— Пък един, дето ходех с него, използваше от ония системи за уголемяване на пениса.

Питам колко е часът.

— Четири сутринта.

След три часа трябва да ходя на работа.

— Взemi си хапчетата — казва Марла. — Сигурно ще ни пуснат да играем без пари, щото си Тайлър Дърдън. Хей, преди да сме се отървали от Тайлър, може ли да излезем по магазините? Можем да си вземем хубава кола. Дрехи. Компактдискове. Всичките тия безплатни работи — има си и добрите страни.

Марла.

— Добре, зарежи.

[23] Американска телевизионна поредица за дивата природа — Б.ред. ↑

25.

Онази старата поговорка, дето винаги убиваш онова, което обичаш — е, вярно е и обратното. Много е вярно.

Тази сутрин отидох на работа и сградата беше отделена от паркинга с полицейски заграждения, а на входа полицаи разпитваха колегите ми. Всички сновяха насам-натам.

Дори не слязох от автобуса.

Аз съм Студената пот на Джо.

От автобуса виждам, че прозорците-стени на третия етаж на сградата са потрошени, а вътре пожарникар в мръсна жълта мушама кърти изгорен панел на окачения таван. От счупения прозорец се подава тлеещо бюро, изтиквано от двама пожарникари, после се килва, приплъзва се, рухва три етажа надолу на тротоара и се приземява с повече чувство, отколкото звук.

Разцепва се и продължава да пуши.

Аз съм Свитиият стомах на Джо.

Това е моето бюро.

Знам, че шефът ми е мъртъв.

Трите начина за правене на напалм. Знаех, че Тайлър ще убие шефа ми. В онзи миг, когато усетих миризмата на бензин по дланите си, когато казах, че искам да се махна от работата си, аз му дадох позволение. Моля, заповядай.

Убий шефа ми.

О, Тайлър.

Знам, че един компютър е гръмнал.

Знам го, защото Тайлър го знае.

Не искам да го знам, но за пробиване на дупка в корпуса на компютърен монитор се използва бижутерски свредел. Всички космически маймуни го знаят. Аз набрах бележките на Тайлър. Това е нова версия на бомбата-крушка — при нея пробиваш дупка в електрическа крушка и я напълваш с бензин. Запушваш дупката с

восък или силикон, после завинтваш крушката във фасонката и чакаш някой да влезе в стаята и да натисне ключа.

Компютърният монитор побира много повече бензин от електрическата крушка.

При компютърния монитор или махаш пластмасовата обшивка — лесна работа — или работиш през решетката за охлаждане.

Първо изключваш монитора от електрическата мрежа и от компютъра.

Става и с телевизор.

Само разбери — появи ли се искра, дори и статично електричество от килима, си мъртъв. Пищяща жива факла.

Мониторът може да поддържа 300 волта пасивно акумулирано електричество, така че първо използвай голяма отвертка за главния електролитен кондензатор. Ако умреш на този етап, значи отвертката не е била изолирана.

Вътре в кинескопа има вакуум, така че в мига, в който пробиеш обшивката, засмуква въздух, един вид, поема си лекичко дъх.

Разширете дупчицата с по-дебел свредел и с още по-дебел, докато най-накрая можете да вкарате в нея върха на фуния. После напълнете монитора с експлозив по избор. Домашният напалм е добър. Бензин или бензин, смесен със замразен концентрат от портокалов сок или котешки лайна.

Доста забавен експлозив е калиевият перманганат, смесен с пудра захар. Идеята е да се смеси съставка, която гори много бързо, с друга съставка, осигуряваща достатъчно кислород за горенето. Толкова бързо гори, че си е направо взрив.

Бариев прекис с цинков прах.

Амониев нитрат с алуминий на прах.

Nouvelle cuisine^[24] на анархията.

Бариев нитрат в сос от сяр, гарниран с въглища. Това си е обикновен барут.

Bon appétit.

Натъпчете монитора с всичко това и когато някой го включи, това са си две-три кила барут, които избухват в лицето му.

Проблемът е, че донякъде харесвах шефа си.

Ако си мъж, християнин и живееш в Америка, баща ти е твоят модел за Бог. И понякога намираш баща си по време на кариерата си.

Само дето Тайлър недолюбваше шефа ми.

Полицията ще ме търси. Миналият петък бях последният човек, който излезе от сградата. Събудих се на бюрото, по компютъра имаше капчици от дъха ми, а Тайлър ми нареждаше по телефона: „Излез. Имаме кола“.

Имаме кадилак.

Дланите ми все още миришеха на бензин.

Механикът от бойния клуб ме попита: „Какво би ти се искало да си направил, преди да умреш?“.

Исках да се махна от работа. Давах на Тайлър позволение. Моля, заповядай. Утрепи шефа.

От гръмналия ми офис стигам с автобуса до застланото с чакъл обръщало в края на линията. Тук предградията постепенно преминават в празни парцели и разорани ниви. Шофьорът вади плик със сандвич и термос и ме наблюдава в огледалото за обратно виждане.

Опитвам се да измисля място, където ченгетата няма да ме търсят. От дъното на автобуса виждам двайсетина души, насядали между мен и шофьора. Преброявам двайсет глави.

Двайсет обръснати глави.

Шофьорът се обръща и ми подвиква към задната седалка:

— Господин Дърдън, сър, онова, което правите, наистина ме възхищава.

Никога преди не съм го виждал.

— Простете — казва шофьорът. — Комитетът твърди, че идеята е ваша, сър.

Бръснатите глави се обръщат една след друга. После една по една се изправят. Единият държи парцал в ръка — миризмата на етер се усеща. Най-близкият има ловджийски нож. Човекът с ножа е механикът от бойния клуб.

— Вие сте смелчага — казва шофьорът, — щом сте поръчали самия себе си за домашно.

Механикът казва на шофьора „Млъкни“ и „На пост не се дрънкат глупости“.

Знаеш, че една от космическите маймуни има гумен ремък, с който ще пристегне топките ти. Мъжете изпълват предната част на автобуса.

Механикът казва:

— Знаете какъв е редът, господин Дърдън. Сам го казахте. Казахте — ако някой някога се опита да затвори клуба, дори и вие самият, трябва да го гепим за топките.

Гонади.

Ташаци.

Тестиси.

Huevos.

Представете си най-добрата част от вас, замразена в пликче в Сапунена компания „Пейпър Стрийт“.

— Знаете, че е безсмислено да се противите — казва механикът.

Шофьорът дъвче сандвича и ни наблюдава в огледалото за обратно виждане.

Полицейска сирена вие все по-близо. В далечината трактор боботи в полето. Птички. В задната част на автобуса има полуотворен прозорец. Облаци. Бордюрът на обръщането е обрасъл с бурени. Пчели или мухи бръмчат край бурените.

— Просто малка гаранция — казва механикът. — Този път не е само заплахата, господин Дърдън. Този път трябва да ги отрежем.

— Ченгетата — обаждат се шофьорът.

Сирената пристига нейде пред автобуса.

Оглеждам се за нещо, което бих могъл да използвам за нападение.

Полицейска кола спира до автобуса, лампите присветват в синьо и червено през предното стъкло и някой крещи отвън:

— Стойте вътре!

И аз съм спасен.

Донякъде.

Мога да обясня на ченгетата за Тайлър. Да им разкажа всичко за бойния клуб и може би да вляза в затвора — тогава Проект „Разруха“ ще си е техен проблем и няма да се вирам в острието на нож.

Ченгетата приближават стъпалата на автобуса и първото ченге казва:

— Резнахте ли го?

Второто се обаждат:

— Хайде, бързо, че имаме заповед за арестуването му.

После сваля фуражката си, а на мен ми казва:

— Нищо лично, господин Дърдън. Удоволствие е най-последно да се запозная с вас.

Правите голяма грешка, казвам.

Механикът отвръща:

— Казахте ни, че вероятно ще го кажете.

Аз не съм Тайлър Дърдън.

— Казахте ни, че и това ще кажете.

Променям правилата. Вие си ходете на боен клуб, но вече няма да кастрираме никого.

— Да, да, да — казва механикът. Вече е преполовил пътеката и стиска ножа пред себе си. — Казахте, че това непременно ще го кажете.

Добре де, аз съм Тайлър Дърдън. Наистина. Аз съм Тайлър Дърдън и аз диктувам правилата — и сега ти казвам, пусни ножа. Механикът подвиква през рамо:

— Какво е най-доброто ни време досега за „Кълцай и бягай“?

Някой крещи:

— Четири минути.

Механикът крещи:

— Някой засича ли времето?

И двете ченгета са се качили в автобуса. Едното поглежда часовника си и казва:

— Само секунда. Чакайте голямата стрелка да стигне дванайсет.

— Девет — отброява ченгето.

— Осем.

— Седем.

Мятам се към отворения прозорец.

Коремът ми се удря в металния ръб, а зад мен механикът реве:

— Господин Дърдън! Ще прецакате рекорда!

Увиснал наполовина от прозореца, драця по черната гумена стена на задното колело. Вкопчвам се в грайферите и се придърпвам напред. Някой сграбчва краката ми и дърпа назад. Крещя на тракторчето в далечината: „Хей!“. И пак — „Хей!“. Лицето ми е подпухнало, горещо и пълно с кръв — вися с главата надолу.

Измъквам се малко навън. Ръцете, вкопчени в глезените ми, ме дърпат навътре. Вратовръзката плющи в лицето ми. Токата на колана

ми се закача за ръба на прозореца. Пчелите, мухите и бурените са на сантиметри от лицето ми и крещя: „Хей!“.

Ръце се вкопчват в колана ми, дърпат ме навътре, хващат панталона ми, стискат задника ми.

Някой крещи в автобуса:

— Една минута!

Обувките се изхлузват от краката ми.

Токата на колана ми се плъзва навътре.

Ръцете събират краката ми. Ръбът на прозореца се връзва, нажежен от слънцето, в корема ми. Бялата ми риза се издува и се свлича над главата и раменете ми, продължавам да стискам грайферите и да крещя: „Хей!“.

Краката ми са изпънати и събрани зад мен. Панталоните се свличат надолу по тях и изчезват. Слънце огрява и топли гъза ми.

Кръвта кънти в главата ми, очите ми ще изскочат, виждам само бялата риза, омотала лицето ми. Тракторът боботи. Някъде. Пчелите жужат. Някъде. Всичко е на милион километри оттук. Някъде на милион километри зад мен някой крещи:

— Две минути!

Една ръка се плъзва между краката ми и почва да ме обарва.

— Не му причинявай болка — казва някой.

Ръцете около глезените ми са на милион километри оттук. Представи си ги в края на дълъг-предълъг път. Направлявана медитация.

Недей да си представяш ръба на прозореца като тъп нажежен нож, който разпаря корема ти.

Недей да си представяш група мъже, които се мъчат да разтворят краката ти.

На милион километри оттук груба топла длан обгръща пакета ти и го дърпа назад, и нещо те стяга все по-силно и по-силно и по-силно.

Гумен ремък.

Ти си в Ирландия.

Ти си в бойния клуб.

Ти си на работа.

Ти си навсякъде другаде, но не и тук.

— Три минути!

Далече-далече някой крещи:

— Нали знаете лафа, господин Дърдън. Не се ебавай с бойния клуб.

Топлата длан се свива в шепа под тебе. Студеният връх на ножа.

Ръка обгръща кръста ти. Терапевтичен физически контакт.

Време за прегръдки.

Етерът запушва носа и устата ти.

После — нищо, по-малко и от нищо. Забрава.

[24] Направление във френската кухня, което, за разлика от традиционната, залага на леките храни от пресни продукти, най-често в собствен сос. — Б.ред. ↑

26.

Избухналата черупка на изгорелия ми апартамент е черна като космоса, опустошена в мрака над светлинките на града. Прозорците ги няма, жълтата лента на полицейското заграждение плющи и се ветрее на ръба на петнайсететажната пропаст.

Събуждам се на бетонния под. Едно време имаше кленов паркет. Преди взрива по стените имаше картини. Имаше шведски мебели. Преди Тайлър.

Облечен съм. Пъхам ръка в джоба си и опипвам.

Цял съм.

Уплашен, но непокътнат.

Иди до ръба на пода, петнайсет етажа над паркинга, погледни светлините на града и звездите, и изчезваш.

Всичко е толкова над нас.

Тук горе, сред километрите нощ между звездите и Земята, се чувствам точно като някое от онези животни, изстреляни в Космоса.

Кучета.

Маймуни.

Хора.

Просто си изпълняваш задачите. Дърпаш лост. Натискаш копче. Без нищо да разбираш.

Светът полудява. Шефът ми е мъртъв. Дома ми го няма. Работата ми я няма. И аз съм виновен за всичко това.

Нищо не е останало.

Превишил съм кредита в банката.

Прекрачи ръба.

Полицейската лента плющи между мен и забравата.

Прекрачи ръба.

Какво още ми е останало?

Прекрачи ръба.

Марла.

Прескочи ръба.

Марла — тя е в центъра на всичко и не го знае.

Тя те обича.

Тя обича Тайлър.

Тя не прави разлика.

Някой трябва да ѝ го каже. Махай се. Махай се. Махай се.

Спасявай се.

Слизаш с асансьора във фоайето и портиерът, който никога не те е харесвал, сега ти се усмихва с три избити зъба и казва:

— Добро утро, господин Дърдън. Да ви повикам ли такси? Добре ли сте? Искате ли да се обадите по телефона?

Звъниш на Марла в хотел „Риджънт“.

Човекът на рецепцията казва:

— Веднага, господин Дърдън.

После Марла се обажда.

Портиерът подслушва през рамото ти. Служителят в „Риджънт“ навярно подслушва. Казваш: Марла, трябва да поговорим.

Марла казва:

— Ходи яж лайна.

Може да е в опасност, казваш. Тя заслужава да знае какво става. Трябва да се видите. Трябва да поговорите.

— Къде?

Трябва да отиде там, където се срещнахме за първи път. Сети се. Припомни си.

Бялото лечебно кълбо от светлина. Дворецът със седемте порти.

— Ясно — казва тя. — След двацет минути съм там.

Чакай там.

Затваряш и портиерът казва:

— Мога да ви повикам такси, господин Дърдън. Безплатно, докъдето искате.

Момчетата от бойния клуб те следят. Не, казваш ти, нощта е приятна, ще се поразходя.

Събота вечер е — вечерта на рака на червата в мазето на Първа методистка църква, и когато пристигаш, Марла те очаква там.

Марла Сингър пуши цигара. Марла Сингър върти очи. Марла Сингър с насинено око.

Сядате един срещу друг на опърпания килим в кръга за медитация и ти се опитваш да призовеш енергийното си животно, докато Марла те гледа сърдито с насиненото си око. Затваряш очи и се отнасяш в двореца със седемте порти, но продължаваш да усещаш погледа ѝ. Приласкаваш вътрешното си дете.

Марла те гледа.

Идва време за прегръдки.

Отвори очи.

Всеки трябва да си избере партньор.

Марла прекосява стаята с три бързи крачки и ме зашлевява през лицето.

Споделете всичко докрай.

— Ти, шибано, гадно лайно! — казва Марла.

Около нас всички стоят и гледат.

После и двата юмука на Марла започват да ме бъхтят от отвсякъде.

— Уби човек! — пици тя. — Обадох се в полицията — всеки момент ще дойдат!

Сграбчвам я за китките и казвам — ченгетата може и да дойдат, но най-вероятно няма.

Марла се гърчи и казва, че полицаите бързат насам да ме закопчат на електрическия стол и да ми изпържат очите или поне да ми ударят смъртоносна инжекция.

Все едно те ужилва пчела.

Свръхдоза натриев фенобарбитал, а после — големият сън. В стил „Долината на кучетата“.

Марла казва, че днес ме видяла как убивам човек.

Ако има предвид шефа ми, казвам да бе, да бе, да бе, да бе, да бе, знам, полицията знае, всички вече ме търсят да ми хакнат смъртоносната инжекция, но всъщност шефа ми го уби Тайлър.

Двамата с Тайлър просто случайно имаме еднакви отпечатыци на пръстите, но никой не го разбира.

— Яж лайна — тросва се Марла и навира насиненото си око в мен. — Ти и малките ти послушници може и да обичате да ви пребиват, но ха си ме докоснал пак — и си мъртъв.

— Видях те тази вечер как застреля човек — казва Марла.

Не, бомба беше, казвам, и е станало сутринта. Тайлър пробил компютърния монитор и го напълнил с бензин или барут.

Всички хора, които наистина имат рак на червата, стоят наоколо и ни зяпат.

— Не — казва Марла. — Проследих те до хотел „Пресман“, ти сервираше на едно от онези партита с убийство.

На партитата с убийство богаташи се събират в хотела на разкошна вечеря и разиграват сюжетчета в стил Агата Кристи.

По някое време, между „Буден Гравлак“-а^[25] и сърнешкото лампите угасват за минута и някой се преструва на убит. Предполага се, че това е забавна смърт наужким.

До края на вечерята гостите се напиват, изяждат си консомето „Мадейра“ и се опитват да открият кой сред тях е убиец психопат.

Марла крещи:

— Ти застреля специалния кметски наместник по рециклирането!

Тайлър е застрелял специалния кметски наместник по не знам си какво.

Марла казва:

— И нямаш никакъв рак!

Ама че бързо се развиват събитията.

Щрак с пръсти.

Всички гледат.

И ти нямаш рак! — крясвам.

— Идва тук от две години — крещи Марла, — а нищо му няма!

Опитвам се да спася живота ти!

— Какво? Защо животът ми трябва да се спасява?

Защото ме следиш. Защото тази вечер си ме проследила, защото си видяла как Тайлър Дърдън убива човек, а Тайлър ще убие всеки, който заплашва Проекта „Разруха“.

Всички в стаята като че са изключили за малките си трагедии. За малкото си раче. Дори и хората, замаяни от болкоуспокояващи, се блещят и се ослушват.

Казвам на тълпата — съжалявам. Не съм искал да сторя зло. Трябва да се махнем. Навън му е мястото да говорим за това.

Всички се развикват:

— Не! Останете! А по-нататък?

Не съм убил никого, казвам. Аз не съм Тайлър Дърдън. Той е другата страна на раздвоената ми личност. Казвам — гледал ли е някой тук филма „Сибила“?

Марла пита:

— И кой ще ме убие?

Тайлър.

— Ти ли?

Тайлър, казвам, но аз мога да се погрижа за него. Ти само се оглеждай за членове на Проект „Разруха“. Тайлър вероятно им е заповядал да те проследят или да те отвлекат, или кой знае какво.

— И защо да ти вярвам?

Ама че бързо се развиват събитията.

Казвам, защото мисля, че ми харесваш.

Марла казва:

— Значи не ме обичаш?

Моментът и без това е гаден, казвам. Не го насилвай.

Всички зяпачи се усмихват.

Трябва да вървя. Трябва да се махна оттук. Казвам — оглеждай се за типове с бръснати глави или с вид на пребити. Насинени очи. Избити зъби. Такива работи.

А Марла казва:

— И къде отиваш?

Трябва да се погрижа за Тайлър Дърдън.

[25] Предястие от съомга в сос „Буден“ — Б.ред. ↑

27.

Той се казваше Патрик Мадън и беше специален кметски наместник по рециклирането. Той се казваше Патрик Мадън и беше враг на Проект „Разруха“. Обикалям около Първа методистка църква в нощта и спомените се връщат.

Всичко, което знае Тайлър, се връща при мен.

Патрик Мадън съставял списък на баровете, в които се събира бойният клуб.

Изведнъж аз знам как се пуска киномашина. Знам как се разбиват ключалки и как Тайлър е наел къщата на Пейпър Стрийт точно преди да ми се открие на плажа.

Знам как се е появил Тайлър. Тайлър обичаше Марла. От първата вечер, когато я срещнах, Тайлър или някаква част от мен копнееше да бъде с Марла по някакъв начин.

Не че това има значение. Не и сега. Но всички подробности изникват в паметта ми, докато вървя в нощта към най-близкия боен клуб.

В събота вечер в мазето на бар „Армъри“ се събира боен клуб. Вероятно можете да го намерите в списъка на Патрик Мадън, горкия мъртъв Патрик Мадън.

Тази вечер отивам в бар „Армъри“ и щом влизам, тълпата се разтваря като цип. За всички тук аз съм Тайлър Дърдън, Великият и Могъщият. Бог и отец.

Навсякъде край себе си чувам:

— Добър вечер, сър.

— Добре дошли в бойния клуб, сър.

— Благодарим, че ни посетихте, сър.

Мутрата ми на чудовище почти е взела да заздравява. Дупката в лицето ми се усмихва през бузата. Истинската ми уста е присвита.

Тъй като съм Тайлър Дърдън и можете да ми цунете гъза, се записвам да се бия с всички в клуба тази вечер. Петдесет битки. Последователно. Без обувки. Без ризи.

Битките продължават колкото е необходимо.

И ако Тайлър обича Марла.

Аз обичам Марла.

И онова, което става, не е само на думи. Искам да омърся всички френски плажове, които никога няма да видя. Представете си как преследват елени през влажните гори край Рокфелер Сентър.

В първата битка пичът ми прави двоен нелсън и блъска главата ми, блъска бузата ми, блъска дупката в бузата ми в бетонния под, докато зъбите в устата ми изскачат и забиват криви корени в езика ми.

Сега си спомням Патрик Мадън мъртъв на пода и миниатюрната му, подобна на статуетка съпруга — малко момиченце с коса на кок. Жена му се киска и се опитва да налее шампанско в устата на мъртвия си съпруг.

Жена му казва, че фалшивата кръв е прекалено, прекалено червена. Госпожа Патрик Мадън топва два пръста в локвата кръв до съпруга ѝ, после ги облизва.

Със зъби, забити в езика, усещам вкуса на кръвта. Госпожа Патрик Мадън усеща вкуса на кръвта. Спомням си, че съм там, в периферията на партито с убийство, а сервитьорите-космически маймуни са ме обкръжили като стража. Марла, с нейната рокля с тапетен десен на тъмни рози, гледа от другата страна на балната зала.

Втората битка — мъжът ме подпира с коляно между лопатките. Мъжът издърпва и двете ми ръце зад гърба ми и хрясва гърдите ми в пода. Ключицата ми се измества и чувам как изпращява.

Бих потрошил мраморите на Елгин с ковашки чук и бих си избърсал гъза с „Мона Лиза“.

Госпожа Патрик Мадън вдига нагоре двата си пръста — кръвта се стича между зъбите ѝ, стича се по пръстите надолу по китката, по диамантената гривна към лакътя и започва да капе.

Битка номер три — свестявам се и е време за битка номер три. В бойния клуб вече няма имена.

Ти не си името си.

Ти не си семейството си.

Номер три като че знае от какво имам нужда и притиска главата ми в тъмното сред облаците прах. Има една хватка, която ти оставя въздух, колкото да не припаднеш. Номер три притиска главата ми в

сгънатата си ръка, както би гушнал бебе или футболна топка, в сгънатата си ръка, и забива тежкия кътник на юмрука си в лицето ми.

Докато зъбите ми прогризват бузата ми.

Докато дупката в бузата ми среща ъгълчето на устата ми и двете се съединяват в раздрана усмивка от носа до ухото.

Номер три удря, докато юмрукът му се разкървави.

Докато заплача.

Всичко, което някога си обичал, те отритва или умира.

Всичко, което някога създадеш, ще бъде отхвърлено.

Всичко, с което се гордееш, ще свърши на боклука.

Аз Озимандий съм и цар съм на царете^[26].

Още един удар, и зъбите ми щракват върху езика ми. Половината ми език пада на пода и някой го ритва.

Малката статуетка на госпожа Патрик Мадън коленичи на пода до трупа на съпруга си, а богатшите, хората, които те наричат свои приятели, се тълпят пияни около нея и се смеят.

Съпругата казва:

— Патрик?

Локвата кръв се разлива все повече и повече и накрая докосва полата ѝ. Тя казва:

— Патрик, стига вече, стига си се правил на мъртъв.

Кръвта плъзва по подгъва на полата ѝ, капилярна функция, нишка по нишка се катери нагоре по полата ѝ.

Около мен членовете на Проект „Разруха“ крещат.

После госпожа Патрик Мадън започва да пици.

А в мазето на бар „Армъри“ Тайлър Дърдън се свлича на пода като топла пихтия. Тайлър Дърдън великият, който бе свършен за миг и който казваше, че един миг — само толкова можеш да очакваш от свършенството.

И битката продължава ли продължава, защото искам да съм мъртъв. Защото само в смъртта добиваме имена. Само в смъртта вече не сме част от Проект „Разруха“.

[26] Цитат от стихотворението „Озимандий“ на Пърси Биш Шели (1792–1822), прев. Цв. Стоянов и И. Люцканов — Б.ред. ↑

28.

Тайлър е застанал там, съвършено красив, целият рус — същински ангел. Волята ми за живот ме смайва.

Аз съм кървава тъканна проба, изсушена върху гол дюшек в моята стая в Сапунена компания „Пейпър Стрийт“.

Стаята ми е напълно оголена.

Огледалото със снимка на крака ми от времето, когато имах рак за десет минути. По-лошо от рак. Огледалото го няма. Вратата на шкафа е отворена и моите шест бели ризи, черни панталони, бельо, чорапи и обувки ги няма.

— Ставай — казва Тайлър.

Под и зад и вътре във всичко, което съм приемал за даденост, се е разраствало нещо ужасно.

Всичко се е разпаднало.

Космическите маймуни са разкарани. Всичко е разместено — тлъстините от липосукцията, койките, парите. Особено парите. Само градината е останала, и къщата под наем.

Тайлър казва:

— Последното, което ни остана, е твоето мъченичество. Грандиозната смърт. Не смърт като нещо тъжно и потискащо — това ще е весела, вдъхновяваща смърт.

О, Тайлър, боли ме. Просто ме убий на място.

— Ставай.

Убий ме най-сетне. Убий ме. Убий ме. Убий ме. Убий ме.

— Трябва да е грандиозна — казва Тайлър. — Я си представи: ти си на върха на най-високата сграда в света, цялото здание е превзето от Проект „Разруха“. От прозорците бълва дим. Бюра се сипят върху тълпата на улицата. Не смърт, ами цяла опера — това ще получиш.

Не, казвам. Достатъчно ме използва.

— Ако не ни съдействаш, ще хванем Марла.

Води ме, казвам.

— А сега се вдигай, мамка ти — казва Тайлър, — и си завлечи задника в шибаната кола.

И така, двамата с Тайлър сме на покрива на Паркър Морис Билдинг и pistolетът е заврян в устата ми.

Остават ни последните десет минути.

След десет минути Паркър Морис Билдинг няма да го има. Знам го, защото Тайлър го знае.

Дулото на pistolета притиска гърлото ми, а Тайлър казва:

— Ние няма да умрем наистина.

Избутвам с език дулото към оцелялата ми буза и казвам — Тайлър, говориш за вампири.

Остават ни осем минути.

Pistolетът е за в случай, че полицейските хеликоптери кацнат тук по-рано.

На Бог това му изглежда като сам мъж, пъхнал pistolет в собствената си уста, но pistolета го държи Тайлър и става въпрос за моя живот.

Вземате деветдесет и осем процентова димяща азотна киселина и я добавяте към три пъти по-голямо количество сярна киселина.

Получавате нитроглицерин.

Седем минути.

Смесвате нитроглицерина с трици и получавате хубавичък пластичен експлозив. Много от космическите маймуни смесват нитроглицерина с памук и добавят английска сол за сулфат. И така става. Други маймуни използват парафин, смесен с нитроглицерин. Парафинът според мен никога, ама никога не е вършил работа.

Четири минути.

Двамата с Тайлър сме на ръба на покрива, pistolетът е в устата ми, чудя се дали е чист тоя pistolет.

Три минути.

И тогава някой изкрещява.

— Чакай! — Марла тича през покрива към нас.

Марла идва към мен, само към мен, защото Тайлър е изчезнал. Пуф! Тайлър е моя халюцинация, не нейна. Бързо като във фокус, Тайлър изчезва. И сега съм един-единствен човек, пъхнал pistolет в устата си.

— Проследихме те — крещи Марла. — Всички от групата за взаимопомощ. Не бива да го правиш. Махни пистолета.

Зад Марла всичките болни от рак на червата, мозъчните паразити, онези с меланома, туберкулозните пъплят, куцукат, идват на инвалидни колички към мен.

— Чакай! — викат те.

Гласовете им се носят към мен, подети от студения вятър, и крещат:

— Спри!

И:

— Можем да ти помогнем!

— Нека ти помогнем!

Отнейде в небето се чува ууп, ууп, ууп на полицейските хеликоптери.

Вървете си, крясвам. Махайте се оттук. Сградата ще избухне.

— Знаем — крещи Марла.

За мен това е като миг на пълно прозрение.

Аз не убивам себе си, крещя. Убивам Тайлър.

Аз съм Твърдата решителност на Джо.

Спомням си всичко.

— Не че е любов или нещо такова — крещи Марла, — но май че и аз те харесвам.

Една минута.

Марла харесва Тайлър.

— Не, тебе харесвам — крещи Марла. — Правя разликата.

И нищо.

Нищо не избухва.

С дулото на пистолета, натикано в оцелялата ми буза, казвам: Тайлър, смесил си нитроглицерина с парафин, нали?

Парафинът изобщо не става.

Трябва да го направя.

Полицейските хеликоптери.

И дърпам спусъка.

29.

В къщата на баща ми има много жилища^[27].

Разбира се, когато дръпнах спусъка, умрях.

Лъжец.

И Тайлър умря.

Докато полицейските хеликоптери прииждаха с грохот към нас, а Марла е с всички от групите за взаимопомощ, дето себе си не можеха да спасят, но до един се опитваха да спасят мен, аз дръпнах спусъка.

Беше по-хубаво от истинския живот.

А твоят единствен свършен миг не може да продължи вечно.

Всичко в рая е бяло на бял фон.

Менте.

Всичко в рая е безшумни обувки с гумена подметка.

В рая мога да спя.

Хората ми пишат до рая, за да ми кажат, че ме помнят. Че съм техен герой. Ще оздравея.

Ангелите тук са от старозаветните, легиони и лейтенанти, небесно войнство, което работи на смени — въртят се през няколко дни. Гробище. Носят ти храната на поднос заедно с чаша хапчета. Комплектът за игра от „Долината на куклите“.

Срещнах се с Господ, седнал зад дългото си орехово бюро, с дипломите, окачени на стената зад него, и Господ ме пита:

— Защо?

Защо съм причинил толкова болка?

Не съм ли разбрал, че всеки от нас е свещена, уникална снежинка, притежаваща особена, уникална особеност?

Не виждам ли, че всички сме прояви на любовта?

Поглеждам Господ зад бюрото му — води си бележки в тефтер. Но Господ бърка.

Ние не сме особени.

Не сме и лайна и боклуци.

Ние просто сме.

Просто сме и каквото става, става. И Господ казва:

— Не, не си прав.

Да де. Добре де. Както и да е. Господ не можеш да го научиш на нищо.

Господ ме пита какво си спомням.

Всичко си спомням.

Как куршумът изскочи от пистолета на Тайлър, проби другата ми буза и ми направи дрипава усмивка от ухо до ухо. Да, досущ разгневена тиква на Хелюин. Японски демон. Драконът на Алчността.

Марла все още е на Земята и ми пише. Някой ден, казва тя, ще ме върнат обратно.

Ако в рая имаше телефон, щях да ѝ се обадя от рая и в мига, в който каже „Ало“, нямаше да затворя. Щях да ѝ кажа:

— Здравсти. Какво става? Разкажи ми всичко до най-малката подробност.

Но не искам да се връщам. Не още.

Ей така.

Защото, мине се не мине, някой ми носи таблата с обяда и хапчетата, и окото му е насинено или пък на челото му има оток с шевове, и казва:

— Липсвате ни, господин Дърдън.

Или пък някой със счупен нос бърше с бърсалка покрай мен и прошепва:

— Всичко върви по план.

Шепне:

— Ще унищожим цивилизацията, за да направим от света нещо по-добро.

Шепне:

— Чакаме ви с нетърпение отново при нас.

[27] „В дома на Отца ми има много жилища“ (Йоан, 14:2), Свещено писание, изд. Св. Синод на БПЦ, 1992 г. — Б.ред. ↑

БЛАГОДАРНОСТИ

Бих искал да благодаря на следните хора за тяхната обич и подкрепа въпреки, нали знаете, всичките гадости, които се случват:

Ина Гибърт,
Джеф Плийт,
Майк Кийф,
Сузи Витело,
Том Спанбауер,
Джералд Хауърд,
Едуард Хибърт,
Гордън Гроудън,
Денис Стовал,
Лини Стовал,
Кен Фостър,
Моника Дрейк,
Фред Паланюк.

Издание:

Автор: Чък Паланюк

Заглавие: Боен клуб

Преводач: Светлана Комогорова

Година на превод: 2009

Език, от който е преведено: английски

Издание: второ (не е указано)

Издател: ИК „ЕРА“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2009

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Експреспринт“ ООД

Излязла от печат: 2009

Редактор: Евгения Мирева

ISBN: 978-954-389-073-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/3679>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.